

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

XIX

TIE- JA VESIRAKENNUKSET VÄG- OCH VATTENBYGGNADERNA

**SUOMEN TIE- JA VESIRAKENNUSTEN YLIHALLITUksen
KERTOMUS SEN JOHDONALAISISTA TÖISTÄ
ÖVERSTYRELESENS FÖR VÄG- OCH VATTENBYGGNADERNA
I FINLAND BERÄTTELSE OM DE UNDER DESS LEDNING
VÄRKSTÄLLDA ARBETEN**

**VUONNA — ÅR
1918**

XIX

**TIE- JA VESIRAKENNUKSET
VÄG- OCH VATTENBYGGNADERNA**

**SUOMEN TIE- JA VESIRAKENNUSTEN YLIHALLITUksen
KERTOMUS SEN JOHDONALAISISTA TÖISTÄ**

**ÖVERSTYRELSENS FÖR VÄG- OCH VATTENBYGGNADERNA
I FINLAND BERÄTTELSE OM DE UNDER DESS LEDNING
VÄRKSTÄLLDA ARBETEN**

**VUONNA — ÅR
1918**

Sisällysluettelo. — Innehållsförteckning.

Sida
Sid.

Lyhyt silmäys tie- ja vesirakennusten ylihallituksen toimintaan vuonna 1918. — Kort översikt över	VII
överstyrelsens för väg- och vattenbyggnaderna verksamhet under år 1918	
Ylihallitus. — Överstyrelsen	1

Ensimmäinen osasto. — Första avdelningen.

I. Kanavat ja laivaväylät. — Kanaler och farleder	1
1. Palkkaukset ja kunnossapitotyöt. — Avlöningar och underhållsarbeten	1
Yksityiskohtainen selostus. — Detaljredogörelse	6
Saimaan kanava. — Saima kanal	6
Pielisjoen kanavat. — Pielisälvs kanaler	7
2. Udet työt sekä parannus- ja lantjennustyöt. — Nya arbeten samt reparations- och utvidgningsarbeten	7
Saimaan kanava. — Saima kanal	7
Muut kanavat ja laivaväylät. — Övriga kanaler och farleder	8
Yksityiskohtainen selostus. — Detaljredogörelse	10
Paiholan sulun uusiminen kivestä. — Ombyggnad av Paihola sluss av sten	10
Joensuun sulun uusiminen kivestä. — Ombyggnad av Joensuu sluss av sten	11
Keiteleen—Konneveden—Iisveden laivaväylättyö. — Keitele—Konnevesi—Iisvesi farledsarbete	11
3. Kanavalikenne. Tilastotietoja. — Kanaltrafiken. Statistiska uppgifter	12
II. Satamarakennukset. — Hamnbyggnader	26
1. Hangon sataman kunnossapautuminen. — Hangö hamns iständsättande	26
2. Sortanlahden satamalaituri. — Sortanlahti hamnbrygga	29
III. Vene- ja uittoväylättyöt. — Båt- och farleder	29
1. Siikajoen uittokanavan kunnossapito. — Underhåll av Siikajoki flottningskanal	29
2. Väylät Oulunjoen vesistössä. — Farlederna i Uleälvs vattensystem	29
a) Valtion kustantamat veneväylät ja nousumöljät. — På statens bekostnad uppförda båtleder och dragvägar	29
b) Kulmakosken veneväylän perkaus. — Upprensning av Kulmakoski båtled	30
3. Väylät Tornionjoen vesistössä. — Farlederna i Torneälvs vattendrag	30
Tornion- ja Muonionjokien sivuvesien uittoväylättyö. — Flottledsarbetet i tillflöden till Torne- och Muonicälvar	30

Toinen osasto. — Andra avdelningen.

Järvenlaskemis- ja vesiperäisten maiden kuivattamistyöt. — Sjösänkningar och torrläggning av sanka marker	31
Yksityiskohtainen selostus. — Detaljredogörelse	32
Perhonjoen alaosan perkaustyö. — Upprensning av Perhonjoki ås nedre del	32
Isonjoen perkaaminen Lammasnien ja Polvenkosken välllä. — Upprensning av Storån emellan Lammasnemi udde och Polvenskoski fors	32

Kolmas osasto. — Tredje avdelningen.

	Sivu Sid.
Maanteiden ja siltojen rakennus- ja kunnossapito.— Byggande och underhåll av landsvägar och broar.	33
1. <i>Maanteiden ja siltojen kunnossapito.</i> — Underhåll av landsvägar och bronr.....	33
2. <i>Maanteiden ja siltojen rakentaminen ja parantaminen.</i> — Byggnad och förbättring av landsvägar och broar	34
Yksityiskohtainen selostus. — Detaljredogörelse.....	35
Helsingin pitäjän viertotiet. — Chausséer i Helsinge socken.....	35
Hyrynsalmi—Suomussalmi	35
Kiehtäjänkoski—Perangankylä	35
Näljänkä—Metsäkylä	37
Rovaniemi—Auttiniemi—Posio.....	37
Lossien rakentaminen Kemijärven—Iarin maantiellä.— Utförande av färjor till Kemi-järvi—Enare landsväg	37
Vaalajärvi—Unari—Meltaus	37
Kuolajärvi—Kairalahti—Alakurtti	37
Kyrö—Petsamo	38
Oulu—Kuusamo	40
Vikajärvi—Kemijärvi.....	40
Kemijärvi—Kuolajärvi	40
Sodankylä—Kyrö	40

Neljäs osasto. — Fjärde avdelningen.

Muut työt ja toimet. — Övriga arbeten och förrättningar	41
1. <i>Hydrografinen toimisto.</i> — Hydrografiska byrån	41
2. <i>Katselmukset ja tutkimukset.</i> — Syner och undersökningar.....	42
3. <i>Ylihallituksen varasto ja ruoppauskalusto.</i> — Överstyrelsens förråd och muddermateriel	42
4. <i>Kanavaräylien tutkimus.</i> — Undersökning av kanalleder.....	44
5. <i>Jäitten louhuminen Oulunjoen Madet- ja Merikoskessa.</i> — Issprängning i Madetkoski och Merikoski forsar av Uleälv	44
6. <i>Ylihallituksen elintarvelautakunta.</i> — Överstyrelsens livsmedelsnämnd	44

Viides osasto. — Femte avdelningen.

Rautatierakennukset ja rautatietutkimukset. — Järnvägsbyggnader och järnvägsundersökningar	46
I. Rautatierakennukset. — Järnvägsbyggnader	46
1. <i>Jyväskylä—Pieksämäki</i>	46
2. <i>Hiitola—Raasuli</i>	47
3. <i>Iisalmi—Ylivieska</i>	49
4. <i>Turku—Uusikaupunki.</i> — Åbo—Nystad	50
5. <i>Matkaselkä—Suojärvi</i>	51
6. <i>Oulu—Nurmekoski.</i> — Uleåborg—Nurmekoski	52
Rautatierakennuksilla suoritetut rahamäärität. — Vid järnvägsbyggnaderna använda anslagsmedel	54
II. Rautatietutkimukset. — Järnvägsundersökningar	55
1. <i>Iisalmi—Ylivieska</i>	55
2. <i>Turku—Uusikaupunki.</i> — Åbo—Nystad	55
3. <i>Matkaselkä—Suojärvi</i>	55
4. <i>Oulu—Nurmekoski.</i> — Uleåborg—Nurmekoski	57

Kuudes osasto. — Sjätte avdelningen.

	Sivu Sid.
<i>Yksityiset rautatiet. — Enskilda järnvägar.</i>	58
<i>1. Valmiit radat. — Färdiga banor</i>	58
<i>Yleiset tiedot. — Allmänna uppgifter</i>	58
<i>Liikenne y.m. — Trafik m.m.</i>	60
<i>Yksityiskohtainen selostus. — Detaljredogörelse</i>	62
<i>2. Rakenteenaiset radat. — Banor under byggnad</i>	68

Lüte. — Bilaga.

<i>Yliballituksen tilinpäätöraportti. — Överstyrelsens bokslutarapport</i>	65
--	----

Lyhyt silmäys tie- ja vesirakennusten ylihallituksen toimintaan vuonna 1918.
Kort översikt över överstyrelsens för väg- och vattenbyggnaderna verksamhet under
år 1918.

Vuoden 1918 tammikuussa puhjennut kapina, joka pitkiksi ajoiksi keskeytti laillisen virkailtoiminnan suurimmassa osaissa maata, ulottui vajukutuksensa myöskin ylihallituksen toimi piiriin. Itse ylihallitus oli kapinallisten asettamiens toimilihenkilöiden hallussa, ilman, että mitään suurempaa sekaannusta asiakirjoissa ja arkistossa olisi aiakaamassa. Saimaan kannavalla kapinallisten johtajien alaisina toimiinsa jäneet toimilihenkilöt jatkivat keskeneräisiä paramurustoitä. Muutoin jatkui piiriin ja työmaitten toiminta lamaantuneena, sikäli kuin se olosuhteissa oli mahdollista. Sodasta kärsivät eniten Hiitolan—Raasulin radan eteläosassa olevat rakennekset.

Det i januari månad 1918 utbrutna upproret, som för lång tid avbröt all laglig tjänsteutövning i en stor del av landet, inverkade jämvälv på överstyrelsens verksamhet. Själva överstyrelsen var i die av de upproriske tillsatta funktionärernas våld, utan att dock någon större oreda uti handlingar och arkiv inträffade. Vid Saima kanal fortsatte halvfärdiga arbeten av sådana funktionärer, som under de upproriske ledning kvarblevo i sina befattningar. För övrigt fortsatte verksamheten i distrikten och å arbetsplatserna i sådan utsträckning som de rådande förhållanden medgav. Mest utsatta för skador under kriget varo de i södra ändan av Hiitolan—Raasulin banan belägna byggnaderna.

Asetuksella lokakuun 11 päivältä määrittiin entisten virkojen lisäksi perustettavaksi kurssi vanhemman ja neljä nuoremman insinöörin sekä kahdeksan kolmannen. Huokan rakennusmestarim virkaa, jotka kelpoisuusehtoihin sekä virkoihin liittyviin etuviin ja oikeuksiin nähden olivat samanveroiset kuin vastaavat ylihallituksen alaiset entiset virrat.

Asetuksella 26 päivältä marraskuuta perustettiin ylihallituksen apulaissihteerin virka sekä samalla lakkautettiin ylihallitukseen toinen kanslistin virka.

Toukokuun 21 päivänä määräsi senaatti, että kannamaksutariffin I osaston 4 kohdassa lanitointiin pannusta punutavarasta ja II osastossa kottimaisista puutavaroista sää-

Enligt förordningen av den 11 oktober inrättades vid överstyrelsen utöver förut fastställt antal sex äldre och fyra yngre ingenjörs- samt åtta byggmästertjänster av tredje klass, vilka beträffande kompetensvillkor samt de tjänsterna åtföljande förmåner och rättigheter skulle vara likställda med motsvarande tidigare tjänster.

Genom förordning av den 26 november inrättades vid överstyrelsen ytterligare en biträddande sekretariatjänst i stället för en samtidigt indragen kanslisttjänst.

Den 21 maj beslöt senaten att de i tariften för debitering av kanalavgifter uti I avdelningen 4 punkten för trävaror, transporterade i flottar, och i II avdelningen för

detyt maksut kesäkuun 1 päivästä lukien toistaiseksi olivat korotettavat 50 % ja kaikki muut samassa tariffissa säädetyt maksut 100 %.

Kesäkuun 14 päivänä asetti senaatti komitean, jonka puheenjohtajaksi määrittiin hydrografisen toimiston johtaja, fil. toht. E. Blomqvist, selvittämään kysymystä hydrografisen toimiston uudestaan muodostamisesta itsenäiseksi virastoksi ja laitimaan ehdotuksen toimiston vastaisen toiminman järjestämiseksi.

Marraskuun 1 päivänä asetti senaatti komitean, jonka tulsi tehdä ehdotus rautatiereiden siirtämisestä ylihallituksesta rautatierehallitukseen hallinnon alaisiksi ja siitä aiheutuvista toimenpiteistä, jonka komitean puheenjohtajaksi kuutsuttui rautatierehallitukseen päätrehtöörinapulainen G. W. Jahnsson sekä jäseniksi rätatirehtöri S. A. L. Grunér ja ylihallitukseen yliinsinööri O. F. Nyberg.

Sittenkuin ylihallitus, senaatin 10 päivänä lokakuuta 1917 siitä aamahan käskyn mukaisesti, oli asettanut komitean, johon yli-insinööri A. L. Hildénin puheenjohdolla kuului neljä kanavien henkilökunnan edustajaa, tarkastamaan ennen tehtyjä ehdotuksia asetukseksi ja johtosäätöksi Suomen kanavien ja käänöstösiltojen ynnä Saimaan kanavien maa-alueitten hallimosta ja hoidosta, lähetti ylihallitus, tarkastettuaan komitean ehdotuksen, kirjelmänsä ohella 30 päivällä joulukuuta valtioneuvostolle vahvistettavaksi uudestaan laativansa ehdotuksen kaikkia kanavia ja käänöstöitä ynnä kanavalaitokselle kuuluvia maa-alueita koskevalksi asetukseksi Suomen kanavalaitoksesta ynnä ehdotuksen palikkauussäätöksi Suomen kanavalaitokselle.

Ylihallituksen toiminta kyyseenalaisena vuonna selviää muuten seuraavasta tilastollisesta vuosikertomuksesta.

inhemska trävaror stadgade avgifter skulle räknas från den 1 juni, tillsvidare höjas med 50 % samt alla övriga avgifter i samma tarif med 100 %.

Den 14 juni tillsatte senaaten en kommitté under ordförandeskap av föreståndaren för hydrografiska byrån, filosofiedoktorn E. Blomqvist, för utredande av frågan om hydrografiska byråns ombildande till ett självständigt ämbetsverk och uppgörande av förslag till dess framtidiga verksamhet.

Den 1 november tillsatte senaaten en kommitté, som ållag att uppgöra förslag till överförande av järnvägsbyggnadernas förvaltning från överstyrelsen till järnvägsstyrelsen och i anledning därav föramledd åtgärder, i vilken kommitté generaldirektörsadjointen G. W. Jahnsson utsetts till ordförande samt bandirektören S. A. L. Grunér och överingenjören i överstyrelsen O. F. Nyberg till ledamöter.

Sedan överstyrelsen i enlighet med senaattens befallning av den 10 oktober 1917 tilltillt att en av överingenjören A. L. Hildén såsom ordförande och fyra representanter för kanalpersonalen sammansätt kommitté, som ägde granskade tidigare gjorda förslag till förordningar och reglementen för vården och förvaltningen av landets kanaler och svängbroar samt Saima kanals jordområden, insände överstyrelsen efter granskning av kommitténs förslag jämte skrivelse av den 30 december till statsrådet i och för fastställelse ett av idensamma omarbetat, samtliga kanaler och svängbroar samt kanalverket underlydande jordområden omfattande förslag till förordning angående kanalverket i Finland jämte förslag till avlöningsstat för detsamma.

Överstyrelsens verksamhet under året framgår i övrigt av följande statistiska årsberättelse.

YLIHALLITUS. — ÖVERSTYRELSSEN.

Ylihallituksessa käsiteltyjen asiaain lukumäärä.

Av överstyrelsen handlagda ärenden.

Ylihallituksessa on käsitelty asioita ja sieltä lähetetty kirjeitä ja toimituskirjoja seuraava lukumäärä:

I överstyrelsen har ärenden handlagts samt skrivelser och expeditioner utfärdats till följande antal:

	1 Tulleet asiat. Ankomna Ärenden.	2 Valmisteltujen asiain luku- määrä. Ärenden som undergått be- redning.	3 Kirjeitten luku- määrä. Antal skri- velser.	4 Päästökset, reso- lutionit, pöytä- kirjanotteet y. m. Utslag, resolu- tioner, proto- kollsutdrag m. m.	5 Diaarioissa vuo- den lopulla avo- naisiksi jääneit- ten asain luku- määrä. Antalet i dia- rierna vid årets utgång ické av- fördä Ärenden.
Yleisellä osastolla — All- männa avdelningen	2 560	506	2 026	90	253
Rautatierakennusosastolla - Järnvägsbyggnadsavdel- ningen ..... :	889	148	1 115	143	83
Yhteensä. — Summa.	3 449	654	3 141	233	336

ENSIMÄINEN OSASTO. — FÖRSTA AVDELNINGEN.

I. Kanavat ja laivaväylät. — Kanaler och farleder.

1. Palkkaukset ja kunnossapitotyöt. — Avlöningar och underhållsarbeten.

1 Kanavat, kääntösillat ja laivaväylät. Kansaler, svängbroar och farleder.	2 Kanava- liikenne Kahaltrafiken	3 Väder. Årskoi.	4 Vuosimenot.—Utgifter under året.	5 Palkkaukset. Avlöningar.	6 Kunnossapito. Underhåll.	7 Töihin on käytetty. Till arbet. bava anv.	8 Jalkatop. Onderhåll. Persondag- Huvudtop. verken:
I. Saimaan vesistö. Saima vattensystem.							
1. Saimaan kanava. — Saima kanal.							
2. Laivaväylät Vuokseen virrassa.—Far- lederna i Vuoksen floden.	22/5	10/11	395 346	38	344 531	80	789 878
a. Paakkolan kanava. — Paakkola kanal	4/4	11/12	10 881	67	1 593	48	12 475
b. Väylän muut osat.—Övriga delar av farleden	—	—	—	—	301	—	301

1 Kanavat, käänösillat ja laivaväylät. Kanaler, svängbroar och farleder.	2 Vidtor. alkoi.	3 Kanaltrafiken Kanaltrafiken	4 Ynosimenot. — Utgifter under året.						7 Töihin on käytetty. Till arbet. hava anv.	8 Hevadeg. Personen.		
			Palkaukset. Avlöningar.			Kunnossapito. Underhåll.		Yhteensä. Summa.				
			Fmč Fmč	pta pta	pta pta	Fmč Fmč	pta pta	Fmč Fmč	pta pta			
3. <i>Laivaväylä Lappeenranta—Savonlinna—Kuopio—Iisalmi.—Farleden Villmanstrand—Nyslott—Kuopio—Iisalmi.</i>	—	—	—	—	—	85	—	85	—	—	8	
a. Kutveleen kanava. — Kutvele kanal	—	—	—	—	—	85	—	85	—	—	8	
b. Taipaleen kanava.— Taipale kanal	6/5	5/12	24 133	32	2 695	97	26 829	29	8	88		
c. Leppävirran käänösilta.— Leppävirta svängbro	—	—	7 225	83	873	45	8 099	28	—	—		
d. Konnuksen kanava. — Konnus kanal	14/5	7/12	14 467	43	6 448	61	20 916	04	—	50		
e. Ruokovirran kanava. — Ruokovirta kanal	18/5	6/12	8 735	—	5 163	80	13 898	80	—	32		
f. Ahkionlahden kanava ja käänösilta. — Ahkionlahti kanal och svängbro	18/5	22/11	6 985	—	5 517	86	12 502	86	—	30		
g. Nerkoon kanava ja käänösilta.— Nerkon kanal och svängbro	17/5	31/10	9 725	—	5 482	74	15 207	74	—	46		
h. Väylän muut osat.—Övriga delar av farleden	—	—	—	—	250	60	250	60	—	—		
4. <i>Laivaväylä Savonlinna—Kuopio. Heinäveden kanavareitti. — Farleden Nyslott—Kuopio. Heinävesi kanalled.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
a. Pilpan kanava. — Pilppa kanal ..	18/5	9/12	12 353	18	5 069	40	17 422	58	—	135		
b. Vääräkosken kanava.—Vääräkoski kanal	—	—	4 604	91	128	25	4 733	16	—	—		
c. Viuhvuonteen kanava. — Viuhvuonne kanal	19/6	9/12	5 559	10	695	43	6 254	37	—	—		
d. Hynnänsalmen kanava ja käänösilta. — Hynnänsalmi kanal och svängbro	—	—	5 103	31	632	15	5 785	46	—	46		
e. Kerman kanava. — Kerma kanal.	20/5	7/12	5 612	81	2 300	10	7 912	91	—	62		
f. Karvion kanava ja käänösilta.— Karvio kanal och svängbro.....	17/5	7/12	15 650	—	2 206	49	17 856	49	4	18		
g. Väylän muut osat.—Övriga delar av farleden	—	—	—	—	524	80	524	80	—	—		

I Kanavat, käantösillat ja laivaväylät. Kanaler, svängbroar och farleder.	2 Kanaltrafiken		3 Kanaltrafiken	4 Vuosimenoit. — Utgifter under året.	5		6		7 Töihin on kattetty. Till arbetet hava anv.	8
	Yrkes- arbetare	alkoil- e	uttagde passager- ri	Palkkaukset. Avlöningar.	Kunnossapito. Underhåll.	Yhteensä. Summa.	Jakatrys- personale- verkan	Hevostyyp- p. Oliedagay.		
				Smf. Smf.	Smf. Smf.	Smf. Smf.	Smf. Smf.	Smf. Smf.		
1. Lastukosken kanava. — Lastu- koski kanal	10/5	4/12	8 783	33	1 416	45	10 199	78	—	40
2. Väylän muut osat. — Övriga delar av farleden	—	—	—	—	251	—	251	—	—	—
e. Iisalmen — Kiuruveden väylä. — Farleden Iisalmi — Kiuruvesi:										
1. Saarikosken kanava ja Nivan kääntösilta. — Saarikoski kanal och Niva svängbro	10/5	24/11	12 070	—	3 497	92	15 567	92	2	89
2. Väylän muut osat. — Övriga delar av farleden	—	—	—	—	2 481	50	2 481	50	—	140
f. Iisalmen — Pitkäkosken väylä. — Farleden Iisalmi — Pitkäkoski . . .	—	—	—	—	346	25	346	25	—	—
II. Päijänteen vesistö. Päijänne vattensystem.										
8. Laivaväylä Lahti — Jyväskylä ja Lahti — Heinola. — Farleden Lahtis — Jyväskylä och Lahtis — Heinola.										
a. Vesijärven kanava ja kääntösilta. — Vesijärvi kanal och svängbro ..	4/6	10/12	28 935	82	7 865	05	31 800	87	6	337
b. Kalkkisten kanava ja kääntösilta. — Kalkis kanal och svängbro . . .	4/5	11/12	9 511	66	17 799	89	27 311	05	8	227
9. Laivaväylä Lievesi — Pielavesi. — Farleden Lievesi — Pielavesi.										
a. Tervonsalmen kääntösilta. — Ter- vensalmi svängbro	14/5	24/11	3 254	16	1 175	45	4 429	61	1	70
b. Kolun kanava ja kääntösilta. — Kolu kanal och svängbro	14/5	24/11	8 514	92	9 354	59	17 869	51	7	278
c. Säviän kanava. — Säviä kanal . . .	14/5	24/11	3 145	83	87	—	3 232	88	—	—
10. Laivaväylät Keiteleellä. — Farle- derna i Keitele.										
Haapasalmen kääntösilta. — Haapa- salmi svängbro	10/5	7/11	3 254	16	272	—	3 526	16	—	—

1 Kanavat, käänösillat ja laivaväylät. Kanaler, svängbroar och farleder.	2 Kanaltrafiken Kanaltrafiken	3 Kanava- liikenne slutade.	Vuosimenoit. — Utgifter under året.						7 Töihin on käytetty. Till arbet. hava anv.	8 Jalkaväy. Pengerdag. värken.		
			Palkkaukset. Avlönningar:		Kunnossapito. Underhåll.		Yhteensä. Summa.					
			Smf. Smf.	pus. pu.	Smf. Smf.	pus. pu.	Smf. Smf.	pus. pu.				
III. Kokemäenjoen vesistö. Kumoälvs vattensystem.												
11. Laivaväylä Hämeenlinna — Tampere sekä Hämeenlinna — Långelmäki ja Hauho. — Farleden Tavastehus — Tammerfors samt Tavastehus — Långelmäki och Hauho.												
a. Lempoisten kanava. — Lembois kanal	8/5	6/12	8 474	99	2 966	95	11 441	94	—	81		
b. Valkiakosken kanava ja käänösilta. — Valkiakoski kanal och svängbro	20/6	10/12	14 636	71	7 895	39	22 532	10	17	278		
c. Apian kanava. — Apia kanal....	20/4	10/12	—	—	2 192	15	2 192	15	—	64		
d. Kaivannon kanava. — Kaivanto kanal	4/6	12/12	120	—	166	75	286	75	—	7		
12. Laivaväylä Tampere — Virrat ja Vilppula. — Farleden Tammerfors — Virdois och Filppula.												
a. Muoleen kanava ja käänösilta. — Muole kanal och svängbro ..	11/5	11/12	14 813	31	8 549	88	23 363	29	—	25		
b. Kautun kanava ja käänösilta. — Kauttu kanal och svängbro	10/5	11/12	3 904	16	772	45	4 676	61	—	—		
c. Kaivoskannan kanava ja käänösilta. — Kaivoskanta kanal och svängbro	7/5	9/12	3 441	66	3 412	63	6 854	29	2	38		
d. Herraskosken kanava ja käänösilta. — Herraskoski kanal och svängbro	9/5	5/12	6 862	50	2 991	25	9 853	75	6	38		
IV. Laivaväylät merenrannikolla, Ahvenanmaalla ja Laatokalla. Farlederna längs kusten, på Åland och i Ladoga.												
13. Strömmar kanava ja käänösilta. — Strömma kanal och svängbro.....	10/4	27/12	5 287	50	2 304	30	7 591	80	—	66		
14. Lemström'in kanava ja käänösilta. — Lemeströms kanal och svängbro..	21/4	31/12	6 830	28	4 007	49	10 387	77	4	82		

Yksityiskohtainen selostus.

Saimaan kanava. Liikenne alkoi Viipurin ja Juustilan välillä toukokuun 8 päivänä. Viipurin käänösillan kautta kulki ensimäinen alus toukokuun 4 ja viimeinen joulukuun 27 päivänä.

Kanava joutui heti kapinan puhjettua kapinallisten valtaam, jolloin kanavapäälikköä, toista piiripäällikköä, toista kasööriä, konttoriapulaista, 3 veakkekirjuria, puutarhuria, metsämänttaria ja Viipurin käänösillan siltavartijaa lukuunottamatta, suurin osa kanavan virkailijoista jäi kapinallisten pakolliseen palvelukseen. Kapinan aikana ei kanavalle eikä sen laitteille tapahtunut mainittavampia vahinkoja, vaikka taisteluita käyttilänkin Juustilassa ja Lavolassa. Kanavan omaisuutta katosi kapinan aikana noin 300,000 markan arvosta.

Detaljredogörelse.

Saimaan kanal. Trafiken emellan Viborg och Juustila vidtog den 3 maj. Viborgs svängbro passerades av den första farkosten för året den 4 maj och av den sista den 27 december.

Kanalens råkade genast vid upprorlets utbrott i de upproriskes våld, varvid största delen av kanalens befattningshavare, utom kanalchefen, andre distriktschefen, andre kassören, kontonsbiträdet, 3 vågskripare, trädgårdsmästaren, skogsvaktaren och brovakten vid Viborgs svängbro, blev tvungna att inträda i de upproriskes tjänst. Under upprorstiden led varken kanalen eller dess inrättningar någon nämnvärd skada, ehuru strider utkämpades såväl vid Juustila som vid Lavola. Under upprorstiden gick kanalen tillhörig egendom till ett värde av 300,000 mark förlorad.

Kunnossapitokustannukset jakautuivat seuraavasti:

Underhållskostnaderna fördelades på följande sätt:

Yleiset kustannukset — Allmänna kostnader	Mk. 43,774: 18
Kanavaväylä, satamat ja liikkuvat sillat — Kanalled, hamnar och rörliga broar	> 105,963: 83
Sulut, salpausportit ja telakka — Slussar, stämportar och docka	> 9,799: 20
Purjehdusväylä ja valaistus — Segelled och belysning	> 27,150: 01
Maantiet, istutukset ja aitaukset — Vägar, planterin- gar och gärden	> 63,541: 35
Huonerakennukset — Husbyggnader	> 74,764: 14
Varasto — Förrådet	> 51,689: 33
Puhelin — Telefon	> 10,429: 37
Sekalaiset menot — Diverse utgifter	> 15,891: 02 Mk. 403,002: 43

Vähennys. — Avdrag.

Vahingonkorvaukset — Skadestånd	Mk. 4,783: 75
Kanavan varastosta käytetyt työkalut — För materi- rialier överförda från kanalens förråd	> 2,135: 38
Kanavan metsistä käytettyjen puutavaroiden arvo —	
Värdet av virke, uttaget ur kanalvärvkets skogar ..	> 51,551: 50 Mk. 58,470: 63

Yhteensä — Summa Mk. 344,531: 80

Pielisjoen kanavat. Kunnossa-
pitokustannusten jaksot:

Pielisälvis kanaler. Fördelning
av underhållskostnaderna:

Joensuu	Mk.	785:75
Utra	"	470:20
Kuurna	"	108:—
Paithola	"	2,388:—
Haapavinta	"	226:20
Jalkokoski	"	6,607:90
Saapaskoski	"	16,849:91
Nesterinsaari	"	2,392:15
Kaltimo	"	1,710:95
Häihä	"	310:75
Yhteisesti — Gemensamt	"	8,905:90
Yhteensa — Summa	Mk.	40,755:71

2. Uudet työt sekä parannus- ja laajennustyöt. — Nya arbeten samt reparations- och utvidgningsarbeten.

Saimaan kanava. — Saima kanal.

1 T y ö . — A r b e t e t .	2 Aldrig tidigare berörd Mk.	3 Myönnetyt määrärahat. Beviljade anslag. Mk.	4 Menot. — Utgifter. Ennen käy- tetty. — Tidi- gare sruvnt. Mk.		4 Vuonna 1918. År 1918. Mk. p.
			Mk.	p.	
1. Torpankapean laajennustyö.—Torpankapea utvidgningsarbeite	1914	580 000	227 092	08	196 856 84
2. Lauritsala (Hiirensuo)—Mälkiän laajennustyö.—Lauritsala (Hiirensuo)—Mälkiä utvidgningsarbete	1915	1 050 000	542 935	12	343 635 37
3. Työväenasuntojen rakentaminen Juustilaan. — Uppförande av arbetsbostäder i Juustila	1917	20 000	15 465	50	7 213 20
4. Kanavakonttorin rakentaminen ja kanavavapällikön asunnon parantaminen sekä kivisen saunaarakennustyön loppusuorittaminen Juustilassa—Uppförande av ett kanalkontor och reparation av kanalchefsbostaden samt slutförande av arbetet å en badstugubyggnad av sten i Juustila.	1918	127 000	25 611	96	96 367 70
5. Mälkiän uusi maksunkonttori (Alustaviin töihin). — Nytt uppbördskontor i Mälkiä (Förberedande arbeten).	1918	10 000	—	—	2 020 —
6. Virkamiesasuntojen rakentaminen Mälkiälle. — Uppförande av tjänstemannabostäder i Mälkiä	1918	55 000	—	—	56 271 15
7. Mälkiän sulun uudestaan muuraaminen (Alustaviin töihin). — Ny uppmyrring av Mälkiä, sluss (Förberedande arbeten)	1918	60 000	—	—	187 60
8. Ylä-Särkjärven yläpuolen laajennus.—Utvidgning av Ylä-Särkjärvi övre del	1918	150 000	—	—	153 783 03
Vähennys: — Avkortning:		Yenhtsä — Summa	Mk.	856 3	4 89
Kanavan varastosta käytettyjä työkaluja — Av kanalens förråd använda arbetsredskap Mk. 8 188:94				46 176	04
Kanavan metsistä käytettyjä puutavaroiita. — Från kanalverkets skogar taget virke		Nettokustannukset. — Netto kostnader	Mk.	810 158	85

Päivätööt ja keskimääräinen päiväpalkka: Dagsvärken och medeldagspänning:

	Päivätööt. — Dagsvärken.		Urakkatyöt. — Beting.		Yhteensü. Summa.
	Lukumääri. Antal.	Keskimääri- inen päivä- palkka. Medeldags- pänning.	Lukumääri. Antal.	Keskimääri- inen päivä- palkka. Medeldags- pänning.	
Hevospäivät. — Ökedagsvärken..	1 794	29: 55	144	27: 62	1 938
Jalkapäivät. — Persondagsvärken	24 131	14: 10	6 142	16: 55	30 273

Muut kanavat ja laivaväylät. — Övriga kanaler och farleder.

1 T y ö. A r b e t e.	2 3 Työ. — Arbete.		4 Määräraha. Anslag.		5 6 Menot — Utgifter		7 8 Työpäivä Dagsverken		
	Mk.	p.	Edellisina vuosina. Föregå- ende År.	V. — År 1918.		Mk.	p.	Hev- os- öke- r.	Jal- ka- per- son-
				Mk.	p.				
<i>Laivaväylä Lappeenranta—Savonlinna</i> —Kuopio—Iisalmi. — Farleden Villanstrand—Nyslott—Kuopio—Iisalmi.									
1. Konnuksen vanhan kanavan rakentaminen uudestaan uitokanavaksi. — Konnus gamla kanals ombyggnad till flottningskanal ..	19 ⁶ / ₈ 17	1917	550 000	—	338 181	12	210 937	82	41 4 381
2. Ruokovirran sulun uusiminen. — Ombyggnad av Ruokovirta sluss.	19 ²⁵ / ₈ 17	1917	100 000	—	19 677	46	46 572	59	14 2 149
3. Nerkoon sulun uusiminen. — Ombyggnad av Nerkö sluss.....	1917	1917	390 000	—	24 099	74	336 412	92	1 191 11 528
4. Taipaleen—Kuopion laivaväylän korjaustyö. — Iståndsättande av farleden Taipale—Kuopio	19 ⁶ / ₈ 12	1913	741 000	—	549 953	26	96 502	10	3 2 383
<i>Laivaväylä Savonlinna—Joensuu—Nurmek. — Farleden Nyslott—Joensuu</i> —Nurmek.									
5. Paiholan sulun uusiminen kivistä. — Ombyggnad av Paihola sluss..	—	1917	530 000	—	188 776	02	291 200	47	558 12 044
6. Joensuun sulun uusiminen kivistä. — Ombyggnad av Joensuu sluss	19 ⁷ / ₈ 18	1918	200 000	—	—	—	23 601	70	32 332

1 T y ö. A r b e t e.	2 Työ. — Arbete.	3 Määräraha. Anslag.	4 Mk. P.	5 Menot — Utgifter		6 V. — År 1918		7 Työpäivä Dagsverken	8 Jalka- Öke- Hevos- Person-		
				Edellisink vuosina. Föregå- ende år.		Mk. P.					
						Mk.	P.				
<i>Laivaväylä Isosta Saimasta Mikkeliin.</i> <i>Farleden Stor-Saimen—St. Michel.</i>											
7. Mikkelin—Louhiveden väylä. — Farleden St. Michel—Louhivesi.	19 ⁴ / ₁₆	1917	254 000 —	54 965 —	181 200	18	924	8 467			
<i>Saimaan vesistön muut väylät.</i> <i>Övriga farleder i Saimen vattensystem.</i>											
8. Louhi- ja Paljaveden välinen väyläosa. — Louhivesi—Paljavesi farled	19 ²⁴ / ₀₈	1914	128 000 —	60 822	22	42 937	40	10	2 490		
9. Taipaleenjoen perkaaminen Heposelästä Siikakoskelle, Liperin pitäjässä. ¹⁾ — Upprensning av Taipalejoki från Heposelkä till Siikakoski i Libelits socken ¹⁾ ...	1914	1917	34 300 —	32 811	73	1 166	15	—	31		
<i>Laivaväylät Keiteleellä.</i> <i>Farleden i Keitele.</i>											
10. Keiteleen—Konneveden—Iisveden laivaväylätö. — Keitele—Konnevesi—Iisvesi farledsarbeite	19 ¹⁴ / ₁₇	1918	3 000 000 —	—	—	907 948	71	2 065	40 528		
<i>Laivaväylä Hämeenlinna—Längelmäki ja Hauho. — Farleden Tavastehus—Längelmäki och Hauho.</i>											
11. Valkiakosken kanavan sulkuporitin uusiminen. — Ombyggnad av slussportarna till Valkiakoski kanal	—	1918	14 000 —	—	—	13 924	10	15	574		
12. Putaankarin poistaminen ja syventäminen Sääksmäen pitäjässä. — Undanskaffande och fördjupande av Pataankari grund i Sääksmäki socken	19 ¹⁴ / ₁₇	1918	30 000 —	—	—	15 891	55	17	468		
13. Kostianjoen suojalaitteitten rakentaminen Pälkäneen pitäjässä. — Utförande av skyddsanordningar i Kostia å i Pälkäne socken	19 ³ / ₁₈	1918	5 000 —	—	—	1 622	45	—	64		
<i>Laivaväylät meren rannikolla.</i> <i>Farlederna längs kusten.</i>											
14. Suojalaitteen teko Tervsundin laivaväylän. — Utförande av skyddsanordning i Tervsund....	19 ⁰ / ₁₇	1918	6 000 —	—	—	5 699	03	—	67		

¹⁾ Työ keskeytetty — Arbetet avbrutet 19⁰/₁₈.

Yksityiskohtainen selostus.

Paiholan sulun uusiminen ki vestä. Käyttöpituuus 31.60 m, vähin leveys 7.60 m sekä syvyys matalan veden aikana 1.90 m. Kun vanha, puusta rakennettu sulkku oli näytätyntynyt olevan perinpohjaisen uusimisen tarpeessa, laadittiin ylihallituksessa ehdotus sulun uusimiseksi betonista, porttihielukset ja muut kulkumaukset kivistä.

Työ aloitettiin elokuussa 1917. Vuoden vaihteessa häiritsi työtä tulva, ja keväällä keskeytyi se kapinam aikana kahden kuukauden ajaksi. Näiden häiriöiden ja kesällä valtioneen työvien puutteen takia voitiin sulkku avata liikenteelle vasta syyskuun alussa 1918 ja valmiina hyväksyä marraskuun 15 päivänä.

Detaljredogörelse.

Ombyggnad av Paiholas sluss av sten. Effektiv slusslängd 31.60 m. slussbredd 7.60 m, djup vid lågvatten 1.90 m. Då den gamla av trä uppförda slussen visade sig böra helt och hållt ombyggas, uppgjordes å överstyrelsen förslag till slusens ombyggnad av betong, dock med stenbeklädnad vid portnischer och övriga vinklar i muren.

Arbetet vidtogs i augusti 1917. Vid års-skiftet stördes arbetet av översvämningar, och på våren avbröts detta samma under upprorstiden för två månader. På grund av dessa istörningar och den under sommaren rådande bristen på arbetsfolk kunde slussen öppnas för trafik först i början av år 1918 och såsom färdig godkännas den 15 november samma år.

Menot koko työssä ovat olleet: — Utgifterna för hela arbetet hava varit:

Yleiset kustannukset. — Allmänna kostnader.

Rakennusmestarien y. m. päivärahat, matkakustannukset, tarverahat y. m. — Byggmästares m. fls dagtraktamente, resekostnader, expensemedel m.m. Mk. 12,624: 25	
Sairaitten hoito — Sjukvård	Mk. 13,834: 30

Valmistavat ja pengerrystöt. — Förberedande och terrasseringarsarbeten.

Vanhan puusulun purkaminen 1,620 m ³ — Rivning av den gamla slussen 1,620 m ³	Mk. 23,101: 85
Välialkaiset rakennukset, kuten parakki, vajat, varastot y. m. 4,820 m ³ rakennuksia 1,570 m ² pohjapinnalle. — Provisoriska byggnader, såsom barracker, förråds- m. m. skjul, 4,820 m ³ byggnader 1,570 m ² grundytta	47,694: 65
Työraiteiden ja telineiden kuntoonpaneminen, työkoneiden kokoonpano y. m. — Arbetsspår och hopfogning av ställningar, uppställning av maskiner m. m.	9,529: 49
Suojaapatoa 180 m ² 50 m — Tångdamm 180 m ² 50 m.	54,766: 70
Verhousten korjaaminen 100 m ² — Reparation av revetering 100 m ²	1,577: 25 Mk. 136,669: 94

Sulut. — Slussen.

Työpäikan kuivanapito 6 kuukauden aikana — Torrhållning av arbetsplatsen under 6 månader	Mk. 26,521: 35
---	----------------

Kallionlouhinta sulun kohdalla 300 m ³ — Bergspräng-		
ning vid slussen 300 m ³	Mk.	15,117: 55
Betonimuuri 1,000 m ³ — Betongmur 1,000 m ³	>	154,816: 87
Kynnys ja sivumuuri hakatusta kivistä 110 m ³ —		
Tröskel och sidomur av huggen sten 110 m ³ ..	,	62,644: 62
Sulkutason täyttäminen — Fyllning av slussplan..	,	5,544: 95 Mk. 264,245: 34

Portit ja pollarit. — Portar och pollare.

Porttien poistaminen, korjaus ja paikoilleen asettaminen — Avlägsnande, reparation och inmontering av slussportar	Mk.	6,787: 75
Pollarien paikoilleen asettaminen 10 kpl. — Uppställning av pollare 10 st.	,	1,177: 50 Mk. 7,965: 25

Varasto ja sekalaiset menot. — Förrüdet och diverse utgifter.

Valaistusaineet ja valaistuksen hoito — Belysningsmaterial och skötsel	Mk.	4,223: 10
Varastoesineiden kunnossapito, täydentäminen, kuljetus työpaikalle ja sieltä pois — Underhåll, komplettering, transport av förråds artiklar till och från arbetsplatsen.....	,	42,973: 53
Elintarpeitten hankkimistoiminta — Anskaffning av livsmedel	,	10,065: 03 Mk. 57,261: 66

Yhteensä — Summa ..... Mk. 479,976: 49

Työhön on kaikkiaan käytetty 709 hevos- ja 18,877 jalkapäivätyötä (8 tuntista).

Till arbetet hava inalles använts 709 öke- och 18,877 persondagsverken (8 timmars).

Joen suun sulun uusiminen k i v e s t ä. Kun tämä, alkuaan puusta räkennettu sulku näyttäytyi olevan perin pohjaisen uusimisen tarpeessa, määräsi seuraatti, ylihallituksen tehtyä asiaasta esityksen, kesäkuun 18 päivänä 1918 sulun ja kanavan uusittavaksi siten, että kanava oli syvennettävä 2.70 metrin ja sulku 2.60 metrin syvyiseksi purjehduskäytisestä matalammasta vedestä, kuitenkin siten, että toistaiseksi uusittiin ainoastaan sulku.

Vahvistetun ehdotuksen mukaisesti rakennetaan sulku betonista, porttipielukset ja muut kulmukset kivistä.

Keiteleen-Konneveden-Iisveden laivaaväylätö. Kulkulaitosloimituskunman kirjelmässä 26 päivältä toukokuuta 1911 käski senaatti, keski-Suomen vesistöihin koskevien kuntain puo-

Ombyggnad av Joensuu sluss a v s t e n. Då denna, ursprungligen av trä byggda sluss, visade sig böra helt och hållet ombyggas, förordnade senaten på överstrelsens framställning den 8 juni 1918 att slussen och kanalen skulle ombyggas sålunda att kanalen skulle fördjupas till 2.70 meters och slussen till 2.60 meters djup vid seglationstidens lågvatten, dock sålunda att tillsvidare skulle ombyggas endast slussen.

Enligt det fastställda förslaget skall slussen byggas av betong, portnischerna och övriga vinklar i muren av sten.

Keitele-Konnevesi-Iisvesi farledsarbete. Utiförskrivelse av den 26 maj 1911 från kommunikationsexpeditionen hade senaten i anledning av en å de kommuners vägmar, vilka beröras av

lesta tehdyn anomuksen johdosta ylihallituksista toimittamaan tutkimukset Keiteleen—Konneveden, Konneveden—Kiesimän ja Kiesimän—Niiniveden sekä Konneveden—Hankaveden kannaksilla sekä laatimaan ehdotuksen Keiteleen—Konneveden—Lisveden vesistöjen yhdistämiseksi Ikanavilla.

Ylihallituksen v. 1913 tehtyä ensimäisen ehdotuksensa ja fil. tohtori A. R. Cederbergin sitä seuraavina vuosina suoritettua taloudellisia tutkimuksia yrityksen kansantaloudellisesta kannattavaisuudesta, päätti senaatti, ylihallituksen 16 päivämä elokuuta 1917 ilmoittettua laskeneemä yrityksen tulevam malksamaan 5,323,000 markkaa, 14 päivänä joulukuuta 1917 työn aloitettavaksi sekä myönsi tarkoitusta varben seuraavaksi vuodeksi 2,000,000 markkaa.

Työt aloitettiin tammikuussa 1918 Keiteleen ja Konneveden sekä Konneveden ja Kiesimän välisillä kannaksilla.

Elokuun 28 päivämä 1918 vahvisti seuraatti erinäisiä muutoksia kanavamittoihin sekä myönsi niistä aiheutuvan 335,600 markan lisämäärärahan.

Vuoden kuluessa suoritettiin seuraavat työmaärät:

poistettiin kovaa maata	22,932.53	m ³
poistettiin maaikiviä	3,384.00	"
kiilattiin kiviä	947.50	"
halkattiin kiviä	622.58	m ²
Menot olivat yhteensä Smk. 907,948:71.		

mellersta Finlands vattendrag, gjord ansökam anbefallt överstyrelsen att verkställa undersökning av näsen emellan Keitele—Konnevesi, Konnevesi—Kiesimä och Kiesimä—Niinivesi samt Konnevesi—Hankavesi sjöar ävensom uppgöra förslag till Keitele—Konnevesi—Lisvesi vattendrags förenande medelst kanaler.

Sedan överstyrelsen år 1913 uppgjort sitt första förslag i saken och fil. doktorn A. R. Cederberg de därpå följande åren verkställt ekonomisk besiktning för utrönande av företagets räntabilitet ur nationalekonomin synpunkt, beslöt senaten, sedan överstyrelsen den 16 augusti 1917 anmeldt att företaget beräknats komma att kosta 5,323,000 mark, den 14 december 1917 att arbetet skulle påbörjas och beviljade för ändamålet för det följande året 2,000,000 mark.

Arbetet påbörjades i januari 1918 på näsen emellan Keitele och Konnevesi samt Konnevesi och Kiesimä sjöar.

Den 28 augusti 1918 fastställde senaten särskilda förändringar beträffande kanalernas dimensioner och beviljade i anledning därav ett tillskottsanslag av 335,600 mark.

Under året utfördes följande arbetsmängder:

avlägsnades hård jord	22,932.53	m ³
avlägsnades jondstenar	3,384.00	"
utfördes kilad sten	947.80	"
utfördes huggen sten	622.58	m ²
Utgifterna stego till Fmk. 907,948:71.		

3. Kanavalijenne — Kanaltrafiken.

Tilastotietoja. — Statistiska uppgifter.

Vuodesta 1918 alkaen on kanavalijennettä koskeva tilasto täydennetty tiedolla kanavista sulutettujen laivojen laadusta ja kantavuudesta. Tavaralijennetilastoa laadittaessa käytettyä tavararyhmitystä on sen ohella melkoisesti laajennettu, ja käsit-

Från och med år 1918 har statistiken rörande kanaltrafiken kompletterats med uppgifter angående de genomslussade far kosternas beskaffenhet samt dräktighet. Den varugruppning, som användes vid uppgörandet av godstrafikstatistiken, har

tää tavaraluettelo nytteminin 50 tavarala-
jia entisten 24 asemesta. Tätä taulukkoa
laadittaessa on erittäin pamtu painoa niille
vaatimuksille, joita nykyisen kanavatarif-
fin uusimisen voidaan katsoa sillle asetta-
van. — Sekä alus- että tavaraliikenneti-
lastossa ovat sitäpaitsi ylös- ja alas päin
kulkevat liikenteet erotetut toisistaan. —
Tilastollisen esityön, jonka kanavamaita-
min on tehnyt, suorittaa nyttemin,
Saimaan kanavaa lukuunottamatta,
ylihallituksen kamreerinkonttoriin otettu
tilaston tekijä.

Vuoden kanavaliikenne on, kuten on
luonnonlista, kärsinyt elinkeinoelämässä
vallinneesta yleisestä massenuuksesta. Alus-
liikenne (taul. I) vilkastui vasta heinä-
kuussa, vaikka laivaväylät vapautuivat
jäistä verrattain aiemmin. Vilkkain alus-
liikenne eli 6,885 suluutettua alusta ja 312
tukkilauttaa on ollut Vesijärven kanavalla,
ja vasta toisella sijalla tulee Saimaan ka-
nava, riippuen Venäjän vastaisen rajan
sulkemisesta. Vuorokaudessa sulutettujen
alusten maksimimäärä oli kumpaisellakin
kanavalla 68.

Avokanavilla on alusten lukumäärä ol-
lut seuraava:

Strömma 1,891, Lémström 1,804, Oravi
3,608, Varkaantaipale 944, Juurisalmi
2,280.

Taulukossa III ovat kanavista kulkeneet
alukset jaetut eri luokkiin: matkustajalai-
voihin, hinaaja-aluksiin, rahtihöyrylaivoi-
hin, proomuihin ja lotjiin sekä muumalaisiin
aluksiin, joita paitsi lastihöyrylaivoista,
proomuista ja lotjista on ilmoitettu, kuljet-
tivatko ne kanavasta kulkiesämä lastia vai
eivätkä. Kustakin rekisteröidystä laivasta on
sitäpaitsi rekisteritommimäärä ilmoitettu.
— Matkustajalaiivaliikenne on, kuiten taulukosta
havaitaan, kovin vilkas; sulutettujen
alusten koko lukumäärästä oli 22 %
matkustajalaiivoja. Rekisteröidyt matkus-

därjämte betydligt utvidgats, och omfattar
varuförteckningen numera 50 varukatego-
rier emot tidigare 24. Vid uppgörandet av
denna förteckning hava särskilt de krav,
som reformerandet av den nuvarande ka-
nalrifffen kan antagas ställa på densamma,
beaktats. — Uti såväl farkost- som
godstrafikstatistiken har dessutom den
uppåtgående och nedåtgående trafiken åt-
skiljts från varandra. — Det statistiska
primärarbetet, som tidigare utförts av ka-
naluppsyningsmännien, verkställes numera,
med undantag av Saima kanal, av den vid
överstyrelsens kamrerarkontor anställda
statistikern.

Kanaltrafiiken under året har, som naturligt är, lidit av den allmänna depressionen imom näringsslivet. Farkosttrafiiken (tab. I) blev livligare först i juli, eburu farlederna jämförelsevis tidigt blevo isfria. Den livligaste farkosttrafiiken, eller 6,885 genomslussade farkoster och 312 stockflötter, har Vesijärvi kanal att uppvisa, och först i andra rummet kommer Saima kanal, beroende av gränsavspärrningen mot Ryssland. Maximantalet genomslussade farkoster under ett dygn var för båda kanalerna 68.

Vid de öppna kanalerna har farkostanta-
let varit följande:

Strömma 1,891, Lemström 1,804, Oravi
3,608, Varkaantaipale 944, Juurisalmi
2,280.

I tabell III hava de farkoster, som pas-
serat kanalerna, indelats i olika kategorier:
passagerarbåtar, bogserbåtar, lastångbåtar,
pråmar och lodjur samt övriga slag av
farkoster, varjämte för lastångbåtarna
samt pråmarna och lodjorna angivits, hu-
ruvida de vid passeringet av kanalen voro
lastförande eller ej. För alla inregistrerade
farkoster har dessutom registrerontalet
uppgivits. — Passagerarbåtstrafiken är,
som av tabellen framgår, mycket livlig; av
totalantalet genomslussade farkoster ut-
gjorde 22 % passagerarbåtar. De inregis-

tajalaivat olivat keskimäärin 49 rekisteritömin vetoisia. — Hinaajalaivat ovat yleensä paljon pienempää kokoa, kuuluen enemmän kuin puolet tästä ryhmästä rekisteröimättömiin aluksiin (alle 19 rek. tonn.), ja on muitten rekisteritonni lukumäärä keskimäärin ainoastaan 25. — Rahtihöyrylaivoja käytetään sisävesillämme ainoastaan verrattain pienessä laajuudessa. Tämän laatuisten sulutettujen alusten lukumäärä oli ainoastaan 9 % kaikista aluksista yhteensä. Rahihöyrylaivojen keskimääräinen kantavuus nousi 92 rekisteritonniin. — Yleisin käytetty kuljetusneuvo kanavilamme on hinaja-alusten vetämät proomut. Sulutettujen proomujen lukumäärä vuoden kuluessa oli 14,636, josta rekisteröityjä oli 11,390 kantaen 1,082,546 rek. tonnia. Näitten kantavuus oli siis keskimäärin 95 rek. tonnia. — Kanaviemme mitat ja purjehdusnälkökohdat ovat luonnollisesti vaikuttavimpama seikkana alusten mittasuheteita määritäessä. Että nämä kuitenkin voisivat olla suuremmat selvää siitä, että suurin matkustajalaiva, mikä vuoden kuluessa on kulkenut Saimaan kanavasta, kantoi 165 rekistertonnia, suurin proomu taas 171 rek. tonnia. — Tärkeää on todeta, että melkein puolet kaikista rahihöyrylaivoista ja proomuista on ollut tyhjänä kanavissa kulkissaan. Mitä ylös paine kulkeviin näitä lajeja oleviin aluksiin, tulee, kulkki 9/10 niistä ainoastaan painolastissa. On selvää, että tämä taloudelliselta kannalta on huomattava tapio. On kuitenkin otaksuttavaa, että olosuhteet ovat vuoden kuluessa tässä suhteessa olleet epäedullisemmat kuin mitä normaalivuosina on läita.

Kanavien kautta tapahtunut tavaraliikenne selviää taulukosta III. Kaikkiaan on kanavien kautta vuoden kuluessa kuljetettu 1,455,033.6 tonnia, josta 1,289,902.3 tonnia on ollut puutarvaroita ja muita tavaroita 165,131.3 tonnia. Kuten edellisten vuosien yleiskatsauksissa on huomautettu,

trerade passagerarbåtarna mäta i medeltal 49 registrerton. — Bogserbåtarna äro i allmänhet av mycket mindre dimensioner, mer än hälften av denma kategori består av icke inregistrerade farkoster (under 19 reg. ton.), och utgör registerbåtalen för de övriga endast 25 i medeltal. — Lastångbåtar användas i jämförelsevis liten utsträckning på våra insjövatten. Antalet genomslussade farkoster av detta slag utgjorde endast 9 % av alla farkoster tillsammantagna. Medeldräktigheten uppgår för lastångbåtarna till 92 reg. ton. — Det allmänt förekommande transportmedlet vid kanalerna är pråmar dragna av bogserbåtar. Antalet genomslussade pråmar utgjorde under året 14,636, varav 11,390 inregistrerade pråmar mätabande 1,082,546 neg. ton. Dessa mäta alltså 95 reg. ton i medeltal. — Våra kanalers dimensioner samt även navigeringssynpunkter spela naturligtvis den avgörande rollen vid bestämmandet av farkosternas dimensioner. Att dessa dock kunde vara större framgår därav, att den största passagerarbåt, som under året passerat Saima kanal, mäter 165 reg. ton, den största pråmen åter 171 reg. ton. — Av intresse är att konstatera, att nära nog hälften av alla lastångare och pråmar varit toma vid passerandet av kanalerna. Vad särskilt de uppåtgående farkosterna av dessa slag beträffar, gingo 9/10 av dem endast i barlast. Att detta ur ekonomisk synpunkt representerar en avsevärd förlust är klart. Det är dock att antaga, att förhållandena under året i detta hämseeende varit ofördelaktigare än vad fallet är under normala år.

Godstrafiken längs kanalerna framgår ur tabell III. Inalles har genom kanalerna under året transporterats 1,455,033.6 ton, varav 1,289,902.3 ton trävaror och 165,131.3 ton andra varor. Som i översikterna från tidigare år framhållits, äro samma kvantieter — i fall de passerat flere uppbörs-

ovat samait määrität — jos ne ovat kulkeneet useampien maksumatkoi kanavien kautta — otetut useita kertoja loppusummastaan. Tavaraliikenne mousi itse asiassa ainoastaan **1,010,614.4 tonniin**. Valtionrautateillä oli vaistaava määrä v. 1918 1,941,462 tonnia.

Puutavaroidsta, 2,727,738 m³, oli 1,066,568 m³ havu- ja sekahalkoja, 501,344 m³ koivuhalkoja sekä 650,002 m³ propsia ja hiomo-puita, joista taas 217,501 m³ oli lautoissa.

Sahatun puutavaroiden kuljetus näyttää edellisiin vuosiin verraten mousua, vaikka koko määrä, 152,737 m³, yhä edelleen on väähinen. Muut puutavaralajit näyttävät huomattavasti alentuneen, mikä myöskin käy selville allaoleviista, polittopurun kuljetusta muutamien kanavien kautta vuosina 1915—1918 esittävästä tiedoista.

Halkojen kuljetus 1,000 m³:ssä — Transporten av brännved i 1,000 m³.

Saimaan kanava	— Saima kanal	1915.	1916.	1917.	1918.
Taipaleen ,	— Taipale ,	598.0	1,211.9	1,017.3	520.6
Vesijärven ,	— Vesijärvi ,	85.7	201.7	289.3	127.1
Valkiakosken ,	— Valkiakoski ,	178.4	335.4	440.3	301.2
Muroleen ,	— Murole ,	71.0	119.3	134.3	81.3
		164.2	217.8	278.9	195.7

Eri tavaralajeihin nähden on puuvanuukkeella ensisija. Muista joukkotavaroidsta, joihin nähden vesitsekuljetuksen mahdollisuus on mitä tärkein, mainittakoon suola, malmit, tiilet ja kakkelit, sementti sekä maalajit niin hyvin muokkaamattomina kuin muokattussa muodossa.

Tulot kanavilla, taulukko IV, ovat nousseet 1,174,399 markkaan eli 136,000 markkaa alle edellisen vuoden tulomääärän, riippuen liikenteen suuresta vähemmisestä, jota kuitenkin on korvattu koroitamalla kanavataksaa, puutavarain maksut 50% illa sekä muille tavaroille määritetyt maksut 100 % illa. — Tulot Saimaan kanavalta ovat noin 2/3 koko tuloiesta.

kanaler — upptagna flera gånger i slutsumman. Godstrafiken uppgick i själva verket endast till **1,010,614.4 ton**. För statsjärnvägarna var motsvarande summa under år 1918 1,941,462 ton.

Av trävarorna, 2,727,738 m³, utgjorde 1,066,568 m³ barr- och blandved, 501,344 m³ björkved samt 650,002 m³ props- och slipved, varav 217,501 m³ i flotte. Transporten av sågade trävaror utvisar en ökning jämförd med de föregående åren, ehuru totalsumman, 152,737 m³, allt förtfarande är obetydlig. Övriga slag trävaror uppvisa en avsevärd nedgång, vilket även framgår ur nedanstående uppgifter över transporten av brämnved gentemot en del kanaler åren 1915—1918.

Av de olika varuslagen intager trämassan främsta rummet. Bland övrigt massgoods, för vilket möjligheten av sjötransport är av största betydelse, må nämnas salt, malmer, tegel och kakel, cement samt jordarter i såväl obehandlat som bearbetat tillstånd.

Inkomsterna från kanalerna (tabell IV) hava uppgått till 1,174,399 mk eller 136,000 mk mindre än för föregående år, beroende av den stora nedgången i trafiken, vilken dock kompenseras genom förhöjningen av kanaltaxan med 50 % av avgifterna för trävaror samt 100 % av avgifterna för övriga varor. Inkomsten från Saima kanal utgör ca 2/3 av de totala inkomsterna.

Taulu I.

Kanavien kautta tapahtunut kuukausittainen alusliikenne vuonna

K a n a v a. K a n a l.	Buhtikuu.— April.	Toukokuu.— Maj.	Kesäkuu.— Juni.	Heinäkuu.— Juli.	
	Tukkiliiktojen sulutulitai. Genomslusningar av stuck i flotte.				
Saimaa. Saima { Mälkiä. Juustila	—	75 1	311 7	9 533 11 2	
Paakkola	157	164	659 17 20 759 9	— 184 3	
Taipale	157	111	— 20 111 560 22	11 35	
Konnus	125	8	401 20 28 574 1	1 147	
Ruokovirta	78	12	426 6 93 446 1	32 61	
Nerkoo.— Nenko	36	2	387 1 94 265 4	309 9	295
Pilppa	58	51	207 7 250 309 4	246 272 20	
Karvio	61	1	245 8 118 20 44	— 330 15	
Pielisjoen kanavat.— Pielisälvs kanaler..	—	—	217 1 22 176 7	— 149 28	
Juojärvi.	51	8	148 12 22 176 7	— 120	
Lastukoski	54	5	230 8 40 1 331 21	— 419 8	
Saarikoski	59	3	133 23 261 9 294 5	— 149 28	
Vesijärvi.	70	6	154 21 182 1 197 21	— 120 2	
Kalkkinen.— Kalkis.	312	10	21 18 473 10 735 10	— 520 13	
Kolu	65	4	401 18 101 18 1 197 21	— 120 2	
Lempoinen.- Lembois	40	1	12 12 473 10 735 10	— 520 13	
Valkiakoski	17	—	— 4 110 2 120 2	— 120 2	
Murole	202	4	— 4 110 2 120 2	— 120 2	
Herraskoski	56	12	— 4 110 2 120 2	— 120 2	
Siikajoen uittokanava ¹⁾ .— Siikajoki flott- ningsled ¹⁾	—	—	— 4 110 2 120 2	— 120 2	
Yhteensä.— Summa	194	1	1 796 100 16 6 038 194 917 8 291 250 1 101		

¹⁾ Siikajoen uittokanavasta uitettiin vuoden kuluessa 61 329 kpl. tukkeja. — Genom Siikajoki

Tabell I.

1918. – Farkosttrafiken längs kanalerna månadsvis under år 1918.

flotningsled flötades under året 61 329 stockar.

Taulu 11.

**Kanavien kautta tapahtunut alusliikenne vuonna
Sulutettujen alusten ja tukkilauttojen lukumäärä.**

1 K a n a v a . — K a n a l .	2	3	4	5	6	7	8	9	
	Rekisteröityjä aluksia. —								
	Matkustajalaivoja. Passagerarbåtar.		Hinaajalaivoja, Bogserbåtar.		Rahtihöyrylaivoja. — Lastång- båtar.				
	Luku- määrä. Antal.	Tonnia. Ton.	Luku- määrä. Antal.	Tonnia. Ton.	Luku- määrä. Antal.	Tonnia. Ton.	Luku- määrä. Antal.	Tonnia. Ton.	
Saimaa. — Saima	Ylöspäin Uppat	588	18 309	294	5 327	221	20 988	461	44 405
	Alepäin Nedat	597	18 617	283	4 859	660	63 946	34	3 210
Paakkola.....	{ Y. U.	385	14 936	79	1 975	—	—	—	—
	{ A. N.	139	5 304	—	—	—	—	—	—
Taipale.....	{ Y. U.	179	16 257	196	5 430	102	8 791	163	16 040
	{ A. N.	183	16 586	185	5 053	255	24 598	31	2 990
Konnus	{ Y. U.	179	16 198	150	4 169	91	8 406	179	18 286
	{ A. N.	184	16 562	145	3 976	247	24 006	41	3 370
Ruokovirta.....	{ Y. U.	221	8 906	133	3 218	26	2 022	45	2 700
	{ A. N.	226	9 037	133	3 168	54	4 343	12	1 045
Nerkoo. — Nerkö .. .	{ Y. U.	154	5 231	71	1 312	30	2 209	25	1 641
	{ A. N.	149	5 094	78	1 518	31	2 210	13	808
Pilppa	{ Y. U.	205	13 977	167	4 952	16	1 442	115	10 897
	{ A. N.	191	12 842	189	5 336	106	10 237	17	1 572
Karvio.....	{ Y. U.	198	14 031	173	4 615	9	763	89	8 671
	{ A. N.	196	13 974	191	5 274	77	6 428	22	1 910
Pielisjoen kanavat	{ Y. U.	17	536	99	2 253	17	1 316	22	1 083
Pielisälvens kanaler..	{ A. N.	19	599	115	3 024	—	—	25	1 964
Juojärvi	{ Y. U.	126	4 869	163	4 327	30	2 223	77	7 332
	{ A. N.	127	4 947	168	4 348	87	7 792	21	1 674
Lastukoski	{ Y. U.	292	8 520	—	—	—	—	—	—
	{ A. N.	295	8 635	—	—	—	—	—	—
Saarikoski	{ Y. U.	372	12 189	12	198	22	686	8	251
	{ A. N.	374	12 245	11	179	17	538	11	310
Vesijärvi	{ Y. U.	747	45 495	528	12 985	—	—	—	—
	{ A. N.	726	44 592	504	12 744	—	—	—	—
Kalkkinen. — Kalkis	{ Y. U.	202	10 688	154	3 840	—	—	—	—
	{ A. N.	203	10 741	163	4 151	—	—	—	—
Kolu	{ Y. U.	153	8 019	—	—	—	—	—	—
	{ A. N.	155	8 106	—	—	—	—	—	—
Valkiakoski	{ Y. U.	290	9 243	274	7 696	—	—	3	155
	{ A. N.	289	9 306	272	7 590	1	57	—	—
Lempoinen Lembois	{ Y. U.	7	172	110	3 359	—	—	—	—
	{ A. N.	7	172	114	3 447	—	—	—	—
Murole	{ Y. U.	275	13 438	357	10 366	4	480	9	1 080
	{ A. N.	273	13 292	350	10 119	15	1 800	—	—
Herraskoski	{ Y. U.	11	990	70	1 897	—	—	—	—
	{ A. N.	11	990	74	2 007	—	—	—	—
Yhteensä. — Summa		8 945	433 645	6 005	154 712	2 118	195 281	1 423	131 394

Tabell II.

1918. — Farkosttrafiken längs kanalerna år 1918.

— Antal genomslussade farkoster och stockflossar.

10	11			14	15	16	17	18	19	20
Inregistrerade farkoster.										Vuoden sulutet- tuksia kokonaismäärä.
Proomuja, lotja, kaljaaseja y. m. Pråmar, lodjor galeaser m. m.				Yhteensh 2–18. Summa 2–18.		Rakistaromittomis- alukset, etupiassa hi- ttaisissa, eikä re- gistrerade farkoster, hinnuksell. boggierat.	Sulutet- tuksia aluk- sia yh- teensä.	Tukkilauttojen sulutuksia.	Genomslussade stockflossar.	Total sum- ma genom- slussin- gar under året.
Luku- määr. Antal.	Tonnia. Ton.	Luku- määr. Antal.	Tonnia. Ton.	Luku- määr. Antal.	Tonnia. Ton.	Luku- määr. Antal.	Luku- määr. Antal.	Luku- määr. Antal.	Kokona- pitius. To- tallängd.	Lukumäär. Antal.
65	6 596	637	65 727	2 266	161 352	1 065	3 331	—	—	3 331
665	69 376	69	5 754	2 308	165 762	1 117	3 425	61	575	3 486
274	22 251	7	498	745	39 660	366	1 111	—	—	1 111
—	—	—	—	139	5 304	9	148	—	—	148
84	7 964	399	34 311	1 123	88 793	346	1 469	209	5 377	1 678
452	38 982	57	4 349	1 163	92 558	345	1 508	167	4 496	1 675
101	8 138	310	29 587	1 010	84 784	363	1 373	—	—	1 373
398	38 953	34	2 057	1 049	88 924	369	1 418	106	4 663	1 524
47	2 465	234	19 070	706	38 381	184	890	—	—	890
240	19 955	53	2 504	718	40 052	174	892	317	8 722	1 209
20	1 061	103	9 136	403	20 590	136	539	1	31	540
80	7 150	53	3 404	404	20 184	97	501	222	6 426	723
9	756	240	26 085	752	58 109	127	879	1	9	880
205	22 031	61	5 572	769	57 590	108	877	1 314	33 653	2 191
15	1 183	192	21 818	676	51 081	56	732	1	8	733
150	16 173	58	5 065	694	48 824	71	765	1 278	32 736	2 043
14	811	41	3 009	210	9 008	363	573	—	—	573
57	4 558	10	471	226	10 616	348	574	2	34	576
71	4 429	269	28 152	736	51 332	119	855	—	—	855
261	27 115	75	5 629	739	51 505	110	849	70	1 720	919
—	—	—	—	292	8 520	188	480	—	—	480
—	—	—	—	295	8 635	166	461	—	—	461
8	572	—	—	422	13 893	175	597	—	—	597
5	391	4	230	422	13 896	169	591	33	798	624
163	12 622	764	67 592	2 202	138 694	1 321	3 523	—	—	3 523
812	70 875	43	3 422	2 085	131 633	1 277	3 362	312	10 482	3 674
29	2 035	135	10 717	520	27 280	485	1 005	—	—	1 005
156	12 284	6	319	528	27 495	508	1 036	—	—	1 036
23	1 286	189	11 245	365	20 550	245	610	—	—	610
203	13 947	6	324	364	22 377	245	609	—	—	609
39	2 080	386	19 739	992	38 913	509	1 500	—	—	1 500
368	19 083	66	3 140	996	39 176	530	1 526	12	266	1 588
38	2 461	175	10 611	330	16 603	142	472	—	—	472
212	12 799	8	463	341	16 881	94	435	3	77	438
28	2 446	618	55 891	1 291	83 701	20	1 311	—	—	1 311
598	55 021	10	806	1 246	81 038	12	1 258	3	78	1 261
2	170	91	8 840	174	11 897	15	189	1	13	190
94	8 930	1	60	180	11 987	11	191	6	92	197
5 986	516 949	5 404	465 597	29 881	189 7578	11 985	41 866	4 119	110 248	45 985

Tauku III.

Kanavien kautta tapahtunut tavaraliikenne vuonna

1 Tavaralaji. — Varuslag.	2 Saimaa. Saima.	3 Päiskola.	4 Taipale.	5 Konnus.	6 Ruokovirta.	7 Nerko.	8 Pilppa.	9 Karvio.	
<i>Tavaralaji. — Varuslag.</i>									
<i>Tavarat lukuunottamatta puutavaraita, tonnia. — Varor med undantag av trävaror, tonn.</i>									
1. Jyväst siemenet, kaikenl. Ylöspäin Spannmål och frön	Uppåt .. Alaspäin .. Neudat ..	45.8	1.1	13.8	50.6	4.7	12.0	17.6	13.5
2. Jauhot ja ryynit.—Mjöl och gryner.....	Y. U.... A. N....	28.2	4.0	—	24.7	87.8	—	6.8	7.1
3. Voi ja juusto. — Smör och ost	Y. U.... A. N....	6.9	5.5	22.2	7.6	3.3	2.5	—	—
4. Heinät ja oljet. — Hö och halm	Y. U.... A. N....	1.0	—	—	—	—	1.1	—	22.0
5. Väkirehut ja öljykakut. Kraftfoder.....	Y. U.... A. N....	0.1	2.8	5.0	0.2	29.7	—	1.1	1.1
6. Perunaty.m.juurikasvit. Potäter m. fl. rotfrukter.	Y. U.... A. N....	20.0	37.8	—	32.3	—	0.7	22.0	—
7. Vuodat.nahat,luutjakarvat ja niiden valmisteet. — Hudar, läder, ben och tillverkningar därav	Y. U.... A. N....	9.5	—	14.3	17.3	79.8	—	22.7	10.7
8. Muut maatalous- ja puutarhatuotteet, paitsi yllämainitut. — Övriga lantbruksprodukter, icke förut nämnda	Y. U.... A. N....	169.7	19.8	9.7	30.8	4.7	2.2	4.4	3.4
9. Kalat. — Fisk	Y. U.... A. N....	112.0	8.4	120.7	59.4	340.3	2.9	58.4	58.4
10. Suolat. — Salt	Y. U.... A. N....	97.9	20.6	6.7	3.7	1.3	1.6	9.0	0.8
11. Sokeri ja siirappi. — Socker och sirap.....	Y. U.... A. N....	8 950.2	—	5 098.3	5 008.6	1 118.1	1 050.1	356.0	162.8
12. Kahvi, siirtomaatavarat kaikenl. — Kaffe, kolonialvaror	Y. U.... A. N....	48.1	1.0	40.8	33.0	15.0	16.8	10.7	43.7
13. Terva, tärpatti, hartsit. — Tjära, terpentin, harts..	Y. U.... A. N....	2.2	0.2	4.4	1.1	3.1	—	6.2	—
14. Kuona, tubka, puuhüili, sahajauhot. — Slagg, aska, tråkol, sägspän	Y. U.... A. N....	0.3	0.6	—	0.2	—	—	0.3	0.3
15. Malmit, kaikenl. — Malmalla slag	Y. U.... A. N....	13.8	—	0.9	1.9	2.5	0.1	5.1	1.9
16. Takki-jakankirauta, rautay. m. muuta metallirom. — Tackjärn, stångjärn, järn, o. a. metalliskrot ..	Y. U.... A. N....	0.2	0.7	0.6	0.7	0.2	—	0.1	1.9
17. Malmit, kaikenl. — Malmalla slag	Y. U.... A. N....	20.7	—	2.3	1.8	4.3	3.3	—	—
18. Kuona, tubka, puuhüili, sahajauhot. — Slagg, aska, tråkol, sägspän	Y. U.... A. N....	55.1	—	2.2	3.2	0.7	0.5	46.2	47.2
19. Takki-jakankirauta, rautay. m. muuta metallirom. — Tackjärn, stångjärn, järn, o. a. metalliskrot ..	Y. U.... A. N....	8.8	23.1	30.4	0.7	0.3	—	—	—
20. Takki-jakankirauta, rautay. m. muuta metallirom. — Tackjärn, stångjärn, järn, o. a. metalliskrot ..	Y. U.... A. N....	9.5	—	108.3	57.7	0.5	0.1	—	—
21. Takki-jakankirauta, rautay. m. muuta metallirom. — Tackjärn, stångjärn, järn, o. a. metalliskrot ..	Y. U.... A. N....	—	—	—	—	—	—	—	—
22. Takki-jakankirauta, rautay. m. muuta metallirom. — Tackjärn, stångjärn, järn, o. a. metalliskrot ..	Y. U.... A. N....	1 693.9	—	874.1	673.2	—	—	4 936.9	4 936.9

Tabell III.

1918. — Godstrafiken längs kanalerna år 1918.

10 Pielisjoki. Piela.	11 Juojärvi.	12 Lastu- koski.	13 Saari- koski.	14 Vesijärvi.	15 Kalki- nen.	16 Keln.	17 Lempoi- nen. Lembois.	18 Valkia- koski.	19 Murole.	20 Herras- koski.	21 Sjököön utlokaniva- Sjököön flottningled.	22 Yhteensä. Summa.
5.5	6.1	15.0	2.2	56.8	6.9	4.2	—	2.7	1.6	—	—	260.1
0.9	23.9	3.7	25.5	735.9	62.5	102.4	131.3	302.9	211.9	—	—	1 797.2
0.1	25.5	0.5	5.0	—	—	1.3	—	—	2.0	—	—	94.4
0.4	1.4	0.5	5.1	5.0	4.0	1.3	9.3	51.5	0.8	—	—	127.3
0.1	20.1	—	0.8	0.6	0.6	—	—	—	—	—	—	46.3
0.9	4.3	37.8	57.4	106.5	5.8	54.1	75.2	8.5	—	—	—	390.5
64.0	3.6	1.0	0.1	1.8	6.3	—	—	0.3	—	—	—	189.9
2.4	0.6	1.6	0.5	318.5	51.5	20.0	—	204.6	63.7	3.5	—	821.2
5.0	—	—	—	—	—	0.9	—	—	—	—	—	12.5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.0
31.0	1.6	1.2	4.9	8.0	2.2	7.0	—	1.4	—	0.1	—	302.1
7.5	45.4	23.9	21.4	487.0	180.1	108.3	197.6	853.1	437.4	—	—	3 122.2
0.4	0.3	0.6	5.0	15.4	0.9	4.8	—	0.3	0.1	—	—	69.6
0.7	1.1	2.0	6.7	28.4	4.0	1.7	0.4	0.8	0.3	—	—	52.6
0.3	16.9	24.4	10.9	6.9	3.1	4.0	—	1.0	2.1	—	—	116.2
1.5	9.3	33.7	27.1	123.4	66.3	81.4	—	31.1	31.5	0.2	—	558.0
5.5	6.3	—	11.2	47.7	16.8	10.3	—	15.4	33.6	—	—	288.4
0.5	0.2	0.6	—	2.7	0.1	1.0	—	—	1.8	—	—	53.7
37.2	342.4	202.9	290.4	991.2	169.3	310.7	—	167.7	299.2	—	—	24 555.1
—	—	1.6	—	11.5	4.6	—	—	—	—	—	—	226.7
—	0.1	1.6	8.5	27.3	5.0	8.8	—	4.0	9.5	—	—	82.0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.7
—	2.7	1.8	6.4	12.5	5.4	4.3	—	4.4	5.3	4.0	—	73.0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.4
0.2	4.6	2.8	3.3	32.8	5.6	2.5	—	1.7	1.1	—	—	86.9
3.3	6.6	0.3	—	0.2	—	1.6	—	—	22.4	0.7	—	190.2
—	107.7	—	—	12.3	—	—	0.6	—	0.4	—	—	184.3
0.2	—	—	78.5	35.8	34.9	555.9	—	—	0.3	—	—	881.7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	6 063.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 178.7
0.7	488.4	0.7	7.1	18.2	1.3	7.0	—	6.1	12.2	—	—	1 928.9
2.8	0.5	—	—	13.4	0.1	1.8	—	0.8	8.0	—	—	60.0

1 Tavaralaji. — Varuslag.	2 Saimaa. Saimaa.	3 Paakkola.	4 Taipale.	5 Konnus.	6 Rnokoo- vista.	7 Nerkoo. Nerko.	8 Pilppa.	9 Karvio.
17. Rauta ja metalliteokset, hienommat. — Järntill- verkningar, finare	Y. U.... 68.5 A. N.... 80.6	1.1 1.4	28.3 12.9	21.3 16.1	12.1 0.5	4.0 0.6	6.1 2.7	1.1 9.9
18. Rauta ja metalliteokset karkeammat. — Järntill- verkningar grövre	Y. U.... 220.4 A. N.... 25.9	0.2 0.6	384.5 83.8	405.3 18.5	80.9 0.1	74.3 10.7	88.1 13.7	83.3 13.7
19. Maanviljelys-, työ-, ja ajo- kalut. — Lantbruks-, ar- bets- och körredskap	Y. U.... 12.8 A. N.... 1.3	13.5 1.7	3.1 0.8	2.4 3.6	10.9 2.5	1.0 0.6	0.6 —	0.1 1.9
20. Koneet ja koneenosat. Maskiner och maskindel	Y. U.... 22.6 A. N.... 9.0	1.6 1.2	28.9 13.0	29.0 16.7	34.6 6.0	0.7 1.9	3.1 4.6	0.9 6.5
21. Paperi, pahvi ja näiden valmisteet. — Papper, papp och tillverkningar därav	Y. U.... 18.1 A. N.... 1 061.7	0.1 —	22.6 15.3	19.3 18.0	18.8 —	15.4 0.4	1.8 1.1	1.3 3.4
22. Puuvanuke, kostea. — Trämassa, våt	Y. U.... 42.0 A. N.... 24 174.2	— —	20.2 10 328.1	— 9 518.3	— —	— —	— —	— —
23. Puuvanuke kuiva. — Trä- massa, torr	Y. U.... — A. N.... 10 161.7	— —	1.1 1 730.0	1.1 1 730.0	— —	— —	— 230.0	— 230.0
24. Kutomatarvat, nuorat y. m. — Textilvaror, reps- lageriarbeten	Y. U.... 14.9 A. N.... 4.0	1.8 0.7	9.6 8.6	6.4 11.4	5.6 0.5	3.8 —	17.9 6.6	11.7 8.4
25. Lasi, porslini, fajansi. Glas, porsliner, fajans	Y. U.... 6.4 A. N.... 1.0	— —	6.5 1.7	5.6 3.4	2.3 0.1	— —	2.6 0.2	0.4 3.0
26. Puusep.- ja tynnyriteok- set, faneeri. Snickeri- och tunnnbind. arbeten, faner.	Y. U.... 47.1 A. N.... 7.2	5.2 0.2	8.2 27.0	1.9 29.7	9.5 3.5	0.1 0.3	1.2 0.7	0.1 3.0
27. Aluna, stoddaym. kem. ai- neet selluloosateoll. vart. — Alun, soda, m. fl. kem. avsedda för cellulosa fab- rikation	Y. U.... 2.8 A. N.... 0.1	— —	1.6 2.7	1.4 4.1	0.3 —	0.1 —	1.0 1.5	— 2.3
28. Munt kemialliset aineet, rohdot värit y.m. — Övriga kemikalier, alla slag	Y. U.... 505.4 A. N.... 19.4	— 0.1	76.1 1.4	2.2 2.1	1.9 —	1.0 —	0.3 1.9	— 2.2
29. Kivihiili ja koksi. - Sten- kol och koks	Y. U.... 1.0 A. N.... 7.4	— —	0.5 —	0.5 —	— —	— —	— —	— —
30. Paloöljy ja bensiini. Pet- roleum, och bensin	Y. U.... 0.4 A. N.... 0.2	0.1 —	0.3 1.5	— 3.6	— —	3.0 —	0.2 —	— 0.4
31. Muut öljyt ja rasvat, kai- kenl. — Övriga slag oljor fettämnen, allaslag	Y. U.... 22.6 A. N.... 3.0	— —	10.3 0.8	9.1 2.9	0.7 —	0.6 0.3	3.5 3.8	— 7.9
32. Tiilet ja kaakelit. - Tegel och kakel	Y. U.... 351.7 A. N.... 119.0	— —	17.9 2 141.6	8.0 2 235.3	152.5 —	80.7 74.9	0.3 0.3	— 102.7
33. Sementti, asfaltti ja be- toni. — Cement, asfalt och betong	Y. U.... 1 964.8 A. N.... 3.2	— 0.2	577.2 9.5	476.0 20.4	357.8 —	292.1 4.5	4.7 1.5	— 8.7
34. Kalkki ja kalkkikivi. — Kalk och kalksten	Y. U.... 37.7 A. N.... 40.7	— 1.0	259.0 207.2	98.5 11.8	12.2 —	0.1 16.4	1.3 1.3	0.2 9.3
35. Muut tehdstuot., paitsi yllämainitut. — Övriga slag av fabriksalster, icke förut nämnda	Y. U.... 66.4 A. N.... 5.1	12.0 1.8	20.3 28.3	10.0 45.7	8.7 0.3	3.4 0.3	4.2 4.4	2.3 12.7

10 Pielisjoki. Pieks.	11 Jyväskylä	12 Länsi- Koski.	13 Saari- koski.	14 Vesijärvi.	15 Kalkki- nen.	16 Kalkis	17 Lempoi- nen. Leibois.	18 Valkia- koski.	19 Murola.	20 Harras- koski.	21 Silkkajoen uitokanava. Silkkijoki flötningssled.	22 Yhteensä. Summa.
1.4	48.6	3.3	25.2	57.3	26.3	31.6	—	13.7	10.6	—	—	360.5
0.7	0.6	—	0.2	10.6	10.6	0.8	—	1.8	—	0.4	—	150.4
142.7	458.4	0.3	8.9	111.8	20.4	10.1	27.6	2.4	6.7	—	—	2 126.3
3.0	15.2	—	0.2	5.4	494.0	2.2	—	0.6	—	—	—	687.6
1.1	2.7	1.9	16.9	32.2	7.4	12.1	0.1	15.9	8.0	0.6	—	143.3
0.1	0.2	1.0	0.6	1.5	2.3	0.9	0.2	4.0	7.0	0.4	—	30.6
2.2	39.2	4.9	29.2	99.1	26.5	23.7	—	23.4	48.2	10.8	—	428.6
6.4	0.2	0.5	4.7	18.0	1.5	0.5	—	1.1	0.6	—	—	92.4
0.4	6.2	2.1	13.4	32.7	13.0	8.3	15.0	5.2	3.9	—	—	197.6
—	—	—	—	3 652.9	1.0	—	—	—	—	—	—	4 753.8
—	—	—	—	607.0	—	6.0	121.5	—	—	—	—	796.7
—	—	—	—	—	—	—	—	150.0	—	—	—	44 020.6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	152.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 464.5
0.1	2.0	2.7	9.6	9.3	2.6	14.4	—	7.7	4.3	—	—	1 24.4
1.5	0.2	0.3	0.5	0.5	0.2	4.8	—	—	1.6	—	—	49.8
0.6	3.4	5.0	23.5	21.2	7.9	11.6	—	3.8	9.3	—	—	110.1
—	0.1	1.8	1.2	3.1	—	0.3	—	0.3	0.2	—	—	16.4
0.2	39.5	2.6	14.1	8.9	18.6	—	4.3	5.3	—	—	—	169.7
2.2	2.9	4.4	9.1	675.5	11.2	8.1	—	63.2	2.6	—	—	850.8
—	—	0.5	—	688.3	1.2	1.4	—	—	—	—	—	698.6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10.7
—	—	0.5	0.1	6.9	5.1	2.2	3.2	—	1.1	1.3	—	612.9
—	15.8	—	—	2.8	2.8	—	—	—	—	—	—	48.5
—	—	—	—	2.3	—	—	—	—	—	—	—	4.3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.4
—	10.0	2.2	2.9	5.0	1.9	3.3	—	3.6	—	—	—	32.2
—	—	—	—	—	0.2	—	—	—	—	—	—	7.0
1.1	5.2	1.7	4.6	—	8.4	4.2	—	12.2	10.3	5.0	—	106.9
0.2	—	—	0.2	61.9	4.8	—	—	—	—	—	—	71.3
75.7	847.7	9.2	194.9	1 827.1	136.3	101.1	254.4	140.5	438.6	0.8	—	4 644.5
—	—	—	18.2	—	—	—	—	—	—	—	—	4 692.0
1.7	93.0	40.0	135.5	303.2	42.1	169.4	—	51.2	38.8	2.2	—	4 550.5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48.0
1.3	259.3	13.3	35.6	696.3	17.8	11.4	—	20.3	54.2	0.2	—	1 518.7
—	—	—	—	1.7	0.2	—	—	—	—	—	—	289.6
1.2	8.1	9.0	56.1	121.8	40.9	27.5	—	8.8	151.8	0.4	—	652.9
—	—	0.1	1.0	13.2	4.9	—	—	—	—	—	—	117.8

	1	2 Saimaa.	3 Pakkola.	4 Taipale.	5 Konnus.	6 Ruokovirta.	7 Nenkko-Neho.	8 Pilppa.	9 Karvio.
36. Maalajit, biekka, kivym. valmistamattomat.—Jordarter, s. s sand, sten o.d. i oarbetat tillstånd	Y. U.... A. N....	456.0 100.0	— —	1.5 3 341.0	77.1 737.3	— —	— —	— —	0.7 —
37. Samat, valmistetut. — Jordarter bearbetade.....	Y. U.... A. N....	— 1 366.0	— —	— 1 015.2	— 1 184.6	0.2 —	— —	0.7 306.6	— 306.6
38. Turpeet ja turvepehku. — Torv och torvströ.....	Y. U.... A. N....	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
39. Lannoitusaineet.—Gödningsämmen	Y. U.... A. N....	380.7 —	— —	42.0 6.0	30.2 18.0	284.8 3.1	— —	0.3 0.8	0.5 2.4
40. Muuttotavar. Flyttgods. — A. N....	Y. U.... A. N....	36.5 22.1	23.9 2.5	32.6 38.5	35.0 18.4	28.2 24.2	9.7 9.8	13.7 85.5	5.3 13.4
41. Muut tavarat, paitsiyllämäinitut. — Övriga slag av varor, icke förut nämnda	Y. U.... A. N....	12.8 2.2	3.1 2.1	1.2 1.9	40.8 3.0	9.8 14.4	1.9 14.1	11.5 10.5	26.0 16.6
42. Eläimet, isommät. — Levande djur, större	Y. U.... A. N....	3.9 16.7	16.0 —	10.0 18.4	14.9 19.3	36.4 37.8	6.8 8.0	11.2 5.9	3.7 14.7
43. Eläimet, pienemmät. — Levande djur, mindre ..	Y. U.... A. N....	— —	27.4 —	0.2 2.0	0.4 1.9	0.7 1.1	0.3 0.1	0.9 0.1	0.3 0.2
Yhteensä tonn. — Summa ton	Y. U.... A. N....	14 081.6 39 209.8	220.6 45.4	6 771.2 20 316.6	6 467.2 16 580.2	2 237.9 764.5	1 580.1 167.8	1 048.1 5 720.6	793.5 5 898.2
<i>Puutavarat m³ — Trävaror m³</i>									
44. Sahattu puutvara. — Sågade trävaror	Y. U.... A. N....	77 75 153	15 042 3	172 11 641	88 12 093	89 8 785	5 8 620	513 81	227 215
45. Sahatukit, pelköt, ratapölykt y.m. pyörää puutav. — Sägstock, bjälkar, runt virke av alla slag ..	Y. U.... A. N....	101 18 250	464 —	— 2 869	5 2 326	10 837	— 31	134 —	135 —
46. Propsi- ja hiomopuut, kaivospölykt ja kattopäreet. — Props och slipved, takpärtor, gruvstöttor ..	Y. U.... A. N....	— 21 110	2 005 —	2 630 54 172	2 747 59 410	144 41 104	— 8 561	322 33 842	439 32 000
47. Polttopuut, lehtipuut. — Brännet, lövträ	Y. U.... A. N....	103 129 470	13 951 —	35 20 063	215 15 254	— 3 921	240 75	731 14 576	731 10 032
48. Polttopuut, havu-, sekajarimahalot. — Brännved, barrträ och blandved ..	Y. U.... A. N....	2 524 188 587	10 217 —	2 258 104 727	2 446 107 248	650 26 820	220 6 508	1 652 67 258	2 644 43 324
49. Lautoissa kuljetettu puutvara, sahatukit-Trävaror i flottar, sägstock ..	Y. U.... A. N....	— 450	— —	35 105 1 083	— 900	— —	— —	— 101 255	— 96 539
50. Lautoissa kuljetettu puutvara, propsit ja hiomop. — Trävaror i flottar, props och slipved	Y. U.... A. N....	— —	— —	3 705 —	— 24 530	690 30 595	— 19 041	— 69 470	— 69 470
Yhteensä m ³ . — Summa m ³	Y. U.... A. N....	2 805 482 970	41 679 3	43 905 194 555	5 501 221 761	1 583 112 062	465 42 836	3 852 286 482	4 176 251 580
Yhteensä puutavaraa tonn. — Summa trävaror, ton	Y. U.... A. N....	1 341.5 196 120.0	21 359.9 2.1	28 960.7 84 443.7	2 499.0 99 837.6	749.0 56 955.1	180.3 23 481.4	1 502.4 156 819.3	1 704.5 142 530.1
Kokonaissumma, tonn.— Totalsumma, ton		250 752.9	21 628.0	140 892.2	125 384.0	60 706.6	25 409.6	165 090.4	150 921.3

10 Pielisjoki. Pielis.	11 Juojärvi.	12 Lastn- koshi.	13 Saari- koski.	14 Vesijärvi.	15 Kalkki- nen. Kahki.	16 Kolm.	17 Lempoi- nen. Lemböis.	18 Valka- koski.	19 Murola.	20 Herras- koski.	21 Siltionen uttkanava. Silabokl. flottninged.	22 Yhteensä. Summa.
45.4 2 088.4	—	—	0.3 77.0	30.0 —	— —	5.1 —	— —	0.1 300.0	0.8 —	— —	— —	617.0 6 643.7
0.5 —	181.0 1 558.6	— —	3.2 4.3	15.4 0.3	7.9 0.3	0.5 —	— —	— —	17.3 —	— —	— —	226.7 5 742.2
1.0 —	— —	— —	— —	14.4 —	1.6 —	— —	— —	16.4 —	— —	— —	— —	33.4 —
— —	— —	— —	5.7 0.3	— 79.0	— 29.9	— 37.0	— —	— 5.1	— 19.8	— —	— —	865.9 29.0
0.8 6.3 6.3	15.6 4.0	6.7 6.5	29.7 6.9	197.3 82.6	99.0 35.3	22.6 10.8	3.6 8.9	37.8 25.8	50.6 48.9	1.2 —	— —	655.3 394.9
0.8 1.0	25.8 10.8	13.1 0.6	14.7 3.8	58.1 31.7	25.6 18.4	42.3 27.3	— 1.5	10.0 3.2	24.4 4.7	0.5 —	— —	316.1 167.2
0.3 2.6 0.1	1.2 4.7	6.3 2.8	7.5 11.9	25.5 187.1	2.9 9.0	12.4 27.5	0.9 10.1	27.6 35.2	57.6 116.8	2.0 2.1	— —	247.1 530.6
— —	0.1 0.3	— 0.9	0.8 0.5	1.8 5.6	0.4 3.2	— 0.7	— 0.2	0.2 2.4	0.6 7.3	— —	— —	34.2 26.5
434.6 2 133.8	3 084.7 7 770.1	377.4 201.5	989.6 281.2	6 376.6 6 628.7	747.6 1 014.7	943.6 1 018.6	573.7 434.7	616.3 1 890.4	1 329.5 3 661.2	27.8 2 701.7	— —	48 701.6 116 429.7
20 1 006	1 800 —	250 7	132 1	341 11 844	16 1 822	468 —	82 183	140 590	23 1 163	13 32	— —	19 498 133 239
— 660	3 092 1 093	— —	12 —	34 6 907	50 1 221	— 18	— 50	12 190	— 307	— 62	— —	4 186 34 821
25 5 050	— 55 032	40 —	3 —	— 52 168	40 17 791	40 11 025	— 9 656	— 9 482	— 12 083	— 1 580	— —	8 435 424 066
283 —	731 655	— —	— —	— 159 402	— 23 542	— 33 518	— 6 926	— 22 641	— 42 305	— 1 944	— —	17 020 484 324
1 683 9 140	2 855 29 099	— 2 769	— —	— 141 835	340 42 118	— 3 264	774 29 947	— 58 681	— 153 392	— 23 638	— —	28 263 1 038 305
— —	42 10 332	— —	10 —	— 448	— 63 000	— —	— 462	— 1 440	— 468	— 318	— 6 133	35 115 282 870
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	4 395 213 106
2 011 15 898	8 478 96 211	312 2 776	169 449	427 435 165	446 86 494	508 47 825	856 47 224	152 98 024	23 209 718	13 27 574	— 6 133	116 907 2 610 731
720.2 7 080.7	4 705.8 48 430.1	212.4 946.4	117.5 314.3	298.9 201 887.9	183.8 86 240.6	349.6 21 431.8	320.6 18 852.1	106.4 36 843.1	16.1 78 135.2	9.1 10 020.5	— 4 293.1	65 337.7 1 224 564.6
10 369.3	63 990.7	1 737.7	1 702.6	215 192.1	38 186.7	23 738.1	20 181.1	88 956.2	83 142.0	12 759.1	4 293.1	1 455 033.6

Taulu IV.

Tabell IV.

Tulot kanavilla vuonna 1918. — Inkomsterna från kanalerna år 1918.

K a n a v a. — K a n a l.	Liikennetulot (I Os. V : 1).		Vuokra- y. m. tulot (I Os. I : 1).		Yhteensä. — Summa.	
	Trafikavgifter (I Avd. V : 1)	Mk.	p.	Arrenden m. fl. av- gifter (I Avd. I : 1)	Mk.	p.
Saimaa. — Saima	683 424	80		13 440	14	696 864 94
Paakkola	7 371	60		—	—	7 371 60
Taipale	37 029	—		2 594	65	39 623 65
Konnus	72 892	80		—	—	72 892 80
Ruokovirta	20 832	90		—	—	20 832 90
Nerkoo. — Nerkö	16 849	45		—	—	16 849 45
Pilppa	21 901	45		—	—	21 901 45
Karvio	47 230	85		—	—	47 230 85
Pielisjoen kanavat. — Pielisälvs kanaler	8 247	55		—	—	8 247 55
Juojärvi	65 057	75		—	—	65 057 75
Lastukoski	3 017	—		—	—	3 017 —
Saarikoski	3 657	15		—	—	3 657 15
Vesijärvi	60 083	65		94	65	60 178 30
Kalkkinen. — Kalkis	19 506	10		—	—	19 506 10
Kolu	16 573	05		—	—	16 573 05
Lempoinen. — Lembois	6 544	15		—	—	6 544 15
Valkiakoski	31 915	60		300	—	32 215 60
Murole	26 519	05		—	—	26 519 05
Herraskoski	4 233	40		—	—	4 233 40
Siikajoen uittok.— Siikajoki flottningsled	5 075	82		—	—	5 075 82
Kaivoskannan avokanava.— Kaivoskanta öppna kanal	—	—		6	—	6 —
Yhteensä. — Summa	1 157 963	12		16 435	44	1 174 398 56

II. Satamarakennukset. — Hamnbyggnader.

1. Hangon sataman kuntoonsaattaminen. — Hangö hamns iståndsställande.

Maailmansodan puhjetessa suorittiivat venäläiset sotilasviranomaiset elokuun 2 päivänä 1914 Hangon satamassa erinäisiä hävitystöitä.

Vesiasemat ja rantalaiturimuurit hävitettiin räjäytämällä voimakasiimin, laituripakkahuoneen (n. k. englantilaisen

vid utbrottet av världskriget verkställde ryska militärmyndigheter den 2 augusti 1914 särskilda förstörelsearbeten i Hangö hamn.

Vattenposterna och kajmuren förstördes genom sprängning vid smörmagasinet, vid molopackhuset (s. k. engelska magasinet)

makasiinim) ja 40-tonnin ranta luoma, jolloin myösken rautatieraiteet ja sähköjohdot repeytyivät rikki. Samaan aikaan räjäytettiin kaikki nostoramat rikki ja upotettiin saltama-altaaseen. 40-tonnin rantaasta on useita käyttökeloisia osia jäijellä, mutta 18-tonnin käsirana ja molemmat nosboramat hävitettiin kokonaan.

Huonerakennuksista paloivat perustukkiaan myöten vanha kivinen palkkahuone (n. s. ruotsalainen makasiini), vanhan laiturin viereinen avonainen tavarasuojuus, laituripakkahuone ja tullitarkastuspaviljonki, jotavastoin pääasiallisesti tullenkestävästä aineesta rakennettu voimalaksiini sai verrattain pieniä palovahinkoja. Kuitenkin turmel tui lääälläkin osa fasaadipeittää, korkkieristys ja lylytornin ikkunat sekä kallisarvoisen sisustus, varsinkin laboratori.

Sataaman suu Korkeasaaren luona suljettiin upottamalla siihen kaaksi suurta rahti-höyrylaivaa, joiksi venäläiset viranomaiset myöhempmin möivät yksityiselle henkilölle, joka jo on poistanut niistä suuremman.

Vanhemman insinöörin A. Wesénin toimittaman tutkimuksen johdosta ja huomioon ottaen satamahallituksen ja sataman etuja harrastavien henkilöitten esittämät toivomukset, päätti senaatti 18 päivänä tammikuuta 1918 tie- ja vesirakennusten ylihallituksen esityksestä:

että rantalaiturri ja raidelaitteet olivat pantavat aikaisempaan kuntoonsa tehdyn ehdotuksen mukaisesti, paitsi mitä satamalaiturin vanhimpaan osaan tuli;

että vesijohto oli kuntoonpantava ja aikaisempien vesiasemien ohella kaksi uutta vesiasemaa laajitettava;

että laituripakkahuone oli uudestaan rakennettava tällä kertaa rautabetoniista sekä 16 m pidemmäksi voimalaksiinin suuntaan;

että ranta pakkahuone (saksalainen makasiini) oli pidennettävä luoteiseen suuntaan rakenitaen osasto yksinomaan kylmänarkoja tavaroita varten;

och vid 40-tons kramen, varvid även järnvägsspåren samt elektriska ledningarna uppdrogs. Samtidigt söndersprängdes samtliga lyftkranar och sänktes i hamnbassinen. Av 40-tons kramen återstår flera användbara delar, men 18-tons handkranen och de tvänne portalkranarna blevo totalt förstörda.

Av husbyggnaderna hädde det gamla stenpackhuset (s. k. svenska magasinet), öppna varuskjulet vid gamla molon, järnvägens godsmagasin, molopackhuset och tullvisitationspaviljongen till grunden blivit nerbrända, var emot det i huvudsak av eldfast material uppförda smörmagasinet erhöll jämförelsevis mindre brandskador. Dock förstördes även här en del av fasadbeklädnaden, korkisoleringen och lantennfönstren samt den dyrbara inredningen, isynnerhet i laboratoriet.

Inloppet till hamnbassinen vid Högholmen spärrades genom sänkning av tvänne stora lastångare, vilka av de ryska myndigheterna senare försåldes till privat person, som upptagit och bortfört den större av dessa.

Efter en av äldre ingenjören A. Wesén verkställd undersökning och med beaktande av de önskningsmål, som hamnstyrelsen och för hamnen intresserade personer i Hangö framfört, beslöt senaten den 18 januari 1918 på överstyrelsens för väg- och vattenbyggnaderna hemställan:

att kajen och spåranläggningar skulle återställas i sitt förra skick i enlighet med det uppgjorda förslaget, utom vad beträffande den äldsta delen av kajen;

att vattenledningen skulle iståndsättas och två nya vattenposter förutom de tidigare förefintliga inrättas;

att molopackhuset skulle återuppföras och denna gång utav järnbeton samt av 16 m större längd i riktning mot smörmagasinet;

att strandpackhuset (tyska magasinet) skulle förlängas i nordvästlig riktning med en uteslutande för ifrostömma varor avsedd avdelning;

että suurenpuoleinen avoin tavarasuojus oli rakennettava voimakasiinim ja laituripakkahuoneen väliselle alueelle;

että tullitankastuspaviljonki oli rakennettava uudelleen, osaksi kolmikerroksiseksi;

että voimakasiini oli korjattava ja sisustettava uudelleen entiseen kuntoonsa; sekä

että kiintonainen 40-tonnin kantoinen sähkönostorana oli korjattava.

Sitäpäitsi oikeutettuihin ylihallitus toimittaan tutkimuksia satamalaiturin vanhemmalla osalla ja näitten perusteella tekevään ehdotus sen korjaamisesta, jonka ohella töitten alkamiseksi ja puheenalaisten tutkimusten toimittamistä varten asetettiin ylihallituksen käytettäväksi 300,000 markan ennakkomääräraha, minkä lisäksi 12 päivänä syyskuuta vielä myönnettiin 700,000 markkaa. Samalla oikeutettuun ylihallitus aikaisemmassa suunnitelasta poissjättämään tullitankastuspaviljonki ja sijoittamaan siellä ollut satamakonttorin huoneisto laituripakkahuoneeseen toiseen kerrokseen.

Punakapinan aikana upottettiin huhtikuun 3 päivänä räjäytämällä satama-altaiseen suurenpuoleinen rahtihöyrylaiva ja 4 vedenalaista venettä siltalaiturin vanhimman osan luo sekä kaaksi viikkoa myöhemmin höyrylaiva Bore I, jolloin lähiin mät rantalaiturimuurit vahingoittuivat suuresti.

Työt sataman kuntoonsaattamiseksi aloitettiin kesäkuun 1 päivänä, ja ovat vuoden kuluessa vahingoittuneet rantalaituriosat ja voimakasiini, laboraattoria lukuun ottamatta, korjatut sekä laituripakkahuoneen perustustyöt ja osa rautabetonyöstä suoritettu.

Vuoden kuluessa on suoritettu 12,226 henkilö- ja 57 hevospäivätyötä sekä töihin käytetty kaikkiaan Smk. 513,086: 49, joista kustannuksista on mennyt m. m. voimakasiiniin n. 242,000 markkaa ja laituripakkahuoneeseen 150,000 markkaa.

att ett större öppet varuskjul skulle uppföras å planen mellan smörmagasinet och molopackhuset;

ett tullvisitationspaviljongen skulle ånyo uppbyggas, delvis i tre våningar;

att smörmagasinet skulle restaureras och ånyo inredas i sitt förra skick; samt

att den fasta elektriska portalkranen av 40-toms bärighet skulle rekonstrueras.

Därjämte bemynndigades överstyrelsen att verkställa undersökningar å äldsta delen av molon och på grund av dessa uppgöra förslag till dess rekonstruktion, varjämte för arbetenas påbörjande och ifrågavarande undersökningarnas verkställande till överstyrelsens förfogande ställdes ett försikottsanslag av 300,000 mark, var till den 12 september ytterligare beviljades 700,000 mark. Samtidigt berättigades överstyrelsen att från det tidigare projektet bortlämna tullvisitationspaviljongen och placera den däri befintliga lokalerna för hamnkontoret i andra våningen av molopackhuset.

Under röda upproret sänktes den 3 april 1918 genom sprängning en större lastångare och fyra undervattensbåtar invid äldsta delen av molon, samt ett par veckor senare ångfartyget Bore I, varvid de närmaste liggande kajmurarna betydligt skadades.

Arbetena med hamnens återställande i skick påbörjades den 1 juni, och har under årets lopp de skadade kajdelarna och smörmagasinet med undantag av laboratoriavdelningen restaurerats samt grundningsarbeten och en del av järnbetoneringen för molopackhuset utförts.

Under året hava verkställts 12,226 person- och 57 hästdagsverken och för arbetena använtsimalles Smk. 513,086: 49, av vilka kostnader bl. a. åtgått till smörmagasinet c:a 242,000 mark och till molopackhuset 150,000 mark.

2. Sortanlahden satamalaituri Laatokassa, Pyhäjärven pitäjässä Viipurin lääniä. Sortanlahti hamnbrygga i Ladoga, Pyhäjärvi socken, Viborgs län.

Merenkuluntarkastajam esityksen johdosta, että ryhdyttiäisiin toumenpiteisiin Sortanlahden sataman parantamiseksi, myönsi seuraatti kesäkuun 27 päivänä 1917 sataman laajentamiseksi 120,000 markkaa.

Vahvistetun ehdotuksen mukaan olivat sataman molemmat valtioille kuuluvat laitutrit perinpohjaisesti korjattavat ja yhdistettäväät yhdeksi 82 m pitkäksi, paaluille perustettavaksi kivileitturiksi sekä satamaallaas ruopattava yleensä 3,0 m syvyiseksi alimmaasta vedenpinnasta lukien, mutta laiturin edustalla 3,9 m syväksi.

Työ aloitettiin 28 päivänä tammikuuta 1918 ja jatkuu ensi vuonna.

Menot olivat Smk. 51,823: 15.

Työhön oli vuoden kuluessa käytetty 258 hevospäivä- ja 2,386 jalkapäivätyötä.

På sjöfartsinspektörens framställning om vidtagande av åtgärder till förbättringe av Sortanlahdihamnen beviljade senaten den 27. juni 1917 för hamnens utvidgning 120,000 mark. Enligt det fastställda förslaget skulle en grundlig reparation av hamnens båda, staten tillhöriga bryggor verkställas och bryggorna förenas till en 82 meter lång, på pelare grundad stenbrygga, varjämte hamnbassängen skulle upmuddras till ett djup av 3 m under lägsta vattenytan, utom invid bryggan varest djupet skulle göras 3,9 m.

Arbetet påbörjades den 28 januari 1918 och fortsätttes nästa år.

Utgiftena varo Fmk. 51,823: 15.

Till arbetena användes under året 258 öke- och 2,386 persondagsverken.

III. Vene- ja uittoväylät. — Båt- och flottleder.

1. Siikajoen uittokanavan kunnossapitotyö Säräisniemen pitäjässä Oulun lääniä. Arbetet för underhåll av Siiökajoki flottningskanal i Säräisniemi socken av Uleåborgs län.

Kanavam kautta uitettiin vuoden kuluessa 61,329 tukikia, kanavamaksut nousivat Smk. 5,075: 82 ja menot, virkailijain palkkaukset Smk. 5,100: —, kunnossapitotyöt Smk. 3,962: 10, yhteenä Smk. 9,062: 10.

Töihin käytettiin 62 hevospäivä- ja 231 jalkapäivätyötä.

2. Väylät Oulunjoen vesistössä. —

a) *Oulun vesistössä olevien valtion kustantamain veneväyläin ja nousumöljäin korjaus- ja kunnossapito Suomussalmen, Paltamon, Kuhmoniemen y. m. pitäjissä Oulun lääniä.*

Vuoden 1918 menosääntöön oli tarkoitukseen otettu 35,000 markan määräraha. Menot olivat Smk. 24,353: 76.

Genom kanalen flottades under året 61,329 stockar, kanalavgifterna stego till Fmk. 5,075: 82 och utgifterna, tjänstepersonalens avlöning till Fmk. 5,100: — och underhållskostnaderna till Fmk. 3,962: 10, tillsammans till Fmk. 9,062: 10.

Till arbetena användes 62 öke- och 231 persondagsverken.

Farlederna i Uleälvs vattensystem.

a) *Reparation och underhåll av på statens bekostnad uppförda båtleder och dragvägar i Suomussalmi, Paldamo, Kuhmoniemi m. fl. socknar i Uleåborgs län.*

I 1918 års utgiftsstat hade iför ändamålet upptagits ett anslag av 35,000 mk. Utgifterna varo Fmk. 24,353: 76.

Työhön on vuoden kuluessa käytetty 62 hevospäivää ja 1,243 jalkapäivätyötä.

b) *Kulmakosken veneväylän perkaus Suomussalmen pitäjässä Oulun läänin.*

Työ, joita varten senaatin 4 päivänä tammikuuta 1917 tekemän päätöksen johdosta ylihallituksen työluetteloon oli otettu 2,200 markkaa, suoritettiin syyskuun 2—15 päivinä sekä hyväksyttiin lokakuun 8 päivänä. Menot olivat 2,195 markkaa.

Työhön käytettiin kaikkiaan 140 jalkapäivätyötä.

3. *Väylät Tornionjoen vesistössä.*

Naami-, Pasma- y. m. Tornion- ja Muonionjokien sivuvesien uittoväylätyö Turton, Kolarin ja Muonioniskan pitäjissä Oulun läänin.

Määritänaha, myönnetty 1914, Smk. 73,306:75. Vuosina 1916—1917 on työhön mennyt Smk. 29,972:43,

Till arbetet användes under året 62 öke och 1,243 persondagsvenken.

b) *Upprensning av Kulmakoski båtled i Suomussalmi socken av Uleåborgs län.*

Arbetet för vilket enligt senatens beslut av den 4 januari 1917 i överstyrelsens arbetsförslag upptagits 2,200 mark utfördes under tiden från den 2 till den 15 september och godkändes den 8 oktober. Utgifterna utgjorde 2,195 mark.

Till arbetet användes inalles 140 persondagsvenken.

— Farlederna i Torneälvs vattendrag.

Flottledsarbetet i Naamijoki, Pasmajoki m. fl. tillflöden till Torne och Muonio älvar i Turtola, Kolari och Muonioniska socknar av Uleåborgs län.

Arbetsanslag, beviljat år 1914, Fm. 73,306:75. Åren 1916—1917 användes till arbetet Fm. 29,972:43.

TOINEN OSASTO. — ANDRA AVDELNINGEN.

Järvenlaskemis- ja vesiperäisten maiden kuivattamistyöt. Sjösänkningar och torrläggning av sanka marker.

1 Työ. — Arbetet.	2 Työ — Arbetet		4 Määräraha. Anslag.		5 Menot. — Utgifter.		6 V. 1918 År.		7 Työpäiviä. Arbetsdagar.		8 Jalka. — Person Hevos. — Öke.	
					Edellisinä vuosina. Föregående år.							
	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.						
<i>Turun ja Porin lääni. Åbo och Björneborgs län.</i>												
1. Hinner- l. Lapinjoen alaosan perkaus Eurajoen pitäjässä. — Rensning av Hinnerjoki eller Lapinjoki ås nedre del i Euraåminne socken	19 ⁸ / ₁₁ 08	1909	173 900	—	115 733	22	19 706	20	—	1 237		
2. Hinner- l. Lapinjoen keskisenosan perkaus Lapin pitäjässä. — Rensning av Hinnerjoki eller Lapinjoki ås mellersta del i Lappi socken ..	19 ¹³ / ₁₀ 09	1913	43 886	—	2 939	22	74	50	—	—		
<i>Vaasan lääni. — Vasa län.</i>												
3. Seinäjoen alaosan jamuutamiensen yläosassa olevien koskien perkaaminen Ilmajoen, Seinäjoen ja Peräseinäjoen pitäjissä. — Upprensning av nedre delen och särskilda forser i övre delen av Seinäjoki & i Ilmola, Seinäjoki och Peräseinäjoki socknar	19 ¹² / ₁₀ 09	1910	718 000	—	210 527	27	157 528	—	595	9 131		
4. Lapuanjoen perkaus Jepuan ja Alahärmän pitäjissä. — Upprensning av Lappo ålv i Jeppo och Alahärmä socknar.....	19 ¹² / ₁₀ 09	1910	2 200 000	—	1 645 794	88	312 248	16	415	13 744		
5. Terijärvenjoen perkaus Terijärven pitäjässä. — Upprensning av Terijärvi å i Terijärvi socken	19 ²⁵ / ₁₇ 17	1917	100 000	—	24 247	37	48 071	34	57	1 489		
6. Perhonjoen alaosan perkaus Kokkolan pitäjässä. — Upprensning av nedre delen av Perho å i Gamla-karleby socken	19 ¹⁰ / ₁₈ 18	1918	100 000	—	—	—	24 943	47	65	536		
7. Isonjoen perkaaminen Lammasmaan ja Polvenkosken välillä Isojoen pitäjässä. — Upprensning av Storå mellan Lammasmai och Polvenkoski i Storås socken	19 ¹⁸ / ₁₈ 18	1918	150 000	—	—	—	20 425	60	54	538		

Yksityiskohtainen selostus

Perhonjoen ala-osan perkaustyö. Tulvavedenpinta laskettava 0.20—0.50 m. Kuivatettava hyötyalue 510.s ha.

Senaatin helmikuun 22 päivänä 1903 myönnettyä tarpeelliset varat Perhonjoen ja sen lisävesien tutkimiseksi sekä suunnittelmaan laatimiseksi samotun vesistön perkaamista varten, käski kulkulaitosten ja yleisten töiden toimituskunta heinäkuun 19 päivänä 1918 ylihallitusta ryhtymään mihin alustavimpiin töihin, joita voitiin suorittaa ennenkuin perkausehdotus oli lopullisesti vahvistettu.

Työ aloitettiin syyskuussa.

Isonjoen perkaaminen Lammasmaisen ja Polvenkosken välillä. Isojoen pitäjäläisten anomuksen johdosta sekä esiuutyneen työttömyyden lieventämiseksi amtoii senaatti ylihallitukseen toimeksi, hankeittuaan asianmukaisen luvan, aloittaa työ Isonjoen perkaamiseksi Lammasmaisen kosken ja Polvenkosken välillä ehdoilla kuitenkin, että ne maan omistajalt, joilla oli perkauksesta hyötyä, sitoutuivat ottamaan osaa työhön yhdellä viidenneksellä sen todellisista konkainkustannuksista.

Työ aloitettiin syyskuussa.

Detaljredogörelse.

Upprensning av Perhonjoki å nedre del. Högvattenytan sänkes 0.20—0.50 m. Arealen av den mark, som skall torrläggas, 510.s ha.

Sedan senaten den 22 februari 1903 beviljat nödiga medel för undersökning av Perhonjoki å och dess biflöden samt för uppgörande av förslag till upprensning av sagda vattendrag, anbefalte expeditionen för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena den 19 juli 1918 övernstyrelsen att vidtaga med sådana förberedande arbeten, vilka kunde utföras innan upprensningsförslaget blivit slutligen fastställt.

Arbetet påbörjades i september månad.

Upprensning av Storå emellan Lammasmaemi udde och Polvenkoski fors. Med anledning av Storå sockens bors anhållan och förhindrande av arbetsbristen uppdrog senaten åt överstyrelsen att, efter utverkat vederbörligt tillstånd, påbörja arbetet för upprensning av Storå emellan Lammasmaemi udde och Polvenkoski fors med villkor likväld, att de jordägare, som hade nyttja av upprensningen, skulle förbinda sig att delta i arbetet med en femte del av de verkliga totalkostnaderna.

Arbetet påbörjades i september månad.

KOLMAS OSASTO. — TREDJE AVDELNINGEN.

Maanteiden ja siltojen rakennus ja kunnossapito. Anläggning och underhåll av landsvägar och broar.

1. Maanteiden ja siltojen kunnossapito. — Underhåll av landsvägar och broar.

1 Nimi ja laatu. — Namn och beskaffenhet.	2 Tien — Vägens		4 Sillan — Brons		6 Vuosi- menot. Årsutgift.	7 Töihin on käytetty Till arbetet användes		
	pituus km — längd km	leveys m — bredd m	aukko öppning m	leveys bredd m		Mk.	P.	jalkapäivätoht. hevespäivätoht. persondag. verken.
<i>Viipurin läänissä. — Viborgs län.</i>								
1. Imatran rautainen kaarisilta sekä Imatran aseman ja hotellin välinen viertotie Ruokolahden pitäjässä. — Imatra bågbro av järn samt chaussén emellan Imatra järnvägsstation och Imatran hotell i Ruokolahti socken	1,00	10	30	10	2 136	50	19	66
2. Vuoksen maantiesilta raudasta Jääskens pitäjässä. — Vuoksen landsvägsbro av järn i Jääskis socken	—	—	2×75,46	0,8+4,74+0,8	168	—	—	—
3. Terijoen viertotie Kivennavan pitäjässä. — Terijoki chaussé i Kivinebb socken..	5,06	11	—	—	4 519	—	21	125
<i>Kuopion läänissä. — Kuopio län.</i>								
4. Höytiäisen maantiesilta Kontiolahden pitäjässä. — Höytiäinen landsvägsbro i Kontiolaks socken.....	—	—	2+6,2	ca 7	450	—	5	14
<i>Oulun läänissä. — Uleåborgs län.</i>								
5. Pelson maantie Muhoksen ja Säräisniemen pitäjissä. — Pelsos landsväg i Muhos och Säräisniemi socknar	18,00	9	—	—	3 000	—	23	179
6. Kruunulle kuuluvat osat Sodankylän—Inarin maantietä. - Statens andel i Sodankylä—Enare landsväg.....	167,00	5	—	—	58 855	60	662	1 261

2. Maanteiden ja siltojen rakentaminen ja parantaminen. — Byggnad och förbättring av landsvägar och broar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Tien pituus Vägens längd	km	Työ määräraha — Arbetsbelopp —	Määräraha — Anslag	Vuodelle 1918. För År 1918.	Edellisimä vuosina. Under föregående år.	M en o t — Utgift	V. 1918. År 1918.	Yhteensä. Summa.	Luku. Antal.	Jalkatyöpäiv. 1918. Fotdagarsverken 1918.	Hevostyöp. 1918. Hästdagsverk. 1918.	Luku. Antal.		
a. Uudet maantiet ja sillat. — Ny byggnad.														
<i>Uudenmaan lääni. — Nylands län.</i>														
1. Helsingin pitäjä, viertotie. — Helsinge socken, chausseen.	22.16	197 ⁷ /817	1918	500 000	—	31 715 37	—	—	831 715 37	.	.	.	.	
<i>Oulun lääni. — Uleborgs län.</i>														
2. Hyrynsalmi—Suomussalmi.	36.51	198 ¹ / ₁₆	1916	366 300	—	—	143 450 75	180 810 80	324 261 55	1 303	8 128	.	.	
3. Kokkojoki—Latvajärvi (Suomussalmi)	19.85	198 ¹ / ₁₆	1915	80 000	—	45 000	75 715 53	84 013 60	109 729 13	504	826	.	.	
4. Kylmäjärvi—Iijärvi (Suomussalmi).	34.56	198 ¹ / ₁₆	1915	170 000	—	—	86 269 16	20 146 15	106 415 31	226	723	.	.	
5. Kiehtojaankoski—Peranka (Suomussalmi).	16.21	198 ¹ / ₁₆	1916	120 000	—	—	79 803 60	40 000	119 803 60	807	1 502	.	.	
6. Näljäntie (Suomussalmi)—Metsäskyti (Taivalkoski)	15.68	198 ¹ / ₁₆	1918	210 000	—	—	—	—	3 165 —	8	147	.	.	
7. Kuusamon kirkonkyli—Lämsää. — Kuusamo	89.36	198 ¹ / ₁₆	1916	200 000	—	100 000	141 479 20	102 272 45	243 751 65	667	5 130	.	.	
8. Rovaniemi—Nuuperna.	53.8	198 ¹ / ₁₆	1916	352 000	—	—	149 398 79	119 170 57	269 099 36	1 382	4 221	.	.	
9. Rovaniemi—Auttunniemi—Posio—Kuusamo.	117.2	198 ¹ / ₁₆	1918	140 000	—	—	—	—	114 606 94	619	3 286	.	.	
10. Kemijärvi—Inari, lossien rakentaminen — utförande av färjor.	—	198 ¹ / ₁₆	1918	48 000	—	—	—	—	5 192 —	51	179	.	.	
11. Vaalajärvi (Sodankylä)—Unari—Meltaus (Rovaniemi).	101.73	198 ¹ / ₁₆	1918	100 000	—	—	—	—	7 523 10	7 533 10	—	—	.	
12. Kuolajärvi—Kairalahti—Alakurtti — I Finland	64.6	198 ¹ / ₁₆	1918	35 000	—	290 000	—	—	191 837 15	191 887 15	728	5 458	.	
13. Kyrö—Petsamo { Suomessa — I Ryssland — underhall.	72.7	198 ¹ / ₁₆	1916	2 500 000	—	500 000	1 734 452 69	842 719 27	2 577 171 96	6 037 54 639	.	.	.	
	147.0	—	—	—	—	1 500 000	—	—	792 303 67	2 292 303 67	16 418 74 132	.	.	
b. Parannus- ja korjaustyöt. — Förbättring och underhåll.														
<i>Oulun lääni. — Uleborgs län.</i>														
1. Oulu—Kuusamo.	241.97	198 ¹ / ₁₆	1918	100 000	—	—	—	—	91 792 97	522	3 607	.	.	
2. Paanajärvi (Kuusamo) — Tuntijärvi (Kuolajärvi)	40.0	197 ⁷ /818	—	15 000	—	—	—	—	14 883 10	88	664	.	.	
3. Ylitornio—Pello (Turkola)	59.0	193 ¹ / ₁₆	1917	50 000	—	10 000	—	—	48 770 31	7 046 90	55 817 21	157	113	
4. Rovaniemi—Vikajärvi—Kemijärvi	87.0	198 ¹ / ₁₆	1916	355 000	—	45 000	—	—	73 751 26	352 668 59	1 386	2 082	.	
5. Vikajärvi—Sodankylä	107.5	194 ¹ / ₁₆	1917	100 000	—	—	—	—	24 840 47	84 887 95	109 728 42	656	2 571	
6. Vikajärvi—Kemijärvi	80.0	198 ¹ / ₁₆	1918	150 000	—	—	—	—	144 851 24	1 360	4 269	.	.	
7. Kemijärvi—Kuolajärvi	101.0	198 ¹ / ₁₆	1918	100 000	—	—	—	—	81 799 78	691	2 188	.	.	
8. Sodankylä—Kyrö (Inari)	—	—	—	20 400	—	—	—	—	16 771 50	200	315	.	.	

Yksityiskohtainen selostus.

Helsingin pitäjän viertotie. Yhteenlaskettu pituus 22,16 km. Kun syksypuolella vuonna 1917 alkoi esimyytä työttömyyttä Helsingin kaupungissa ja sen ympäristöllä, päätti senaatti kulkulaitostoimituskunnan kirjelmän mukaan syyskuun 27 päivältä 1917, että 10,04 km pitkä maantieosa Vanhastakaupungista Malmiin kautta Helsingin pitäjän kirkolle ja 12,12 km pitkä osa Huopalahdesta Pitäjänmäen kautta Vantaalle olivat valtion toimesta muutettavat viertoteiksi ehdolla, että Helsingin pitäjä ja kaupunki avustivat työtä, edellinen 200,000 ja jälkimmäinen 100,000 mankalla, kuin myös, että molemmat kunnat siboutuivat luovuttamaan maateiden levitykseen harvittavan maaluoneen sekä tarpeelliset kiven- ja soranottoipaikat.

Samalla asetti senaatti kuntain avustukseen lisäksi yleisistä varoista 500,000 markkaa ylihallituksen käytettäväksi töitten alkamista varten.

Työt alkoivat marraskuussa 1917 ja jatkuvat v. 1918.

H y r y n s a l m e n — S u o m u s a l m e n m a a n t i e. Kun oli herätetty kysymys Suomussalmen kirkolta pohjoiseen tehtävän maantien rakentamisesta Kiantajärven itäpuolitse, käski kulkulaitosten ja yleisten töiden toimituskunta kirjelmässä 3 päivältä joulukuuta 1917 ylihallitusta toistaiseksi jättämään tien Kiannan niemelle rakentamatta ja sen sijaan valmistamaan ainoastaan Hyrynsalmen ja Suomussalmen pitäjien kirkonkylien välisen tieosan.

K i e h t ä j ä n k o s k e n — P e r a n g a n k y l ä n m a a n t i e. Pituus 16,21 km. Suomussalmen kunnan anomuksen johdosta, että Kiehitäjänkoskelta Puolangan pitäjässä Perangan kylään Suomussalmella tehtäväksi määrätyn maantien vielä rakennataton osa Jyvääholtta Perangan kylään

Detaljredogörelse.

C h a u s s é e r i H e l s i n g e s o c k e n. Sammanlagd längd 22,16 km. Då under hösten år 1917 arbetsbrist yppade sig i Helsingfors stad och dess omnejd, beslöt senaten jämlikt kommunikationsexpeditionens brev av den 27 september 1917 att en 10,04 km lång landsvägsdel från Gammelstaden genom Malmö till Helsinge sockens kyrka och en 12,12 km lång vägdel från Höplaks genom Sockenbacka till Vandaskulle av staten ombyggas till chausé med villkor, att Helsinge socken och Helsingfors stad skulle bidraga till arbetet, den förra med 200,000 mark och den senare med 100,000 mark, även som att de bågge skulle förbinda sig att för breddning av landsvägen upplåta erforderligt jordområde samt nödiga sten- och grustäkter.

Samtidigt ställde senaten såsom understöd åt kommunerna till överstyrelsens förfogande av allmänna medel 500,000 mark för påbörjande av arbetena.

Arbetena påbörjades i november 1917 och fortgick året 1918.

H y r y n s a l m i — S u o m u s a l m i l a n d s v ä g. Sedan fråga väckts därom, att den landsväg som komme att byggas morrut från Suomussalmi kyrka skulle ledas öster om Kiantajärvi, anbefallte ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena i skrivelse av den 3 december 1917 överstyrelsen att tillsvidare icke utföra arbetet å vägen till Kiantaniemi udde, men äremot slutföra det samma å vägdeln emellan Hyrynsalmi och Suomussalmi socknars kyrkobyar.

K i e h t ä j ä n k o s k i — P e r a n g a n k y l ä l a n d s v ä g. Längd 16,21 km. På anhållan av Suomussalmi kommun att den ännu icke byggda delen från Jyväaho till Peranka by av den till utförande bestämda landsvägen från Kiehtäjänkoski i Puolanga socken till Peranka by i Suomussalmi skulle

rakennettaisuuim yleisillä varoilla, myönsi seurausti ylihallituksen käytettäväksi helmikuun 8 päivänä 1916 80,000 markkaa ja joulukuun 8 päivänä 1917 vielä 40,000 markan suuruisen lisäämärärahan. Työ aloitettiin kesäkuussa 1916 ja työ hyväksyttiin syyskuun 26 päivänä pidetyn lopputarkastuksen jälkeen.

byggas med allmänna medel, beviljade senaten för ändamålet den 8 februari 1916 80,000 mark och den 8 december 1917 ett tillskattanslag av 40,000 mark. Arbetet påbörjades i juli månad år 1916 och godkändes efter det slutavsyning å detsamma verkställts den 26 september.

Menot koko työssä ovat olleet seuraavat: — Utgifterna för hela arbetet hava utgjort:

	Mk.	p.	Mk.	p.
<i>Yleiset kustannukset. — Allmänna kostnader.</i>				
Työnjohto: — Arbetsledning:				
Palkkaukset. — Avlöningar	13 802	—		
Matkakustannukset. — Resekostnader	154	75		
Vuokrat, tarverahat y. m. — Hyror; expenser m. m.	250	10	14 206	85
<i>Valmistavat ja pengerrystöt: — Förberedande och terrasseringarbeten:</i>				
Valmistavat työt. — Förberedande arbeten:				
Mittaustyöt. — Mätningsarbeten	588	60		
Alueen raivaaminen. — Rödjande av område	171	—		
Pengerrystöt kuivassa. Terrasseringarbetet i det torra.				
Työpaikan kuivanapito. — Torrhållning av arbetsplatsen	322	80		
Maaleikkausta. — Jordskärningar	322 m ³ .	568	—	
Täytemataa ja pengertä. — Jordfyllnad och bankar	4,531	>	14 920	70
Luiskien vahvistaminen. — Förstärkning av slانter.				
Kiviverhousta. — Sten revetering	30 m ³ .	366	50	
Turvehdusta. — Torvbeklädnad	110	>	202	50
			17 140	10
<i>Sillat: — Broar:</i>				
Peruskaivua. — Grundgrävning	580 m ³ .	3 118	50	
Muurit ja arkut. — Murar och kistor.				
Puuarkkua kivitytteellä. — Träkista med stenfyllning. 438	>	4 322	15	
Tasoitustyöt. — Planeringsarbeten		276	—	
Päälysrankennus. — Överbyggnad.				
Kannattajat y. m. — Bärbelkar m. m.		4 990	15	
Kansi ja kaide. — Lock och räck.....		5 692	85	18 399
				65
<i>Tiet, ojat, rummut y. m. — Vägar, diken, trummor m. m.</i>				
Tienpohja, ojankaivu ja rummut. — Väghalten, dikesgrävning och trummor.				
Tienpohja sivuoineen. — Väghalten med sidodiken....	16,210 m.	24 480	63	
Laskuojaa. — Utfallsdiken	2,666 m ³ .	3 815	50	
Telapohjaa. — Kavelbädd	3,230 m ² .	691	90	
Kivirumpuja. — Stentrummor	1 kpl. st.	15	—	
Puisia rumpuja. — Trätrummor, ...	85	>	4 072	90
Päälysrankennus. — Överbyggnad.				
Saveamista. — Lerslagning	23,314 m ³ .	11 875	23	
Sorastusta. — Grusning.....	34,110	>	16 817	30
			61 768	46
<i>Varasto: — Förråd:</i>				
Työkalusto. — Arbetsredskap		1 684	57	
Varastoesineiden kunnossapito ja kuljetuskustannukset. — Underhåll av förrådsartiklar och transportkostnader		6 603	97	8 288
				54
<i>Yhteensä — Summa Mk.</i>			119 803	60

Työhön on käytetty kaikkiaan 1,846 he-vospäivä- ja 10,808 jalkapäivätyötä.

Till arbetet har använts 1,846 öke- och 10,000 persondagsverken.

Näljängän—Metsäkylän maantie. Sota-asiaintoimistuskunnan esityksestä asetti kuukulaitosten ja yleisten töiden toimituskunta ylihallituksen käytetäväksi maantien tutkimista ja rakentamista varten sopivalta kohdalta Puolangalta Perangan niemeen menevällä maantiellä Metsäkylästä Taivalkoskelle vievälle tielle 210,000 markkaa, oikeuttaen vuonna 1918 siitä käyttämään 60,000 markkaa. Työ aloitettiin marraskuussa.

Rovaniemen—Auttianniemen—Posion maantie. Rovaniemen kunnan ja sen työttömyyskomitean anomuksesta myönsi senaatti määrärahan maantien tutkimista ja kustannusarvion sille laatumuista sekä tien rakentamista varten, ja aloitettiin työ syyskuussa.

Lossien rakentaminen Kemijärven—Iarin maantiellä. Sota-asiaintoimistuskunnan esityksestä myönsi senaatti määrärahan Raudanjoen, Joutsijärven, Sammallankankaan, Sodankylän, Sattasen ja Suvannon lossien uusimista varten. Työ aloitettiin marraskuussa.

Vaalajärven—Unarin—Meltauksen maantie, jota varten senaatti Rovaniemen ja Sodankylän kuntain anomuksesta myönsi määrärahan, on toisataiseksi jätetty aloittamatta. Tielle tulee 16 siltaa, joiden aukot ovat 3—16 m.

Kuolajärven—Kairalahti—Alakurtin maantie. Lokakuun 26 päivänä 1917 myönsi senaatti Kuolajärven pitäjän tiemerkovelvollisille 35,000 markan suuruisen valtioavun maantien (64.5 km) rakentamista varten Kuolajärven pitäjän kirkon kylästä (Sallasta) Kairalahteen, ja sisältyi ehtoihin m.m., että työhön oli käytettävä pääasiallisesti paikkakunman tilatomaan väestöön kuuluvia henkilöitä. Muuttuneet olosuhheet vaikuttivat kuiten-

Näljängän—Metsäkylä landsväg. På framställning av militieexpeditionen ställde expeditionen för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena till överstyrelsens förfogande för undersökning och byggande av en landsväg från lämpligt ställe å den från Puolanka till Perangan niemi ledande landsvägen från Metsäkylä till Taivalkoski ett belopp av 210,000 mark, med rättighet att därav under 1918 använda 60,000 mark. Arbetet påbörjades i november.

Rovaniemi—Auttianniemi—Posio landsväg. På anhållan av Rovaniemi kommun och dess arbetslössets kommitté beviljade senaten ett anslag för landsvägens undersökning och uppgörande av kostnadsförslag samt byggande av vägen, och påbörjades arbetet i september.

Utförande av färjor till Kemijärvi—Enare landsväg. På framställning av militieexpeditionen beviljade senaten ett anslag för ombyggnad av Raudanjoki, Joutsijärvi, Sammallangas, Sodankylä, Sattanen och Suvanto färjor. Arbetet påbörjades i november.

Vaalajärvi—Unari—Meltaus landsväg, för vilken senaten på anhållan av Rovaniemi och Sodankylä kommuner beviljat anslag; har tillsvidare icke påbörjats. Till vägen hör 16 broar, vilkas öppningar 3—16 m.

Kuolajärvi—Kairalahti—Alakurtti landsväg. Den 26 oktober 1917 beviljade senaten åt Kuolajärvi sockens vägbyggnadsskyldige ett 35,000 mark stort statsbidrag för byggande av en landsväg (64.5 km) från Kuolajärvi sockens kyrkoby (från Salla) till Kairalahti, och ingick i villkoren bl. a., att till arbetet skulle huvudsakligast användas personer av ortens obesuttna befolkning. De förändrade förhållandena verkade emellertid

kin sen, etteivät asianomaiset voineet työhon ryhtyä, vaan jää se toistaiseksi lepäämään. Heinäkuun 18 päivänä 1918 määräsi senaatti Kuolajärven pitäjän Kurtin kyläläisten hakemuksesta maantietutkimuksen toimitettavaksi ja maantien rakennettavaksi Sallaasta Kairalahden ja Alakurtin kylän kautta maan itärajalle. Työ aloitettiin elokuussa.

Kyrön-Petsamon maantieterakennus. Työkerotomus vuosilta 1917 ja 1918. Maantien pituus Suomen puolella 72.7 km ja Venäjän puolella 147.0 km eli yhteensä 219.7 km.

Lähempä selostus työn synnystä ja tekniikista ohjeesta on vuoden 1916 kertomuksessa.

Vuoden 1917 työohjelmaan kuului tiepohjam, siltojen ja rumpujen teko ynnä majatallojen saattaminen väliaikaiseen kuntaan. Koska kulkulaitostoimittuskunnan kirjeen mukaan heinäkuun 25 päivältä 1917 ei katsottu enää mahdolliseksi antaa määärärahoja Venäjän puoleisen maantietyn jatkamiseksi, keskeytettiin työt siellä syyskesällä, ja varasto säärettiin vuoden lopussa Suomen puolelle, jossa työt sen jälkeen kuin elokuun 6 päivänä oli myönnetty 500,000 markkaa näiden jatkamiseksi, pienemmässä määrässä edelleen jatkuvat. Helmikuun lopussa v. 1918 keskeytettiin armeijan ylipäällikön käskystä Suomen puolisetkin maantietyt. Kuitenkin täytettiin vuoden 1918 kuluessa Kyrön läheisyydessä olevaa Vuopajan sillan pengertä, jonka kautta maantietä Kyröstä lähimpään eli Konkäänjärven majataloon voitiin käyttää tilapäisiä kuljetuksia varten. Elintarpeiden hankiminen ja kuljetaminen sekä työntekijän puute mäillä asumattomilla seuduilla antoivat työnjohdolle enimmäisen huolta, eikä näissä olosuhteissa ja määärärahojen niukkuuden takia voitu täyttää vahvistettua työohjelmaakaan. Työn keskeytyessä oli seuraavaat työt saatu suoritetuiksi.

att vederbörande icke kunde påbörja arbetet, utan lämnades detsamma tillsvidare villande. Den 18 juli 1918 förordnade senaten på ansökan av Kurtts byamän i Kuolajärvi socken att undersökning av landsvägen skulle verkställas och vägen byggas från Salla genom Kairalahti och Alakurtti till landets östra gräns. Arbetena påbörjades i augusti.

Kyrö—Petsamo landsvägsbyggnad. 'Arbetsberättelsen för åren 1917 och 1918. Landsvägens längd inom Finland 72.7 km samt inom Ryssland 147.0 km eller in summa 219.7 km.

En närmare redogörelse för arbetets uppkomst återfinnes i berättelsen för år 1916.

Till 1917 års arbetsprogram hörde utförandet av vägbotten, broar och trummor samt provisoriska gästgiveriers inrättande. Emedan enligt kommunikationsexpeditionens brev av den 25 juli 1917 det icke ansågs vara möjligt att vidare bevilja anslag för fortsättande av landsvägsarbetet på den ryska sidan avbröts detsamma i september och överfördes förrådet vid slutet av året till den finska delen varest arbetena, efter det den 6 augusti beviljats 500,000 mark för desammas fortsättande, i mindre omfattning fortgick. I slutet av februari 1918 avbröts på befallning av arméns överbefälhavare landsvägsarbetena jämväl på den finska sidan. Läkväl fylldes under år 1918 den i närheten av Kyrö befintliga brobanken, varigenom landsvägen från Kyrö till närmaste eller Konkäänjärvi gästgiveri kunde användas vid tillfälliga transporter. Anskaffningen och transporten av livsmedel samt bristen på arbetare i dessa obebodda trakter erbjöd de största svårigheter för arbetsledaren. Under sådana förhållanden och i anseende till det knapphändiga anslaget kunde ej heller det fastställda arbetsprogrammet följas. Då arbetet avbröts hade följande arbeten blivit utförda.

Suomen puolella on valmista tiepohja tehty 31 km, sorastusta 15 km ja tiellavatuksia 170 m pituudelta. Rumpuja on rakennettu 142 kpl. ja siltoja 15 kpl., joista 4 puolivalmista. Majataloista ovat Ivalon ja Virtaniemen taloryhmät ulkohuoneineen täysin valmiit. Könkäänjärven ja Mustolan majatalojen ulkohuoneet ovat valmiit, mutta asuinrakennuksista ja saunaista puuttuu muurit ja sisustus, mikäli niistä ei sotilasviranomaisten toimesta myöhemmin ole tehty.

Venäjän puolella on tiepohja raivattu ja louhittu auttavaan ajokuntaan 2 m leveydeltä. Suomatkat on lavotettu 7,440 m hirsilavotuksella ja 2,765 m risulavotuksesta, joka lavotus osaksi on peitetty ojamaalla. Ojia on kaivettu siellä tällä ja n. puolet ruminmuista eli 217 kpl. rakennettu valmiiksi. Väliaikaisia siltoja tai lauttoja on tehty vesistöjen yli menopaiikoille. Kaikki majatalot ulkohuoneineen ovat valmiiksi rakennetut. Lennätin ja puhelinjohto Kyröstä Petsamoon saakka valmistui jo tammikuussa 1917.

Määrärahoja on käytetty Kyrön—Petsamon maantietyössä:

		<i>Suomen puolella På finska sidan</i>	<i>Venäjän puolella På ryska sidan</i>	<i>Yhteensä Summa</i>
1916	Mk.	647,772: 86	460,927: 86	1,108,700: 72
1917	"	1,086,679: 83	1,039,072: 14	2,125,751: 97
1918	"	842,719: 27	792,303: 67	1,635,022: 94
Yhteensä — Summa Mk.		2,577,171: 96	2,292,303: 67	4,869,475: 63

Työtä keskeytettiessä kului melkoisia määrärahoja lähes miljoonan markan arvoisen varaston kokoamiseen Kyrön majataloon, josta sittemmin kaikki elintarpeet lähetettiin Rovaniemelle sotaantereella käytettäväksi. Loput varastosta jäi odottamaan maantietyön vastaista aloittamista uudelleen.

Paitsi ylläluettelua varsinaisia maantiötä rakennettiin pitkin Venäjän puoleista maantieta Venäjän hallituksen kustantamia sotilaspallokkeja kalkkiaan 1,480,000 markan kustannuksella.

På den finska delen har gjorts 31 km färdig vägbotten, 15 km grusning och 170 m kavelbädd, varjämte utförts 142 st. trummor och 15 st. broar, varav 4 halvfärdiga. Av gästgiverier färdigbyggdes Ivalo och Virtaniemi byggnadskomplexer jämte uthus. Å Könkäänjärvi och Mustola gästgiverier blevo uthusen färdiga, men uti bostäder och badstugor saknas ugnar och inredning, såvitt desamma icke senare utförts av militärmyndigheterna.

På den ryska sidan röjdes och sprängdes vägbotten till en behjälplig körväg av 2 m bredd. Å kärmark utfördes 7,440 m kavelbädd av stock och 2,765 m risbädd, delvis betäckta med dikesjord. Diken grävdes här och där och omkring hälften av antalet trummor eller 217 st. blevo färdigbyggda. Provisoriska broar eller färjor utfördes vid överfartsställen. Samtliga gästgiverier jämte uthus blevo färdigbyggda. Telegraf och telefonledningar från Kyrö till Petsamo blevo färdiga redan i januari månads år 1917.

Vid Kyrö—Petsamo landsvägsarbete har använts följande anslag:

Då arbetet avbröts åtgick betydliga belopp för hopsyttlandet av det närmare en miljon mark värda förrådet till Kyrö gästgiveri, varifrån seidermera alla livsmedel sändes till Rovaniemi för att användas på stridsfältet. Återstoden av förrådet kvarlämnades i Kyrö intill dess landsvägsarbetet änyo komme att upptagas.

Utan ovannämnda egentliga landsvägsarbete byggdes invid landsvägen på den ryska sidan på Ryska statens bekostnad militärbaracker för en kostnad av inalles 1,480,000 mark.

Oulu—Kuusamon maantie. Ouluun lääkin maaherran esityksestä asetti seuraatti elokuun 10 päivänä ylihallituksen käytettäväksi 100,000 markkaa maantien korjaamiseksi autoliikenteelle sopivanakuntoon, määräten samalla, että työ oli nopeasti suoritettava. Työ aloitettiin elokuussa ja suoritettiin määräraham puitteissa.

Vika järven—Kemijärvien maantie. Senaatti myönsi heinäkuun 18 päivänä ylihallituksen käytettäväksi enintään 150,000 markkaa maantien korjaamista varten automobiililiikenteen vaatimaan kuntoon. Työ aloitettiin elokuussa.

Kemijärvem—Kuolajärven maantie. Ylihallituksen esityksestä myönsi senaatti elokuun 10 päivänä enintään 100,000 markkaa maantien korjaamista varten automobiilillä ajettavaan kuntoon. Työ aloitettiin syyskuussa.

Sodankylän—Kyron maantie. Ylihallituksen siitä tekemän esityksen johdosta myönsi senaatti syyskuun 19 päivänä 1917 20,400 markan suuruisen määräraham Inarin pitäjässä Törmäsen kohdalla tulvan aiheuttaman vahingon korjaamiseksi. Työ aloitettiin syyskuussa.

Oulu—Kuusamo landsväg. På framställning av landshövdingen i Uleåborgs län ställde senaten den 10 augusti 1918 till överstyrelsens förfogande 100,000 mark för iståndsättande av landsvägen för automobiltrafik och förordnades härjämte att arbetet skulle skyndsamt utföras. Arbetet påbörjades i augusti månad och utfördes inom ramen av det beviljade anslaget.

Vika järvi—Kemijärvil landsväg. Den 18 juli 1918 ställde senaten till överstyrelsens förfogande högst 150,000 mark för iståndsättande av landsvägen för automobiltrafik. Arbetet påbörjades i augusti månad.

Kemijärvil—Kuolajärvil landsväg. På överstyrelsens framställning beviljade senaten den 10 augusti 1918 högst 100,000 mark för landsvägens iståndsättande för automobiltrafik. Arbetet påbörjades i september.

Sodankylä—Kyro landsväg. På överstyrelsens framställning beviljade senaten den 19 september 1917 ett anslag av 20,400 mark för reparation av skador uppkomma genom översvämning vid Törmänen hemman i Enare socken. Arbetet påbörjades i september.

NELJÄS OSASTO. — FJÄRDE AVDELNINGEN.

Muut työt ja toimet. — Övriga arbeten och förrätningar.

1. Hydrografinen toimisto. — Hydrografiska byrån.

Vuosi vuodelta yhä kasvanut havainboaineisto olisi vahatinut toimiston pätevien työvoimien lisäämästä, mutta ovat nämä kuolintapausten kautta ja pätevien haki-jain punittbeessa avoimena olevaan toimintaan vähentyneet. Kenttätöihin on sen tähden käytetty laisku- ja piirustusapulaisia, mikä seikka puolestaan on vaikuttanut epäedullisesti toimistotyöhön.

Vuoden kuluessa on tarkastettu 146 vedenhavaintoasteikkoja, niistä 14 teollisuuslaitosten omistamaa, 15 rakennettu vuodesaaan ja 5 uutta perustettu ynnä tehty 47 vesimäärimittausta ja Kemijärven—Rovaniemen välisten koskien pummitseminen. Kokemäenjoen vesialueella on suoritettu erinäisiä täydennystöitä, m. m. luodattu 13 pienepuoleista järveä, vaakitettu Näsi-järven ja Keuruveden vesistöjen rantoihin sekä laadittu muutamien lisävesien pituruspinnokset. Kenttätöiden yhteydessä on otettu 200 valokuvaa. Toimiston laboratorissa on suoritettu 83 kemiallista ja 84 värianalyysiä sekä 4 vesintäytteen täydellistä kemiallista analyysiä rauhatarkean-nulksille. Myöskin ovat yksityiset insinööritoimistot ja henkilöt lukuisasti käännytneet toimiston puoleen saadakseen tietoja vedenkorkeuksista, vesimääristä ja vesivoimista y. m. hydrografisista kysymyksistä.

Senaatin kesäkuun 14 päivänä asettama komitea hydrograafisen toimiston vuodestaan järjestämistä varten jätti joulukuun 6 päivänä valtioneuvostolle mietintönsä ehdotukseenneen asetuksaksi hydrografiselle toimis-tolle itsenäisenä virastona.

Medan det är från år i tillväxt ställda observationsmaterialet skulle betingat en ökning av byråns kvalificerade arbetskrafter, hava dessa minskats genom dödsfall och på grund av att till lediga befattningar ej funnits kompetenta sökande. För fältarbetena hava därfor räkne- och ritbiträden anlitats, vilket i sin tur oförmåligt inverkat på byråarbetet.

Under året hava 145 pegelstationer, därav 14 industriella inrättningar tillhörande, inspekterats, 15 ombyggts och 5 nya inrättats samt 47 vattenmängdsmätningar och avvägning av forsarna emellan Kemijärvi och Rovaniemi utförts. Inom Kumosalvs vattensystem hava diverse kompletteringsarbeten företagits, bl. a.lodning av 13 mindre sjöar, avvägning av stränder inom Näsi-järvi- och Keuruvattendragen även som långprofiling av några tillflöden. I samband med fältarbetena hava tagits 200 fotografier. Å byråns laboratorium hava utförts 83 st. kemiska och 84 st. färganalyser även som 4 fullständiga kemiska analyser av vattenprov för järnvägsbyggnadernas räkning, varjämte enskilda ingenörbyråer och privata personer i stor utsträckning från byråen erhållit uppgifter angående vattenstånd, vattenmängd och vattenkraft samt råd i hydrografiska frågor.

En av senaten den 14 juni 1918 tillsatt kommitté för utredande av frågan om hydrografiska byråns omorganisation har till statsrådet den 6 December inlämmat sitt betänkande jämte förslag till förordning för byråen såsom ett självständigt embetsverk.

Painosta on julkaistu Vuosikirja III vuosilta 1914—15.

Från trycket har utgivits Årsbok III för åren 1914—15.

Menot. — Utgifter.

Yleiset kustannukset —	Allmänna kostnader	Mk. 70,018: 51
Kenttätyöt —	Fältarbeten	„ 30,556: 91
Konttorityöt —	Byråarbeten	„ 28,790: 80
Yhteensä — Summa Mk. 129,366: 22		

2. Katselmusten ja tutkimusten lukumäärä v. 1918.

Antal syner och undersökningar år 1918.

1 L a n n i. — L a n .	2 Kanavat, kulkuväylät ja satamat.	3 Järvenlaskut ja vesiperäis- ten maitien kuivattam.	4 Sjöfältningar och torrlägg- ning av sanka marker.	5 Vesiilästöt.	6 Lauttakus- vät/VR. Flottider.	7 Muut tarkas- tokset, kat- selnuukset ja kokoukset. Övriga besiktningar, syner och sam- mankomster.	8 Yhteensk. Summa.
Uudenmaan lääni. — Nylands län..	—	—	1	5	—	—	6
Turun ja Porin lääni. — Åbo och Björneborgs län	1	1	2	13	5	2	24
Ahvenanmaan lääni. — Ålands län..	—	—	2	—	3	2	7
Hämeen lääni. — Tavastehus län..	1	1	1	—	—	7	10
Viipurin lääni. — Viborgs län	—	2	—	14	1	—	17
Kuopion lääni. — Kuopio län	2	2	3	9	7	1	24
Mikkelin lääni. — S:t Michels län..	—	—	1	2	4	—	7
Vaasan lääni. — Vasa län	—	1	1	13	2	1	18
Oulun lääni. — Uleåborgs län	—	1	6	9	6	1	23
Yhteensä — Summa	4	8	17	65	28	14	136

3. Ylihallituksen varasto ja ruoppauskalusto.

Varasto. Ylihallituksen varastoon ostettiin vuoden kuluessa insinööritoimisto Väinö Heleniuselta 2 kpl. 3-tonnin derrick-ramaa 5,600 markalla ja sotasaaliskeskusosastolta 6 kpl. betoninsekoituskoneita 16,140 markalla.

Ruoppauskalusto. Senaatin käskystä syyskuun 12 päivältä siirsi sotasaaliskeskusosasto ylihallituksen huostaan ja valvonnan alaisiksi Sortavalan satamassa

3. Överstyrelsens förråd och muddermateriel.

Förrådet. Till överstyrelsens förråd inköptes under året av ingenjörbyrån Väinö Helenius 2 st. 3-tons derrickkranar för ett pris av 5,600 mark och av centralavdelningen för krigsbyte 6 st. betongblandningsmaskiner för 16,140 mark.

Muddermateriel. På senatens den 12 september givna befallning överlämnade centralavdelningen för krigsbyte i överstyrelsens vård de i Sordavala hamn

olevat ennen Venäjän valtioille kuuluneet paternoster-ruoppauslaitokset: Vasili Saloff, Gustav Bole, Petr Fadeeff ja K. Bespaloff, imuruoppauslaitokset T. Eidrigevitsh ja Libau sekä kuljetuslaivan Muurman, joista kuljetuslaiva Muurman ja ruoppauslaitokset Libau ja K. Bespaloff toistaiseksi luovutettiin Sortavallassa olevien sotilasviranomaisten käytettäviksi. Laitosten valvontaan käytettiin 7,646 markkaa. Muun ruoppauskaliston käyttäminen selviää allaolevasta taulukosta.

befintliga, tidigare Ryska staten tillhöriga paternoster-mudderverken Vasili Saloff, Gustav Bole, Petr Fadeeff och K. Bespaloff, sugmudderverken T. Eidrigevitsh och Libau samt transportfartyget Muurman, av vilka transportfartyget Muurman och mudderverken Libau och K. Bespaloff tillsvidare överlämnats till begagnande åt militärmyndigheterna i Sordavala. För uppsikten över mudderverken och fartygen användes 7,646 mark. Användningen av den övriga muddermaterieln framgår av nedanstående tabell.

Buoppauslaitoksen nimi. Mudderverkets namn.	Työpaikka. — Arbetsplats.	Korjauskustannukset. Reparations-kostnader. Mkr.
<i>a. Paternoster ruoppauslaitokset.</i> <i>Paternoster mudderverk.</i>		
Ruoppauslaitos »Ruoppaaja», hinaajalaiva »Karhu» ja 2 rautaista mudankuljetusproomua.— Mudderverket »Ruoppaaja», bogserbåten »Karhu» och två mudderpråmar av järn.	Paraisten sementtitehtaalla lainassa ja Hangossa.— Utlånat åt Pargas cementfabrik och i Hangö.	16 228:37
Nostolaitos »Nostaja». — Elevatorn »Nostaja».	Saimaan kanavalla. — I Saima kanal.	—
Ruoppauslaitos »Saimaan kanava». — Mudderverket »Saimaan kanava».	Saimaan kanavalla. — I Saima kanal.	—
Ruoppaaja »Ketjut» ja 2 proomua. — Mudderverket »Ketjut» jämte 2 pråmar.	Ei töissä. — Ej i arbete.	—
Ruoppauslaitos »Kaivaja». — Mudderverket »Kaivaja».	Nerkoon sululla ja lainassa Kuopion kau-pungilla. — I Nerko sluss och utlånat åt Kuopio stad.	250:30
<i>b. Yksikauhaiset ruoppauslaitokset.</i> <i>Enskopiga mudderverk.</i>		
N:o I.	Ei töissä. — Ej i arbete.	21 905:85
N:o II.	Kuopion piirin laivaväylätöissä. — I Kuo-pio distrikts farledsarbeten.	10 376:75
N:o III ynnä 2 proomua — jämte 2 pråmar.	Saimaan piirin laivaväylätöissä. — I Saima distrikts farledsarbeten.	10 159:10
N:o IV.	Kuopion piirin laivaväylätöissä. — I Kuo-pio distrikts farledsarbeten.	—

Ruoppauslaitoksen nimi. Mudderverkets namn.	Työpaikka. — Arbetsplats.	Korjauskustannukset. Reparationskostnader. Mk.
c. Priestmannin ekskavaattorit. <i>Priestmanns excavatorer.</i>		
Krapi N:o I. — Grabben N:o I.	Paraisten sementtitehtaalla lainassa. — Utlånat åt Pargas cementfabrik.	—
Krapi N:o II. — Grabben N:o II.	Saimaan piirin laivaväylätöissä.— I Saima distrikts kanalarbeten.	—
Krapi N:o III. — Grabben N:o III.	Kristiinankaupungilla lainassa.— Utlånat åt Kristinestad.	974:35
d. Hinaajalaivot. — Bågserbotar.		
»Oiva».	Telakalla Porissa. — Upptagen å slip i Björneborg.	—
»Karhu».	K:tso »Ruoppaaja». — Se »Ruoppaaja».	—

4. Kanavaväylien tutkimus.

Vuonna 1918 jatkui seuraavien kanavaväylien paikastusten ja kustannusarvioitteen valmistamista, nimittäin:

- a. Saimaan—Mikkelin—Puulaveden—Päijänteen,
- b. Päijänteen—Kymijoen—Suomenlahden, sekä
- c. Laatokan—Suomenlahden kanavareittiin, mistä töistä menot olivat Smk. 8,617:05.

5. Oulunjoen Madet- ja Merikoskessa toimitettavaa jäitten louhimista talvitulvain estämiseksi,

jota varten oli myönnetty 1,000 markan määäräraha, on suoritettu tarpeen mukaan.

6. Ylihallituksen elintarvelautakunta.

Elintarpeiden hankimista varten ylihallituksen alaisilla työmailla työskenteleville työläisille oli ylihallituksen yhteyteen se saatim 28 päivänä syyskuuta 1917 antaman oikeutuksen mukaisesti perustettu erityinen elintarvelautakunta, jonka alaisuus oli perustettu paikalliselintarvelautakuntia

4. Undersökning av kanalleder.

År 1918 fortsattes uppgörande av ritningar och kostnadsförslag till följande kanalleder, nämligen:

- a. Saimen—S:t Michel—Puulavesi—Päijänne,
- b. Päijänne—Kymmene älvs—Finska viken, och
- c. Ladoga—Finska vilken. Utgifterna steg till Fmk. 8,617:05.

5. Isspängning i Medetkoski och Merikoski forsar av Uleälv för hindrande av översvämnningar,

för vilket ett anslag av 1,000 mark beviljats, venkställdes efter behov.

6. Överstyrelsens livsmedelsnämnd.

För tänkaffande av livsmedel åt arbetarne å överstyrelsen underlydande arbetsplatser hade i enlighet med senatens den 28 september 1917 meddelade tillstånd vid överstyrelsen inrättats en livsmedelsnämnd med lokala livsmedelsnämnder vid Jyväskylä—Pieksämäki, Hiitola—Raasuli, Tisal-

Jyväskylän—Pieksämäen, Hiitolan—Raasulin ja Iisalmen—Ylivieskan, Turun—Uudenkaupungin, Kajaanin—Nurmeksen ja Matkaselän—Suojärven rautatierakennuksille, Saimaan ja Pielisjoen kanaville ynnä Hyrynsalmen—Suomussalmen, Kyrön—Petsamon, Kuolajärven—Alakurtin ja Kuusamon—Lämsän maantierakennuksille, joista kumminkin Jyväskylän—Pieksämäen rautatierakennuksen ja Kyrön—Petsamon maantierakennuksen elintarvelautakunnat lakkasivat vuoden kuluessa.

Elintarpeita hankkittiin kaikkiaan Smk. 1,923,902: 79 arvosta, josta rautatierakennusten osalle tuli Smk. 1,490,969: 41 ja muiden työmaitten osalle Smk. 432,932: 38. Täten ostettiin m. m. seuraavat elintarvemääriät, nimittäin: 380,347 kg viljaa, 26,557 kg lihaa, 116,684 kg soppajuururia, 103 dritteliä voita, 550 kg ja 85 tynnyriä silliä, 478 tynnyriä silakoita, 3,404 kg kahvia, 4,765 kg sokeria, 17,322 kg riisiryynejä, 15,000 kg hernelehtisekoitusta, 300 kg selluloosajauhoja ja 300 kg lanttuja.

m—Ylivieska, Åbo—Nystad, Kajana—Nurmes och Matkaselkä—Suojärvi järnvägsbyggnader, vid Saima och Pielisälvs kanaler även som vid Hyrynsalmi—Suomussalmi, Kyrö—Petsamo, Kuolajärvi—Alakurtti och Kurusamo—Lämsä landsvägsbyggnader. Av dessa upphörde Jyväskylä—Pieksämäki järnvägsbyggnads och Kyrö—Petsamo landsvägsbyggnads livsmedelsnämnder under året.

Livsmedel anskaffades för inalles Fmk. 1,923,902: 79, varav Fmk 1,490,969: 41 belöpte sig å järnvägsbyggnaderna och Fmk. 432,932: 38 å övriga arbeten. De uppköpta livsmedlen utgjordes bl. a. av 380,347 kg säd, 26,557 kg kött, 116,684 kg sopprötter, 103 drittlar smör, 550 kg och 85 tunnor sill, 478 tunnor strömming, 3,404 kg kaffe, 4,765 kg socker 17,322 kg risgryn, 15,000 kg grönfoder, 300 kg cellulosamjöl och 300 kg kålrötter.

VIIDES OSASTO. — FEMTE AVDELNINGEN.

Rautatierakennukset ja rautatietutkimukset. Järnvägsbyggnader och järnvägsundersökningar.

I. Rautatierakennukset. — Järnvägsbyggnader.

1. Jyväskylän—Pieksämäen rautatierakennus.

Työt Jyväskylän—Pieksämäen radalla, jomka rakentamiseen oli annettu käsky 30 päivänä joulukuuta 1912, olivat alkaneet syyskuussa 1913. Tammikuun 29 päivänä puhjennut kapina keskeytti rautatieyhteyden maan länsi- ja itäosien välillä, mutta Leppälähden viereisen suuren maaleikkauksen tultua tammikuum puolivälissä puhkaisi, aikaansaatiin raideyhteys radan läntisen ja itäisen osan kanssa. Tätä saatu liikenemahdollisuus teki sotilasjoukojen, aseiden ja muonan kuljetuksen rintamille mahdolliseksi, supistaen kuitenkin rakennustyöt vuoden ensimäisellä ja osaksi toisella neljämmeksellä raitteiden kunnossapitoon liikennettä varten, mikä Leppälähden vedenpitoisessa, täynnä kiviä olevassa leikkaukseessa antoi yötä päivää jatkuvaa työtä monelle sadalle työläiselle. Kulkulaitosten ja yleisten töiden toimituskunnan kirjelmässä toukokuun 24 päivältä antaman määräyksen johdosta otti rautatiehallitus seuraavan kesäkuun 1 päivästä lukiem huoltataakseen radan väliaikaisesta liikenteestä. Kesän ja syksyn kuluessa suoritettiin sorastustyötä, osaksi kaivuukoneen avulla, ja marraskuuhun mennessä saatuiin koko rata kaikkiin raitteineen sorastetuksi, tuetuksi ja tarkistetuksi. Samaan aikaan valmistuivat huonerakennuksetkin. Jyväskylän aseman laajennustyötä jatkettiin. Senaatin 3 päivänä lokakuuta antamasta määräyksestä luovutettiin rata 15 päivänä marraskuuta rautatiehallitukselle vakinaista liikennettä varten. Työmiesten kesken on vuoden kuluessa

1. Jyväskylä—Pieksämäki järnvägsbyggnad.

Arbetena å Jyväskylä—Pieksämäki järnväg, vars byggande anbefalts den 30 december 1912, hade vidtagit i september 1913. Genom det den 29 januari 1918 utbrutna upproret avbröts järnvägsförbindelsen emellan landets västra och östra delar, men sedan den stora jordskärningen vid Leppälähti i medlet av januari blivit genombruten, kunde spår förbindelse emellan banans västra och östra del fås till stånd. Den sålunda erindrade trafikmöjligheten gjorde att trupper, vapen och proviant kunde transportereras till fronterna, men byggnadsarbetena måste i följd härav under årets första och delvis även under dess andra kvartal inskränkas till spårens vidmakthållande i och för trafiken, vilket i den av stenar uppfyllda Leppälähti skärning med dess vattenhaltiga mark gav arbete dag och natt åt många hundratals arbetare. Jämlikt expeditionens för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena i skrivelse av den 24 maj 1918 givna befallning övertog järnvägsstyrelsen från den 1 påföljande juni handhavandet av den provisjonella trafiken å banan. Under vårens och höstens förlopp utfördes ballasterringsarbeten, delvis med användande av grävmaskin, och till november blev hela banan med alla dess spår ballasterad, understoppad och justerad. Till samma tidpunkt blevo även husbyggnaderna färdiga. Arbetet på Jyväskylä stations utvidgande fortsattes. I enlighet imed senatens den 3 oktober 1918 givna befallning överlämnades banan den 15 november åt järnvägsstyrelsen i och för ordinarie trafik. Bland

sattunut 4 tapaturmaa, joista kaksi on arbetarena inträffade under året fyra päättynyt kuolemaan.

clyckshändelser av vilka två hade dödlig påföldj.

Vuonna År 1918.	Työmiesten keskimäärinen lukumäärä työpäivää kohti. Antalet arbetare i medeltal per arbetsdag.							Keskimäärinen päiväpalkka päivä ja urakkatöissä. Medeldagsförtjänsten för daglönare och betingsarbetare.			
	Päivätööläisistä. Dagsvärvare.			Urakkatyöläisistä. Betingsarbetare.			Keik- kisan.	Päivätöö. Dagsvärken.		Urakkatyö. Betings- arbeten.	
	Henkilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.	Henkilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.		Henkilö. Person.	Hevos. Häst.	Henkilö. Person.	Hevos. Häst.
Tammikuu	128	—	128	1 038	43	1 081	1 209	10: 78	20: 89	11: 60	33: 05
Januari											
Helmikuu	126	1	127	865	38	903	1 030	10: 73	24: 70	11: 80	38: 68
Februari											
Maaliskuu	98	1	99	875	23	898	997	10: 56	24: —	11: 72	37: 99
Mars											
Huhtikuu	71	1	72	892	13	905	977	10: 80	23: 98	11: 67	31: 03
April											
Tounkuu	65	1	66	1 014	10	1 024	1 090	10: 38	24: 23	11: 65	30: 69
Maj											
Kesäkuu	50	—	50	1 077	9	1 086	1 136	11: 14	27: 80	12: 62	31: 45
Juni											
Heinäkuu	48	—	48	1 127	11	1 138	1 186	11: 89	24: 39	12: 87	33: 76
Juli											
Elokuu	31	2	33	1 158	9	1 167	1 200	12: 11	25: —	13: 25	33: 90
Augusti											
Syyskuu	31	2	33	1 000	11	1 011	1 044	12: 53	26: 63	13: 48	33: 65
September											
Lokakuu	30	1	31	916	16	932	963	12: 98	26: 15	13: 71	38: 27
Oktoper											
Marraskuu	14	—	14	371	6	377	391	12: 60	—	13: 95	41: 12
November											
Joulukuu	2	—	2	26	—	26	28	11: 31	—	14: 78	30: —
December											

2. Hiitolan—Raasulin rautatierakennus.

Työt Hiitolan—Raasulin radalla, jonka rakentamiseen oli annettu käsky 30 päivänä joulukuuta 1912, olivat alkaneet syksyllä 1913, jolloin rataosa Hiitolasta Käkisalmelle pantiin työn alle, sekä jatkuneet niin, että koko rata Raasulin asti saatiani kiskoitetuksi 24 päivänä tammikuuta 1917 sekä väliaikainen liikenne radalla avatuksi 1 päivänä marraskuuta samana vuonna.

Vuoden kuluessa jatkettiin radan sorastusta osaksi kaivuukoneen avulla. Siltojen rautaosat asetettiin paikoilleen muualle paitsi Kiviniemen sillassa, jonka rautaosat vielä olivat hankkimatta. Tammikuun lopulla puhjenneen kapinan värkana hävitet-

2. Hiitola—Raasuli järnvägsbyggnad.

Arbetena å Hiitola—Raasuli järnväg, vars byggande anbefallts den 30 december 1912, hade vidtagit om hösten 1913, då bandelen Hiitola—Raasuli belades med arbete, samt fortgått så att hela banan ända till Raasuli blev färdigt skenlagd den 24 januari 1917 och provisionell trafik å densamma öppnades den 1 november samma år.

Under år 1918 fortsatte banans ballastering, delvis med användande av grävmaskin. Broarnas järndelar uppställdes på sina platser i övrigt utom för Kiviniemi bro, vars järndelar ännu icke anskaffats. Under det i slutet av januari utbrutna

tiin monta valmista ja keskentekoista rakennetta radalla. Kiviniemen väliaikainen rautatiesilta räjäytettiin tammikuun 26 päivänä ja Raudun asemalla, joka noin pari kuukautta oli kapinallisten hallussa, paloi aseman valloituksessa huhtikuun 5 päivänä rakenteella oleva asemarakennus, tavaramatkasiinii konttorihuoneustoinneen, yksi 8 perheen ja yksi 4 perheen asuinrakennus sekä vioittui veturitallin katto ja särkyivät kaikki muut raakenmukset. Sitä paitsi paloivat tahi hävisivät Raudun asemalle sijoitetut elintarve- ja työainevarastot. Raudun—Raasulin rataosalla räjäytettiin viemäri ja poltettiin ratavalhdin asuinrakennus. Työt radalla, ollen kipian aikana seisahduksissa, aloitettiin jälleen toukokuun lopupuolella, supistuen enimmäkseen, paitsi radan isorastamiseen, yllämainittujen vaurioiden korjaamiseen.

upproret förstördes många färdiga och halvfärdiga byggnader vid banan. Kiviniemi provisoriska bro sprängdes den 26 januari och på Rautu station, som i ungefärltvå månaders tid var i de upproriskes våld, uppbrann vid stationens intagning den under uppförande varande stationsbyggnaden, godsmagasinet med dess kontorsvåning, en åtta familjers och en fyra familjers bostadsbyggning, varjämte lokomotivstalllets tak skadades och även alla övriga byggnader fingo skador. Dessutom uppbrunno de å Rautu station placerade livsmedels- och arbetsredskapsförråden. Å bandelen Rautu—Raasuli sprängdes en trumma och bantavtsbostaden uppbrann. Arbetena å banan, vilka under upprors-tiden stodo stilla, vidtogo åter i slutet av maj och inskränkte sig, förutom till banans ballastering, huvudsakligen till reparering av ovanmärnda skador.

Vuonna År 1918.	Työmiesten keskimääräinen lukumäärä työpäivää kohti. Antalet arbetare i medeltal per arbetsdag.							Keskimääräinen pääväpalvelta päivä ja urakkatoissa. Medeldagsförtjänsten för daglönare och betingsarbetare.			
	Päivätönläisit. Dagsvärkare.			Urakkatyöläisit. Betningsarbetare.			Kaikkiaan. Total summa.	Päivätöö. Dagsvärken.		Urakkatyö. Betningsarbeten.	
	Henkilö. Person.	Hevos. Häst.	Yhteensä. Summa.	Henkilö. Person.	Hevos. Häst.	Yhteensä. Summa.		Henkilö. Person.	Hevos. Häst.	Henkilö. Person.	Hevos. Häst.
Tammikuu }	238	5	243	363	29	392	635	13: 35	28: 74	16: 20	28: 67
Januari }											
Heinäkuu }	60	3	63	18	3	21	84	11: 91	29: 19	14: 12	28: 14
Februari }											
Maaliskuu }	130	6	136	43	5	48	184	13: 15	32: 91	13: 32	27: 87
Mars }											
Huhtikuu }	195	4	199	40	4	44	243	13: 26	29: 86	12: 63	26: —
April }											
Toukokuu }	261	11	272	60	—	60	332	13: 49	31: 20	12: 63	27: 68
Mai }											
Kesäkuu }	252	8	260	167	4	171	431	13: 23	30: 06	14: 50	27: 10
Juni }											
Heinäkuu }	321	8	329	259	6	265	594	13: 19	29: 34	15: 29	26: 79
Juli }											
Elokuu }	332	3	335	444	13	457	792	14: 10	30: 08	16: 49	29: 80
Augusti }											
Syyskuu }	414	3	417	480	19	499	916	13: 98	31: 26	16: 76	30: 23
September }											
Lokakuu }	431	5	436	374	17	391	827	14: 84	30: 68	21: 79	28: 93
Oktoper }											
Marraskuu }	424	2	426	411	23	434	860	15: 05	31: 08	17: 44	28: 79
November }											
Joulukuu }	282	7	289	325	23	348	637	14: 94	30: 99	17: 37	30: 32

3. Iisalmen—Ylivieskan rautatierakennus.

Työt Iisalmen—Ylivieskan radalla, jonka rakentamisesta oli päättetty vuoden 1909 jälkimäisillä valtio- ja paikallishallituksella, olivat alkaneet vuoden 1917 lopussa, jolloin, seuraatin joulukuun 7 päivänä antamien oikeutukseen mukaisesti, 100 km pitkä rataosa Iisalimesta Haapajärvelle pantiin työn alle. Rautatierakennuksen työpäällikköksi määrättiin yli-insinöori Otto Fridolf Nyberg ja piiri-insinööri vanhempi insinöori Felix Edvard Toffer. Kapinan puhjettua tammikuun lopulla katkesi yhteys Helsingin kanssa aina huhtikuun loppuun asti. Sotataipaleet eivät kuitenkaan koskettaneet rakenteella olevan rataosan seutuja. Paitsi valmistavia töitä tehtiin vuoden kuluessa pengerrystöitä etenkin radan ensimäisellä osastolla, Iisalmen pitäjässä, jonka ohella kiviä otettiin rumpuja varten, joista osa muurattiin valmiiksi. Rakennustöiden alkaessa oli rautatienvuorostoa ainoastaan pääpiirteissään laadittuna. Suunnitelman valmistelua jatkettiin sen vuoksi rakennustöiden ohella. Tapaturmia työväen keskuudessa, joista seurasi enemmän kun 3 päivän sairaus, sattui vuoden kuluessa yhteensä 13, joista yhdestä seurasi kuolema.

3. Iisalmi—Ylivieska järnvägsbyggnad.

Arbetena å Iisalmi—Ylivieska järnväg, vars byggande beslutats vid 1909 års senare lantdag, hade vidtagit i slutet av år 1917 då, enligt senatens den 7 december givna bemynndigande, den 100 km långa bandelen från Iisalmi till Haapajärvi belades med arbete. Till arbetschef för järnvägsbyganden utnämndes överingenjören Otto Fridolf Nyberg och till distriktsingenjör äldre ingenjören Felix Edvard Toffer. Genom det i slutet av januari utbrutna upproret blev förbindelsen med Helsingfors avbruten ända till slutet av april. Krigshändelserna berörde likväld ej de trakter, genom vilka den under byggnad varande bandelen löper. Förutom förberedande arbeten utfördes under årets förlopp terrasseringssarbeten, förnämligast å banans första distrikt uti Iisalmi socken, varjämte stenar uttogs för trummor, av vilka en del blevo färdigt murade. Då bangyggna-sarbetena påbörjades, var projektet till järnvägen färdigt blott i sina huvuddrag. Med utarbetandet av det samma fortsattes därför samtidigt som bangyggna-sarbetena bedrevs. Bland arbetarena inträffade under året 18 olycksfall, som hade sjukdom till påföljd under längre tid än 3 dagar, och hade ett av dem dödlig utgång.

Vuonna.—År 1918.	Työmiesten keskimääräinen lukumäärä työpäivää kohti. Antalet arbetare i medeltal per arbetsdag.							Keskimääräinen päiväpalkka päivä- ja urakkatoissa. Medeldagsförtjänsten för daglönare och betingsarbetare.					
	Päivätyöläisiä. Dagsvärkare.			Urakkatyöläisiä. Betingsarbetare.			Kaik- kiaan.	Päivätyö. Dagsvärken.		Urakkatyö. Betingsarbeten.			
	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.	Total- summa.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.		
Tammikuu }	119	8	127	312	92	404	531	10: 54	27: 24	12: 89	28: 20		
Januari }													
Helmikuu }	164	10	174	551	173	724	898	11: 17	27: 21	13: 71	31: 72		
Februari }													
Maaliskuu }	181	12	193	541	209	750	943	11: 08	27: 31	13: 44	31: 39		
Mars }													
Huhtikuu }	163	12	175	474	82	556	731	9: 96	25: 51	12: 37	28: 98		
April }													

Vuonna. — År 1918.	Työmiesten keskimääräinen lukumäärä työpäivää kohti. Antalet arbetare i medeltal per arbetsdag.								Keskimääräinen päiväpelka päivä- ja urakkatoissa. Medeldagsförtjänster för daglönare och betingsarbetare.			
	Päivätölkisit. Dagsvärvare.			Urakkatyölkisit. Betingsarbetare.			Kaik-kiaan. Total summa.	Päivätöö. Dagsvärken.		Urakkatyö. Betingsarbeten.		
	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.		Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	
Toukokuu	143	8	151	473	34	507	658	9: 84	25: 44	12: 71	27: 25	
Maj												
Kesäkuu	162	7	169	681	80	761	930	10: 30	26: 67	14: 48	34: 07	
Juni												
Heinäkuu	126	5	131	612	106	718	849	11: 05	27: 41	16: 05	36: 10	
Juli												
Elokuu	125	6	131	687	125	812	943	11: 15	28: 63	16: 60	36: 51	
Augusti												
Syyskuu	148	10	158	674	76	750	908	11: 47	28: 89	16: 35	32: 30	
September												
Lokakuu	150	11	161	755	55	810	971	11: 70	29: 50	16: 53	31: 71	
Oktoper												
Marraskuu	165	8	173	728	77	805	978	11: 92	28: 52	15: 89	31: 85	
November												
Joulukuu	202	11	213	811	216	1 027	1 240	12: 12	28: 99	15: 46	35: 19	
December												

4. Turun—Uudenkaupungin rautatierakennus.

Ylihallituksen kirjelmässä joulukuun 6 päivältä 1917 senaatille tekemästä esityksestä oikeutettu kulkulaitosten ja yleisten töiden toimituskunta kirjelmässä saman kuun 18 päivältä ylihallituksen vuoden 1918 alusista ryhtymään alustaviin töihin 1917 vuoden syksynä tutkitulla Turun—Uudenkaupungin radalla Naantalin haara-ratoineen, vaikkei lopullinen ratasuunnitelma ja kustannusarvio vielä silloin ollutkaan valmiina. Rautatierakennuksen työpäälliköksi määritettiin yli-insinööri Otto Fridolf Nybergin ja piiri-insinööraksi nuoremman insinöörin Kaarle Jalmari Lounamaan. Sittenkuin niiden maiden omistajilta, joitten kautta linja kulkee, oli hankittu lupa työn alkamiseen ennenkuin pakkolunastus oli tapahtunut, ryhdytettiin rakentamaan väliaikaisia rakennuksia ja suorittamaan pengerrystöitä, joita vuoden kuluessa suoritettiin etenkin Turun puoleisella osalla. Myöskin valmistettiin rumpuja ja aljettiin siltojen perustustyöt. Muutamia huonerakennuksia saatuiin ikaton

4. Åbo—Nystads järnvägsbyggnad.

Efter av överstyrelsen i skrivelse för den 6 december 1917 därom hos senaten gjord framställning tillät expeditionen för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena i skrivelse av den 18 i samma månads att förberedande arbeten för byggande av den om hösten sagda år undersökta järnvägslinjen från Åbo till Nystad med bibana till Nådendal finge vidtaga från början av år 1918, ehuru det sluttliga banprojekten och kostnadsförslaget då ännu ej blivit färdigt uppgjorda. Till arbetschef för järnvägsbyggnaden förordnade senaten överingeniören Otto Fridolf Nyberg och till distriktsingeniör vid densamma yngre ingenjören Kaarle Jalmari Lounamaa. Efter det av jordägarene; genom vilkas marker järnvägslinjen är dragen, utverkats tillstånd att påbörja arbetet innan expropriationen av markerna försiggått, vidtogs med uppförande av provisionella byggander och utförande av terrasseringarsarbeten, vilka bedrevs huvudsakligast på den åt Åbo till beläggna delen av banlinjen. Därjämte byggdes trummor och grundnings-

alle. Tapaturmia, joista on seurannut työkyvyttömyyttä pitemmäksi ajaksi kuin 3 päivää, saattui kaikkiaan 10 tapausta.

arbeten för broar påbörjades. Även fördes några husbyggnader under tak. Bland arbetarena inträffade tio olycksfall, som medförde sjukdom under längre tid än 3 dagar.

Vuonna. — År 1918.	Työmiesten keskimääräinen lukumäärä työpäivää kohden. Antalet arbetare i medeltal per arbetsdag.								Keskimääräinen päiväpalkka päivä- ja urakkatoissa. Medeldagsförtjänsten för daglönare och betingsarbetare.			
	Päivätölkisiä. Dagsvärkare.			Urakkatölkisiä. Bettingsarbetare.			Kaik- kiaan.	Päivätöö. Dagsvärken.		Urakkatöö. Bettingsarbeten.		
	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.		Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	
Tammikuu												
Januari	55	4	59	102	24	126	185	13: 20	28: 47	11: 11	28: 82	
Helmikuu	196	6	202	341	144	485	687	12: 96	30: 57	14: 04	30: 09	
Februari												
Maaliskuu	147	8	155	301	144	445	600	12: 94	29: 02	14: 45	34: 63	
Mars												
Huhtikuu	29	3	32	81	5	86	118	13: 35	30: 52	14: 92	29: 33	
April												
Toukokuu	56	4	60	100	10	110	170	11: 47	28: 48	12: 21	28: 94	
Maj												
Kesäkuu	90	10	100	278	34	312	412	11: 23	29: 55	13: 51	31: 14	
Juni												
Heinäkuu	114	11	125	342	31	373	498	12: 45	31: 34	15: 27	32: 91	
Juli												
Elokuu	111	8	119	383	31	414	533	12: 47	31: 42	16: 78	32: 43	
Augusti												
Syyskuu	97	5	102	395	26	421	523	13: 56	31: 90	17: 35	34: 89	
September												
Lokakuu	88	4	92	403	13	416	508	13: 30	30: 30	17: 33	34: 25	
Oktoper												
Marraskuu	100	5	105	429	12	441	546	12: 90	32: 31	15: 88	33: 42	
November												
Joulukuu	104	4	108	459	26	485	595	13: 08	33: 32	15: 26	33: 68	
December												

5. Suojärven rautatierakennus.

Kirjelmässään syyskuun 2 päivältä 1918 kulkulaitosten, ja yleisten töiden toimituskunnasta antoi senaatti ylihallitukselle toimeksi heti ryhtyä rakentamaan rautatietä Karjalan ratalta, Matkaselän aseman lähistöltä, Suistamon kautta Suojärvelle, jolloin rakennustöihin samalla asetettiin 10,000,000 markan ennakkomääräraha vuodelle 1918 ja määrittiin, että rakennustyöt olivat järjestettäväät niin, että rata valmistuisi jo seuraavan vuoden kuluessa. Näin kiireellinen rakennusohjelma aiheutti heti ryhtymään pikaisiin ja laajoihin valmistus-

5. Suojärvi järnvägsbyggnad.

I skrivelse från expeditionen för komunikationsväsendet och allmänna arbetena av den 2 september 1918 anbefallde senaten överstyrelsen att omedelbart vidtaga med byggandet av en järnväg från Kareliska banan, från trakten av Matkaselkä station, genom Suistamo till Suojärvi, och ställdes ett förskottsanslag av 10,000,000 mark till förfogande för byggnadsarbetena under år 1918. Tillika förordnades att byggnadsarbetena borde bedrivas så att banan blev färdig redan under förloppet av nästföljande år. För utförande av detta så

töihin, vastaavan suuren työvoiman hankkimiseen, majoittamiseen ja muonittamiseen suurimaksi osaksi asumattomissa ja jo ennestäänkin puutteenalaisissa seuduissa. Syksym kuulussa rakennettiin pitkin linjaa lukuisia varastosuoja hankittavien ruokavarojen ja työkalujen säilyttämistä varten sekä väliaikaisia asuntoja ja keittiöitä noin tuhannelle miehelle työnjohtajineen. Ruokataloudesta ja tavarainkuljetuksesta oli alkuaikoina suuria vaikeuksia. Rautatierakennukselle hankittiin omia hevosia ja kuorma-autuja. Itse rakennustöihin, kuten maanleikkauks- ja ojistustöihin, ryhdyttiin asteettain mikäli radan suunta saatuiin kentällä tutkituksi ja vahvistetuksi.

brådskande arbetsprogram blevo snabba och omfattande förberedande åtgärder nödiga, em förhållandevis stor arbetsstyrka måste anskaffas och denna inkvarteras och förplägas uti till största delen obebodda och redan förunt fattiga trakter. Under höstens föllopp uppfördes längs linjen talrika förrådsskjal för uppbevarande av livsmedel, som måste anskaffas, och för redskap, även som provisionella bostäder och kök för omkning ett tusen man med deras arbetsledare. Livsmedelshushållningen och godstransporten medförde stora svårigheter de första tiderna. För banbyggnadens räknung anskaffades egna hästar och lastautomobiler. Med själva bambyggnadsarbetena, såsom jordskärnings- och dikningsarbetena, vidtogs gradvis allteftersom banans sträckning hann bliva undersökt på fältet och fastställd.

Vuosi. — År 1918.	Työmiesten keskimääräinen lukumäärä työpäivillä kohden. Antalet arbetare i medeltal per arbetsdag								Keskimääräinen päiväpalkka päivä ja urakkatöissä. Medeldagsfortjänsten för daglönare och betingsarbetare.			
	Päivittytöläisik. Betingsarbetare.			Urakkatyöläisik. Betingsarbetare.			Kaik- kiae- n. Total summa.	Päivittytö. Dagsvärken.		Urakkatyö. Betingsarbeten.		
	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensk. Summa	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensk. Summa		Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	
Syyskuu September }	111	4	115	—	—	—	115	18: 07	37: 87	—	—	
Lokakuu Oktober }	195	11	206	238	12	250	456	16: 40	39: 47	18: 07	39: 95	
Marraskuu November }	273	37	310	743	50	793	1 103	15: 50	39: 20	18: 88	40: 50	
Joulukuu December }	236	27	263	836	92	928	1 191	15: 43	39: 35	17: 81	41: 94	

6. Oulun—Nurmeksen rautatierakennus.

Kulkulitosten ja yleisten töiden toimintuskunnan kirjelmässä 6 päivältä syyskuuta 1918 ilmoitettu rävärttavii toimempiteisiin ryhtymistä varten, korkeimman vallan haltijan eduskunnan päätöksen mukaisesti määränneen, että ileväraiteinen rautatie oli rakennettava Nurmeksesta Mieslahden kautta Vaalaan sekä Savon rata jatkettava

6. Uleåborg—Nurmes järnvägsbyggnad.

Sedan expeditionen för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena i skrivelse av den 6 september 1918 meddelat överstyrrelsen, i och för vidtagande av erforderliga åtgärder, att innehavaren av högsta makten i enlighet med lantdagens beslut förordnat att en bredspårig järnväg skall byggas från Nurmes genom Mieslahti till

Kajaanista Mieslahteen ja että eduskunman jo aikaisemmin päättämä rata Vaalasta Oulun oli rakennettava Oulunjoen eteläpuolitse, päätti ylihallitus lokakuun 24 päivänä, että rakennustyöt olivat alkuvu pantavat sitten, että ainoastaan Nurmeksen—Mieslahden—Kajaanin rataosa oli aluksi paikatava työn alle ja Oulun—Vaalan osa sen jälkeen rakennettava. Piiri-insinööriksi määrättiin vanhempi insinööri Joham August Strömberg, jota paitsi rauatutera-kennukselle asetettiin kolme osastoinsinööriä. Ennen vuoden loppua ehdittiin suorittaa ainoastaan valmistavia töitä. Varasto- y. m. väliaikaisia rakennuksia rakennettiin Kajaaniin, Sotkamon tulevan aseman läheisyyteen sekä Nurmekseen, ja työkaluja hankittiin ja kuljetettiin työmaille.

Vaala, att Savolax banan skall fortsättas från Kajana till Mieslahti och att den redan tidigare till utförande beslutna banan från Vaala till Uleåborg skall byggas söder om Uleåälv, beslöt överstyrelsen den 24 oktober att banbyggnadsarbetena skulle påbörjas, dock så att endast bandelen Nurmes—Mieslahti—Kajana till en början skulle beläggas med arbete och bandelen Uleåborg—Vaala byggas efter denna. Till distriktsingeniör för banbyggnaden förordnades äldre ingenjören Johan August Strömberg, varjämte tre avdelningsingenjörer anställdes vid densamma. Innan årets utgång hunno endast förberedande arbeten utföras. Förrådsskjul och andra provisionella byggnader uppfördes i Kajana, i närheten av Sotikamo blivande station och i Nurmes, varjämte arbetsredskap anskaffades och transporterades till arbetsplatserna.

Vuonna. — År 1918.	Työmiesten keskimääräinen lukumäärä työpäivät kohti. Antal arbetare i medeltal per arbetsdag.								Keskimääräinen päiväpalkka päivät- ja urakkatoisissa. Medeldagsförtjänsten för daglönare och betingsarbetare.			
	Päivätyöläisiä. Dagavärkare.			Urakkatyöläisiä. Bettingsarbetare.			Kaik- kiaan.	Päivätyö. Dagsvärken.		Urakkatyö. Bettingsarbeten		
	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	Yh- teensä. Summa.		Hen- kilö. Person.	Hévos. Häst.	Hen- kilö. Person.	Hevos. Häst.	
							Total summa.					
Marraskuu	—	—	—	—	—	—	—	18: 52	40: 19	19: 36	33: 50	
November	—	—	—	—	—	—	—	17: 65	42: 98	18: 46	41: 27	
Joulukuu	—	—	—	—	—	—	—					
December	—	—	—	—	—	—	—					

Rantatierakennuksilla suoritetut rahanlättöt. — Vid järvevägsbygghäderna använda anslagsmedel.

	Jyväskylä—Piikkiönätki.	Hiljala—Raasula.	Terijoki—Koivisto.	Kissalmi—Ylivieska.	Turku—Uusikaupunki—Åbo—Nystad.	Matkakeskätä—Stojsjärvi.	Oulu—Nurmeksen—Uleborg—Nurmeks.	Vhteenäst. Summa.
	M.k.	p.	M.k.	p.	M.k.	p.	M.k.	p.
Tukimuskustannuksin 1918 loppuun.								
— Undersöknings kostnader till slutet av 1918.	57 122	04	61 446	58	33 458	29	182 481	93
Rakennuskustannuksin 1913.—Bygg-	396 201	83	122 993	07	—	—	—	—
nadskostnader 1913.	8 751	256	14	1 921 460	03	1 747 731	91	—
Rakennuskustannuksin 1914.—Bygg-	2 815	711	73	2 438 991	46	9 622 675	44	—
nadskostnader 1914.	6 590	043	39	7 343 553	68	2 650 824	45	—
Rakennuskustannuksin 1915.—Bygg-	8 004	265	94	8 321 856	81	1 581 566	93	2 496
nadskostnader 1915.	4 12 463	15	557 596	76	480	—	128 164	10
Tammik. — Jan. 1918.	433 423	84	443 013	70	—	—	23 006	89
Helmi. — Febr.	337 950	62	1) — 9 631	11	—	—	920 647	59
Malisk. — Mars.	335 956	26	137 700	62	—	—	440 214	77
Huhtik. — April.	32 004	99	135 555	31	—	—	424 076	30
Toukok. — Maj.	411 982	92	753 531	05	—	—	274 289	75
Kesäk. — Juni.	431 318	62	261 989	20	—	—	387 860	82
Heinäk. — Iuli.	598 761	95	522 429	99	718 735	93	492 502	01
Elok. — Aug.	480 951	48	689 396	99	538	70	576 967	60
Syysk. — Sept.	524 664	28	730 556	32	29 055	24	600 580	71
Lokak. — Okt.	416 526	88	567 150	14	20 417	50	554 124	08
Marrask. — Nov.	62 517	83	1 689 953	02	658 803	51	364 372	41
Jouluk. — Dec.	4 767 522	82	6 279 241	99	1 428 430	88	5 468 588	29
Yhteenäst 1918. — Summa 1918	26 381	123	89	26 294 043	62	17 044 687	90	5 653 566
Kaikkiaan 1918 loppuun. — Inalles till slutet av 1918.	97 319	24	102 181	83	—	—	3 444 814	05
Sitäpaitsi varasto varten 1913. —	404 188	23	178 944	87	412 080	13	—	—
Dessutom utgått till förrådet 1913	26 210	04	281 853	73	4 346	90	—	—
Sitäpaitsi varasto varten 1914. —	270 842	77	161 429	20	)—186 034	49	—	—
Dessutom utgått till förrådet 1914	1) —75 803	49	254 475	83	—	—	—	—
Sitäpaitsi varasto varten 1915. —	1) —429 627	19	1) —553 167	05	—	—	—	—
Dessutom utgått till förrådet 1915	497 111	19	599 835	99	666 859	83	97 808	09

I. Rautatietutkimukset. — Järnvägsundersökningar.

Iisalmi—**Ylivieska**. Tutkimuksen tululta toimitetulksi kentällä v. 1917 ja sen jälkeen kolmisenäattii 2 pääväni tamminkuuta lopullisesti oli ratkaisussut kysymyksen linjan asemasta Kiuruveden kirkonkyllän kohdalla, valmistettuun suunnitelma, jonka mukaan rautatielinjan pituus on 154.42 km ja kustannukset ovat lasketut 61,600,000 markaksi, siinhen luettuna Iisalmen ja Ylivieskan asemien laajentamisesta haaranvahimaisemaksi aiheutuvaa 6,000,000 markaksi laskettu kustannus. Suunnitelmaa laskettaessa on otaksuttu, että otettaisiin käytäntöön 30 kiloa metriltä painavia kiskoja, että korkein nousu on 0.010 sekä avoimen radan pienin käyristysläde 500 metriä. Kustannukset tutkimuksen toimittamisesta ja suunnitelman laajentamisesta ovat olleet 182,481 markkaa 93 penniä.

Turku—**Uusikaupunki** haararatoineen **Naantali** iin. Ratasuunnitelma valmistui vuonna 1917 kentällä toimitetun tutkimuksen jälkeen kesäkuulla 1918. Pääradan pituus on 65.834 km ja Raison—Naantalin haararadan 6.218 km. Kustannukset ovat kummastakin radasta lasketut yhteensä 36,700,000 markaksi, siinhen luettuna Turun aseman laajentamisesta 1,300,000 markkaa ja Uudenkaupungin satamaradasta 400,000 markkaa. Suunnitelmaa laskettaessa on otaksuttu, että otettaisiin käytäntöön 30 kiloa metriltä painavia kiskoja, että korkein nousu pääradalla on 0.008 ja haararadalla 0.0095 sekä että avoimen radan pienin käyristysläde on 500 metriä. Kustannukset tutkimuksen toimittamisesta ovat olleet 177,926 markkaa 40 penniä.

Matkakeskä—**Suojärvi**. Kulku-laitosten ja yleisten töiden toimituskunnan

Iisalmi—**Ylivieska**. Efter det undersökningen på fältet blivit verkställid under år 1917 och senaten den 2 januari 1918 slutligen avgjort frågan om banlinjens sträckning i trakten av Kiuruvesi kyrkoby, utarbetades projektet, enligt vilket banlinjens längd utgör 154.42 km och kostnaderna beräknats till 61,600,000 mark, vari även ingår kostnaderna för Iisalmi och Ylivieska stationers utbyggande till förgrenningsstationer, som beräknats till 6,000,000 mark. Vid utarbetandet av projektet har antagits att skenor vägande 30 kilogram per meter skulle komma till användning, att den högsta stigningen bleve 0.010 och den minsta krökningsradien på fri bana 500 meter. Kostnaderna för undersökningens utförande och projektets utarbetande belöpte sig till 182,481 mark 93 penni.

Åbo—**Nystad** med bibana till **Nådendal**. Banbyggnadsprojektet blev, efter det undersökningen på fältet försigtgått år 1917, färdigt i juni 1918. Längden av huvudbanan utgör 65.834 km och av bibanan Reso—Nådendal 6.218 km. Kostnaderna är beräknade sammanlagt till 36,700,000 mark, vari även ingår 1,300,000 mark för Åbo stations utvidgning och för en hamnbana i Nystad 400,000 mark. Vid projektets uppgörande har antagits att skenor vägande 30 kilogram per meter komme till användning, att högsta stigningen på huvudbanan bleve 0.008 och på bibanan 0.0095 samt att minsta krökningsradien på fri bana bleve 500 meter. Kostnaderna för undersökningens verkställande hava belöpt sig till 117,926 mark 40 penni.

Matkakeskä—**Suojärvi**. Enligt skrivelse från expeditionen för kommuni-

kirjelmän mukaan elokuun 10 päivältä 1918 määräsi senaatti, että rautatelinjan koneellinen tutkimus oli kiireellisesti toimitettava jollakin sopivalta paikalta Karjalan radalta Suojärvelle, jota varten ylihallituksen käytettäväksi samalla asetettiin 120,000 markan suuruinen ennakkomääräraha. Mainitun Suojärven radan tutkimustyön johtajaksi määritettiin saman elokuun 16 päivänä nuorempi insinööri Väinö Rankka. Alustavassa tutkimuksessa elokuun 16–23 päivinä tarkasteltiin radan rakentamismahdollisuuksia senaatin asetaman kulkulaitoskomitean työjaoston 20 päivänä kesäkuuta 1918 ehdottamalla suunnalla, jonka lähtökohdaksi oli ajateltu jollakin sopivaa paikkaa Sortavalan—Kaalamon rataosalla, mistä rata johdettaisiin suorinta tieä Suistamon kirkonkylän kautta Loimolanjärven ja Suojärven eteläpuolitse Suojärven itäpuolella olevaan Eloniemen kylään. Radan lähtökohta siirrettiin kuitenkin hiukan pohjoisemmaksi eli Matkaselän aseman läheisyyteen, koska siten voitiin päästää huomattavasti vähemmillä maantaisaustöillä Jämisjoelle ja sieltä komitean ehdottamaa suuntaa edelleen Suistamon kautta Suojärvelle. Ratkaisevana tekijänä haarautumispisteen siirtämiseen Kaalamon pohjoispuolelle oli lisäksi se, että sopivaa asema-aluetta suurta haarautumisratapihaa varten on miltei mahdoton saada Kaalamon eteläpolella, jossa maiseva Karjalan radan suunnassa yhtämittaa nousee. Suistamon kirkonkylän kohdalla on rata johdettu Suistamonjärven eteläpuolitse eikä pohjoispuolitse, josta rata olisi tullut noin $3\frac{1}{2}$ km pitämäksi ja koska Suistamon kirkonkyläläiset silloin pitämässään kokouksessa eivät halunneet rataa kylänsä läpi. Linjan käynti toimitettiin syys-, loka- ja marraskuulla 1918.

kationsväsendet och allmänna arbetena förordnade senaten den 10 augusti 1918 att instrumental undersökning av en järnvägslinje från lämpligt ställe å Karelska banan till Suojärvi skulle skyndsamt verkställas, och ställdes samtidigt ett förskottsanslag av 120,000 mark till överstyrelsens förfogande för ändamålet. Till ledande ingenör för ovannämnda järnvägsundersökning blev den 16 augusti yngre ingenören Väinö Rankka förordnad. Vid en den 16–23 augusti verkställd förberedande undersökning granskades möjligheterna för banans byggande i den sträckning, som föreslagits av den utav senaten tillsatta kommunikationskommitténs arbetsutskott den 20 juni 1918 och såsom vars utgångspunkt man tänkt sig något lämpligt ställe på Sordavala—Kaalamo bandel, därifrån banan skulle ledas rakaste väg genom Suistamo kyrkoby söderom Loimolanjärvi och Suojärvi sjöar till österom Suojärvi sjö belägna Eloniemi by. Banans utgångspunkt förflyttades likväl ifrån längre norrut eller till näheten av Matkaselkä station, emedan man därigenom kunde framkomma till Jämisjoki med betydligt mindre terrasserringsarbeten och sedan fortsätta enligt den av kommittén förelagna sträckningen genom Suistamo till Suojärvi. En avgörande faktor för förgreningspunktens förflyttande norr om Kaalamo var dessutom den omständigheten, att det var nog nära omöjligt att för den stora förgreningsbangården finna ett lämpligt område söderom Kaalamo, där landskapet nästan i en fortsättning stiger i Karelska banans riktning. Vid Suistamo kyrkoby har bana letts söderom Suistamojärvi sjö och icke norr om densamma då banan därigenom skulle blivit circa $3\frac{1}{2}$ km längre och emedan Suistamo kyrkobyboar vid hålllet sammanträde uttalade önskan att banan icke skulle dragas genom deras by. Linjen uppgick under september, oktober och november månader 1918.

Oulu—Nurmeks. Kulkulaitosten ja yleisten töiden toimituskunnan kirjelmässä 1 päivältä kesäkuuta 1918 käski senaatti ylihallitusta kiireellisesti laatimaan ehdotuksen Nurmeksesta Mieslahden ja Vaalan kautta Ouluun sekä Kajaanista Mieslahteen vievän rautatielinjan tutkimista varten ja myönsi samalla tutkimukseen alottamista varten 100,000 markan suuruisen enmakkimääräraham. Sittemkuin työalue oli jaettu kahteen piiriin ja piiri-insinööreiksi määärätty vanhempi insinööri August Strömberg ja nuorempi insinööri Väinö Ramkka, joka viimemainitti myöhemmin sijirrettiin toiseen työhön, aljettiin tutkumustyö kesäkuussa ja valmistui vuoden lopussa. Tutkitun päälinjan pituus Oulusta Nurmekseen on 271.3 km ja Kontiomäen—Kajaanin haarakaralta 25.8 km.

Uleåborg—Nurmeks. I skrivelse från expeditionen för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena av den 1 juni 1918 anbefallde senaten överstyrelsen att skyndsamt avgiva förslag till utförande av en undersökning av järnvägslinjerna Nurmes—Mieslahti—Vaala—Uleåborg samt Kajana—Mieslahti; och beviljade senaten därvid för ändamålet ett förskottsanslag av 100,000 mark. Sedan det område, som skulle undersökas, delats i två distriktsamt till distriktsingeniörer utsatts äldre ingenjören August Strömberg och yngre ingenjören Väinö Ramkka, vilken sistnämnde dock senare förflyttades till annat arbete, vidtog undersökningen i juni och fullbordades densamma vid årets slut. Längden av den undersökta banan från Uleåborg till Nurmes utgör 271.3 km och av bändelen Kontiomäki—Kajana 25.8 km.

KUUDES OSASTO. —

Yksityiset rautatiet, jotka ovat ylihallituksen valvontan alaisia. —

1. Valmiit rautatiet. —

Taulukko I.

Yleiset tiedot. —

Rautatie. — Järnväg.	Raideleveys. — Spårvidd.	Myöntytys annettuun. Konsession beviljades.	Rata avattuun liikenteelle. Banen öppnades för trafik.	Raidepituis. — Spårlängd.		
				Pääraita. Huvudspår.	Sivu- ja haarakäsiteet. Sida- och bispår.	Yhteensh. Summa.
m.				km.		
1. Rauman r. häararatoineen Kauttuaan.— Raumo j. med bibana till Kauttua	1.524	18 ⁵ / ₁₂ 95	18 ¹⁵ / ₁₂ 97	62.514	15.296	77.810
2. Raahen r. — Brahestad j.	»	18 ²⁰ / ₁₂ 99	18 ⁵ / ₁₂ 99	33.612	8.681	42.293
3. Haagan ja Munkkiniemen sähkörait.— Haga och Munksnäs elektr. sp. vägar.	1.00	19 ¹ / ₁₂ 10	19 ²² / ₁₂ 14	7.221	0.990	8.211
4. Karhulan r. — Karhula j.	0.785	18 ¹⁸ / ₁₂ 95	19 ³ / ₆ 00	5.420	4.220	9.640
5. Loviisan—Vesijärven r.—Lovisa—Vesi- järvi j.	0,75	18 ¹⁷ / ₃ 98	19 ²⁰ / ₆ 00	81.740	23.363	105.103
6. Jokioisten rautatie — Jockis j.	»	18 ¹⁸ / ₃ 97	18 ⁹ / ₁₂ 98	23.400	2.270	25.670
7. Äänekoski—Suolahti	»	18 ²⁰ / ₁₂ 99	19 ²² / ₃ 00	9.250	1.124	10.374
8. Lohjan sähkör. — Lojo elektr. j.	»	19 ⁶ / ₆ 07	19 ¹ / ₁₂ 11	4.742	0.635	5.377
9. Hyvinkää—Pyhäjärvi. — Hyvinge— Pyhäjärvi	»	19 ²³ / ₁₂ 07	19 ⁷ / ₁₁ 11	44.735	8.900	53.635
10. Läskelän r. — Läskelä j.	»	19 ¹¹ / ₈ 10	19 ¹ / ₁₂ 16	6.200	2.360	8.560
11. Mänttä—Vilppula	0.60	18 ²² / ₁₂ 97	18 ² / ₂ 98	6.720	3.300	10.020
12. Karjalankosken r. — Karjalankoski j.	»	19 ¹⁶ / ₆ 05	19 ⁰ / ₆ 05	3.875	4.699	8.574
13. Riihimäki—Loppi	»	19 ²² / ₃ 09	19 ¹⁶ / ₄ 10	14.407	3.346	17.753

SJÄTTE AVDELNINGEN.

Enskilda järnvägar, som stå under överstyrelsens överinseende.

Färdiga banor.

Allmänna uppgifter.

Tabell I.

Radan laatu. Banans beskaffenhet					Liikkuva kalusto. Börlig materiel.		Rakennuspiätsoma. — Kapitalvärde.										
Lukum. antal.	Kiskopaino. Rälsvikt.	Pysäkit. Haltpunkter.	Asemat. Statloner.	Plenin kyrristysside. Minsta körningsgrad.	Suurin nousu. Största stigning.	Suurin pyöräspaine. Största hjultryck.	Ratapalkkien suurin vaki. — Största syllav- ställd.	Förvaltningspersonal.		Alkuperäiset rakennus- kustannuk- set.	Ursprunglig anlägnings kostnad.	Myöhemmät radan pää- oma-arvoa enentyneet kustannuk- set.	Yhteensä. Summa.	Valtion avustus. Statsub- vention.			
								kpl. — st.	luk. ant.								
6	4	22.343	0.610	6.0	0.012	500	7	7	137	76	2 217 376	79	1 861 612	53	4 078 989	32	1 000 000
1	3	25.000	0.789	4.2	0.012	430	2	3	47	27	1 395 721	41	365 355	81	1 761 077	22	400 000
—	11	24.800	0.750	3.75	0.050	18	1	2	6	14	463 843	33	290 518	56	754 361	89	—
1	—	11.000	0.610	2.0	0.012	100	2	2	32	5	426 507	88	164 590	46	591 098	34	—
5	13	17.000	0.667	3.0	0.016	150	6	5	163	157	5 474 719	71	1 515 179	59	6 989 899	30	750 000
2	1	15.200	0.700	5.0	0.016	120	2	3	40	32	1 111 040	—	88 720	—	1 199 760	—	—
2	1	12.800	0.690	3.1	0.020	150	2	2	39	10	351 923	27	4 170	—	356 093	27	—
3	—	12.000	0.700	1.0	0.033	50	1	2	49	9	175 737	—	38 813	—	214 550	—	—
2	10	22.500	0.760	2.8	0.025	100	4	2	74	44	1 552 760	40	641 013	—	2 193 773	40	300 000
2	—	15.000	0.600	1.7	0.025	100	2	1	32	9	263 000	—	37 000	—	300 000	—	—
1	1	10.000	0.600	1.5	0.025	40	4	3	50	20	260 000	—	169 758	88	429 758	88	60 000
1	2	9.340	0.500	0.6	0.020	50	2	4	28	19	55 849	12	121 350	88	177 200	—	—
1	8	10.000	0.670	1.75	0.030	93	4	3	50	30	265 575	22	471 565	50	737 140	72	—

*Taulukko II.**Liikenne, y. m.* —

Rautatie. — Järnväg.	Liikenne. — Trafik.										
	Junien lukum. Antal t&g.		Junakm. Tågkm.	Matkustajain lukumäärä. Antal passaserare.				Yhteensk. Summa.	Tuhansia henkilökm. 1,000-tal personkm.	Kuljetettua tavaraa. tuhans. tonn. 1,000-ton km.	
	Vuodessa. Per år.	Päivässät. Per dag.		II l. II kl.	III l. III kl.	Sotilas ja vankien Militär och fängslar.					
1. Rauman r. haararat. Kautuaan. — Raumo j. bibana t. Kautua..	1 932	6.6	63 630	4 843	66 497	310	71 650	2 065	54	1 923	
2. Raahen r. — Brahestad j.	1 254	3.4	35 112	2 325	24 267	176	26 768	593	33	1 071	
3. Haagan ja Munkkiniemen sähköraitiot. — Haga och Munksnäs elektr. sp. vägar.	(67 022 ¹⁾	(186 ¹⁾	(207 902 ¹⁾	—	—	—	874 301	—	—	—	
4. Karhulan r. — Karhula j.	2 256	8	11 280	529	9 367	—	9 896	45	20	100	
5. Loviisa—Vesijärvi. — Lovisa— Vesijärvi	1 422	4	156 672	6 028	160 571	324	166 923	4 114	74.17	3 452	
6. Jokioisten r. — Jockis j.	932	4	21 436	2 632	61 341	145	64 118	1 015	17.79	308	
7. Äänekoski—Suolahdi r.	945	2.6	8 505	—	—	—	13 243	99.2	10.7	96.3	
8. Lohjan sähkör. — Lojo elektrj.	3 650	10	17 308	—	—	—	14 004	66	35	165	
9. Hyvinkää—Pyhäjärvi.—Hyvinge —Pyhäjärvi.....	2 920	8	102 335	7 450	81 825	—	89 275	1 640	89	2 648	
10. Läskelän r. — Läskelä j.	2 290	7	15 351	—	—	—	7 706	47	25.16	156	
11. Mänttä—Vilppula.....	3 600	6 vak.	25 200	3 912	25 482	—	30 394	212	65	455	
12. Karjalankosken r. — Karjalan- koski j.	2 970	8	8 150	214	17 770	—	17 984	68	23	87	
13. Riihimäki—Loppi.....	2 880	8	41 500	—	—	—	n. 40 000	—	—	—	

¹⁾ Vaunuja ja vaunukm. — Vagnar och vagnskm.

Träfik, m. m.

Tabell. II

T u l o t . — I n k o m s t e r .						M e n o t . — U t g i f t e r												Päät. korj. työt. — Huv. repar. arb.					
Matkustajaliiken-teestä	Tavaraliiken-teestä	Muut tulot	Yhteensä	Pää-hallinto.	Liikenne- osasto,	Rata- osasto.	Kone- osasto.	Maskin- avdelnin-gen.	Yhteensä	Voitto tai tappio. Vinst eller förlust.	kpl. st.	m²	Utbetalt pris.	Minuterit.	Mittarit.	Av. julkis. arvosa.							
Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	kpl. st.	m²				
283 562	67	399 120	95	87 369	50	770 053	12	33 157	86	208 610	24	99 236	26	193 543	80	18 075	52	552 623	68	+ 217 429	44	970	—
84 864	91	201 544	01	57 766	97	344 175	89	9 102	24	67 854	47	60 133	—	129 653	44	8 716	—	275 459	15	+ 68 716	74	3 726	—
183 603	28	—	—	24 107	54	207 710	82	—	—	402 923	80	—	—	—	—	402 923	80	—	195 212	98	—	—	
6 633	85	32 038	35	1 072	—	39 744	20	5 900	—	9 582	85	6 978	50	17 282	85	—	—	39 744	20	—	—	985	—
519 813	70	668 241	06	52 781	91	1 240 836	67	66 762	95	301 466	77	178 052	10	452 596	65	—	—	998 877	47	+ 241 959	20	2 805	1 810
130 690	40	120 637	08	8 700	—	260 028	48	3 573	29	102 008	60	36 399	65	102 373	28	—	—	244 294	82	+ 15 733	66	570	—
24 613	05	32 275	85	1 575	—	58 463	90	—	—	28 471	40	23 488	88	19 218	20	—	—	71 178	48	- 12 714	58	1 513	535
20 756	—	13 044	80	—	—	33 800	80	300	—	10 230	—	15 850	—	7 032	—	—	—	33 412	—	+ 388	80	—	—
262 453	05	673 694	70	36 894	80	973 042	55	123 044	33	431 226	33	194 138	71	46 829	03	—	—	794 738	40	+ 178 304	15	—	—
3 079	10	21 634	55	—	—	24 713	65	—	—	40 224	63	26 808	34	11 564	05	—	—	78 597	02	- 53 883	37	2 500	1 296
25 236	15	211 467	64	13 903	—	250 706	79	6 350	—	41 276	03	47 659	98	174 130	13	—	—	269 416	14	- 18 709	33	1 304	168
10 843	15	46 128	90	—	—	56 972	05	6 000	—	20 803	95	17 539	55	52 992	39	—	—	97 335	89	- 40 363	84	2 296	320
77 861	40	237 738	11	—	—	315 599	51	50 744	26	152 692	47	62 028	09	55 688	73	—	—	321 153	55	- 5 554	04	—	—

Yksityiskohtainen selostus.

R a u m a n r a u t a t i e . Kapinan aikana hävisi 11 kpl. katettuja ja 6 kpl. avonaisia tavaraavaunuja, joista sittemmin löydettiin 2 katettua vaunua, puuosat poltettuina. Veturista räjäyttivät kapinalliset 4 kpl., joista 2 kpl. vuoden kuluessa ehdiittiin korjauttaa käytökkuntoon.

R a a h e n r a u t a t i e . Kapinan vuoksi oli liikenne radalla keskeytettyä tammikuun 29 päivästä helmikuun 6 päivään.

K a r h u l a n r a u t a t i e o l i kapinan aikana punaisten hallussa helmikuun 15 päivästä toukokuun 4 päivään saakka, jolloin sekä rata että kalusto saatuiin takaisin täysin hyvässä kunnossa.

L o v i i s a — V e s i j ä r v e n r a u t a t i e l l ä keskeytyi liikenne kapinahäiriötien johdosta 30 päivänä tammikuuta. Sittemmin ottivat kapinalliset 13 päivänä helmikuuta radan hoitoonsa, pitäen sitä hallussaan 7 päivään huhtikuuta, mutta vasta Lahden kaupungin 29 päivänä samaa kuuta tapahtuneen valtauksen jälkeen ja sittenkuin tarpeelliset korjaustyöt radalla oli Smk. 10,729:22 kustannuksella suoritettu, voi säännöllinen liikenne jälleen vähitellen alkaa.

J o k i o i s t e n r a u t a t i e . Kapinan tähden häiriytyi liikenne radalla melkein kokonaan tammikuun 28 päivästä lukien sekä keskeytyi täydellisesti huhtikuun 27 päivänä, jolloin kapinalliset rikkoi vat rautatienvälinet ja kaatoivat ne Forssan jokeen. Huhtikuun 24 päivänä räjäyttivät kapinalliset sekä Jokioisten että Minkiän sillan rikki. Siltojen ja veturien korjaus kesti 7 päivään kesäkuuta, jolloin säännöllinen liikenne taas voi alkaa.

Detaljredogörelse.

R a u m o järnväg. Under upprors tiden förkommo 11 st. täckta och 6 st. öppna godsvagnar, av vilka sedermera 2 täckta vagnar återfunnos med uppbrunna trädelar. Av lokomotiven blevo 4 st. sondersprängda av de upproriska; 2 st. av dessa lokomotiv hunno under året bliiva reparerade och försatta i användbart skick.

B r a h e s t a d s järnväg. På grund av upproret var trafiken å banan avbruten från den 29 januari till den 6 februari.

K a r h u l a järnväg var under upprorstiden i de rödas väld från den 15 april ända till den 4 maj, då såväl banan som materiellet återficks i fullgott skick.

A L o v i s a — V e s i j ä r v i järnväg avstannade trafiken i anledning av den av upproret framkallade störingen den 30 januari. Sedan togo de upproriske banan i sina händer den 13 februari och hollo den i sitt väld till den 7 april, men först efter det Lahtis stad den 29 i samma månad blivit intagen och sedan nödig reparation av banan verkställts för en kostnad av Fmk. 10,729: 22, kunde regelbunden trafik å densamma småningom åter vidtaga.

J o c k i s järnväg. Genom upproret blev trafiken å banan nästan avbruten från den 28 januari och avstannade fullständigt den 27 april, då de upproriske förstörde järnvägens båda lokomotiv och störtade dem i Forssa älvs. Den 24 april sondersprängdes såväl Jockis som Minkiä bro av de upproriske. Reparationen av broarna och lokomotiven fortgick till den 7 juni, då regelbunden trafik åter kunde vidtaga.

Lohjan sähkörautatiellä oli liikenne vuoden kuluessa kaikkiaan seisahduksissa kuuden kuukauden aikana.

Hyvinkää—Pyhäjärven rautatiellä räjäytiivät kapinaaliset Hellen ja Kytäjän pysäkkien välillä olevan rautatiesillan rikki.

Mänttä—Vilppulan rautatie. Vilppulan lastausalueelle on laitettu 200 m. pituinen uusi sivuraide.

Riihimäen—Lopen rautatielle vahvistettiin liikenneohjesääntö ja taksa 14 päivänä kesäkuuta, jolloin samalla „raitiotie”-nimitys muutettiin „rautatieksi”.

Liikennetaksat. Yleinen raham arvon aleneminen ja kaikilla aloilla huomattavan hintain nousu vaikuttivat myös kin, että yksityisten ratojen liikennetaksat osoittautuivat jo osaksi koroitettuimakin riittämättömiiksi, jonka vuoksi vuoden kuluessa senaatti hakemuksesta myönsikin niihin koroituksia seuraaviiin ratoihin nähden, nimittäin: toukokuun 11 päivänä Hyvinkää—Pyhäjärven, kesäkuun 1 päivänä Äänekosken—Suolahden ja 14 päivänä Loviisan—Vesijärven, Lohjan, Jokioisten—Forssan ja Raashen rautateiden, elokuun 15 päivänä Loviisan—Vesijärven ja Riihimäen—Lopen, saman kuun 22 päivänä Karhulan, lokakuun 1 päivänä Karjalankosken, 17 päivänä Raahen, 24 päivänä Äänekosken—Suolahden ja 31 päivänä Lohjan ja Hyvinkää—Pyhäjärven, marraskuun 10 päivänä Jokioisten—Forssan ja 22 päivänä Loviisan—Vesijärven sekä joulukuun 5 päivänä Mänttä—Vilppulan ja 19 päivänä Loviisan—Vesijärven rautateitten kohdalta.

2. Rakenteenaiset radat.

Brändön (Kulosaaren) sähköraitiem rakennus. Pituus 2.9 km. Raideleveys 1.0 m. Myönytys annettu

A Lojo elektriska järnväg var trafiken under året avstannad inalles i sex månaders tid.

Hyvinkää—Pyhäjärvi järnväg sönnersprångde de upproriske den emellan Helle och Kytäjä (Nääs) haltpunkter befintliga järnvägsbron.

Mänttä—Vilppula järnväg. Vid Vilppula lastningsplats anlades ett nytt 200 m långt sildospår.

För Riihimäki—Loppis järnväg fastställdes trafikreglemente och taxa den 14 juni, varvid banans förre benämning „spårväg” ändrades till „järnväg”.

Trafiktaxorna. Penningvärdets allmänna sjunkande och den på alla områden försiggångna prisstegringen hade även föranlett att de enskilda järnvägarnas trafiktaxor, ehuru de redan delvis förhöjts, visade sig vara otillräckliga, varför senaten under årets förlopp på gjorda ansökningar tillät deras höjande vid följande banor, nämligen: den 11 maj vid Hyvinkää—Pyhäjärvi järnväg, den 1 juni vid Äänekoski—Suolahti järnväg, den 14 juni vid Lovisa—Vesijärvi, Lojo, Jockis—Forssa och Brahestads järnvägar, den 15 augusti vid Lovisa—Vesijärvi och Riihimäki—Loppis järnvägar, den 22 augusti vid Karhula järnväg, den 1 oktober vid Karjalankoski järnväg, den 17 oktober vid Brahestads järnväg, den 24 oktober vid Äänekoski—Suolahti järnväg, den 31 oktober vid Lojo och Hyvinge—Pyhäjärvi järnvägar, den 10 november vid Jockis—Forssa järnväg, den 22 november vid Lovisa—Vesijärvi järnväg, den 5 december vid Mänttä—Vilppula järnväg och den 19 december vid Lovisa—Vesijärvi järnväg.

— Banor under byggnad.

Brändö elektriska spårvägs byggnad. Längd 2.9 km. Spårvidd 1.0 m. Konsessionen är beviljad den

22 päivänä kesäkuuta 1916. Työt aloitettiin syksyllä 1916 ja ovat tämä vuonna keskittyneet Söörnäasin rannan ja Kulosaaressa välisen siltayhteyden aikaansaamiseen, joka työ jää kesken. Tammikuun 18 päivämä myönnettiin Brändön raitiotieosakeyhtiölle lisämyönytys raitiotien jatkamiseksi Brändön talosta Botbyn taloon Helsingin pitäjässä, 6.0 km, samoilla ehdotilla kuin aikaisempikin myönytys, kuitenkin sillä lisäyksellä, että vaikus myönytyksen 4 §:n mukaan oli koroitettava 10,000 markaksi.

Helsingissä, tie- ja vesirakennusten ylihallituksessa, lokakuulla 1921.

22 juni 1916. Arbetena börjades om hösten 1916 och hava under nu ifrågavarande år koncentrerats på åstadkommande av broförbindelse emellan Sörnäs strand och Brändö holme, vilket arbete ej blev slutfört. Den 18 januari beviljades Brändö spårvägsaktiebolag en ny koncession för spårvägens förlängande från Brändö gård till Botby gård i Helsinge socken, 6.0 km, på enahanda villkor som den förstnämnda koncessionen, likväld med tillägg att den i koncessionens § 4 bestämda garantin skulle höjas till 10,000 mark.

Helsingfors, å överstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna, oktober 1921.

K. Snellman.

K. R. v. Willebrand. Aug. L. Hildén. E. V. Skogström. A. v. Collan.

Thure Wikman.

LIITE – BILAGA

Tie- ja vesirakennusten ylihallituksen tilinpäätösraportti vuodelta 1918.

P. L. H. T.	Luku. Kap.	Merk		Tulo- ja meno- säännön mukaan.		Vuositilin mukaan.	
				Enligt stats- förslaget.	Enligt års- räkenskapen.	Sum. Fr.	Sum. Fr.
			Valtiolaitoksen velka 31 päivänä joulukuuta 1917 oli — Statsverkets skuld den 31 dec. 1917 utgjorde ..			—	14 652 911 46
Varsinainen valtion							
			<i>Menot — Utgifter:</i>				
11	I	1	Palkkauksia ylihallituksessa. — Avlönningar vid över- styrelsen	159 900	—	158 107	28
»	»	2	Piirustusapulaisten palkkaamiseksi. — För avlönan- de av ritarebiträden	12 000	—	11 014	—
»	»	3	Puhtaaksikirjoitus. — För renskrivning	9 500	—	7 685	—
»	»	4	Tarverahoja. — Expensemödel	27 000	—	27 000	—
»	»	5	Siivoominen, valaistus y.m.—För städning, lyse m.m.	4 000	—	3 337	96
»	»	6	Insinöörikunnan palkkauksia.—Avlönningar vid inge- niörkåren	522 200	—	473 294	57
»	»	7	Palkkauksen lisäystä virka- ja palvelusmiehille uuden palkkaussääntöehdotuksen mukaan sekä tilapäis- sen, ylimääräisen henkilökunnan palkkaamiseksi. —Avlöningsstillskott åt tjenstemän o. betjente..	210 000	—	6 291	67
»	»	8	Kirjallisuuden y. m. hankkimista varten. — Till an- skaffande av litteratur m. m.	3 000	—	1 723	05
»	»	9	Konttorihuoneustojen vuokra, lämmitys ja valaistus — Kontorslokaler byra, värme o. lyse	15 000	—	13 480	68
»	»	10	Kalustoon. — Inventarier	3 000	—	2 885	—
»	»	11	Tie- ja vesirakennustöihin. — Till väg- och vatten- byggnadsarbeten	850 000	—	850 000	—
»	»	12	Vesiperäisten maitten kuivattamista varten. — Till torrläggning av sanka marker.....	1 050 000	—	1.050 000	—
»	»	13	Matkakustannuksia y. m. tie- ja vesirakennusvirka- kunnassa. — Resekostnader m. m. för väg- och vattenbyggnadskåren	116 078	25	116 078	25
»	»	14	Hydrografinen toimisto. — Hydrografiska byrån ..	130 000	—	129 301	22
»	»	15	Viransijaisten palkkaamiseksi tie- ja vesirakennus- virkakunnassa. — För avlönande av vikarier vid väg- och vattenbyggnader.....	4 000	—	2 116	67
»	»	16	Tie- ja vesirakennusten korjauksiin. — För repara- tionsarbeten vid väg- och vattenbyggnader	60 000	—	25 781	76
»	»	17	Ylihallituksen työväline- ja konevaraston täydentä- minen ja kunnossapito. — Komplettering och underhåll av överstyrelsens förråd av arbetsredskap och maskiner	300 000	—	300 000	—
			Siirto — Transport	—	—	17 831 008	57

Överstyrelsens för väg- och vattenbyggnaderna bokslutsrapport för år 1918.

Siirto — Transport | 1 217 709 | 27

P. L. H. T.	Luku. Kap.	M		Tulo- ja meno- säännön mukaan.		Vuositilin mukaan.	
				Enligt stats- förslaget.	Smf. Smf.	% %	Enligt års- räkenskapen.
				Smf. Smf.	% %	Smf. Smf.	% %
			Siirto -- Transport	—	—	17 831 008	57
11	I	18	Lauttauskatselmukset. — Flottningsyner	31 637	71	31 637	71
*	II	1	Palkkauksia kanavilla. — Avlöningar vid kanalerna	885 800	—	680 895	59
*	*	2	Kanavien kunnossapitokustannukset. — Underhållskostnader för kanalerna	565 000	—	521 929	98
*	*	3	Kanavien parannus- ja laajennustöihin. — Förbättrings- och utvidgningsarb. vid kanalerna	2 665 000	—	2 665 000	—
*	*	4	Korvausta tullikamareille kanavamaksujen kannosta — Ersättning åt tullkamrarna för uppbörd av kanalavgifter	8 000	—	52	18
*	V	1	Satunnaisia yleisiä tarpeita varten kulkulaitosten ja yleisten töiden toimituskunnan käytettäväksi — För tillfälliga allmänna behov till exp.: s för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena förfogande	—	—	8 983	34
*	*	2	Tientekötä varten senaatin käytettäväksi. — Till vägbyggnader till senatens förfogande	—	—	1 224 000	—
*	*	8	Teiden kunnossapitoon, kestikievarinpidon avustamiseksi sekä puiden bankkimiseksi autiotupia varten Lapissa. — Till underhåll av vägar, understöd för gästgiverihållningen samt anskaffande av ved till ödestugorna i Lappmarken	—	—	196 263	25
14	IV	1	Asetuksiin tahi hallituksen määräyksiin perustuvia tarpeita varten, joita rahasääntöön ei ole erittäin merkitty. — Till bestridande av på författningar eller regeringens förordnande grundade, men i staten icke särskilt upptagna bebov	—	—	18 850	—
*	*	10	Lisättävä kallinajanavustusta virka- ja palvelusmiehille. — Ökat dyrtidstillägg åt tjänstemän- och betjante	—	—	229 472	10
15	I	9	Vahingonkorvauksia työmiehiä kohdanneesta ruumiinvammasta. — Till skadestånd för kroppsskada, som drabbat arbetare	—	—	33 429	09
			8 788 610: 35				
Ylimääräinen tulo- ja menoarvio. —							
Y. M. S. E. O. U.	VII	1	Lisveden—Konneveden—Keiteleen välistä kanavoinista varten (Valtiorahasto). — För kanalisering av Lisvesi—Konnevsi—Keitele (Statsfonden) ...	1 000 000	—	1 000 000	—
			Siirto — Transport	—	—	24 441 521	81

Osasto. Avd.	Lukn. Kap.	Mou.		Vuositilin mukaan. Enl. Årsräken- skapen.		
					Smc Frmf	Md. Pd.
				Siirto — Transport	1 217 709	27
Extraordinarie statsförslaget.						
			Peräytetyt varatut määrärahat (Kulkulaitosrahasto).— Indragna reserverade anslag (Kommunikationsfonden).		43 681 06	
			43 681:06			
				Siirto — Transport	1 261 390	33

Osasto. Avd.	Luku. Kap.	Muu		Vuositilin mukaan.	
				Enl. årsräkenskapen.	
				Sum. Sum.	% %
Siirto — Transport					
				1 261 390	33
Tulot tuloarvion ulkopuolella — Inkomst utom stat:					
Peräytetyt varatut määärärahat (Valtiorahasto). — Indragna reserverade anslag (Statsfonden)				395	62
Vanhentuneet tai muista syistä maksettavaksi langenneet menorästit. — Preskriberade eller av andra skäl förfallna utgivtsrester.....				8 139	69
Maksumääräys N:o 1 540, 27 päivältä lokakuuta 1917. — Anordning N:o 1 540, den 27 oktober 1917.....				30	—
Kapinallisten suorittamia valtiomenoja. — Av de upproriska betalda statsutgifter.....				195 000	—
			203 565:31		
				Siirto — Transport	1 464 955:64

P. L. H. T.	Luku. Kap.	Mou.		Tulo- ja meno- säännön mukaan.		Vuositilin mukaan.	
				Enl. stats- förlaget.	Smk. Fmk.	Yhd. %t.	Enl. årsräken- skapen:
			Siirto — Transport	—	—	49 791 774	58
			Virastojen keskinäiset suoritukset:				
			Transaktioner mellan verken:				
			Leski- ja orpokassa henkilötä varten, jotka kuuluvat erinäisiin laitoksiin. — Enke- och pupillkassan för personer, anställda vid speciella verk	—	—	369	34
			Valtion ruplainlasku. — Statsverkets rubelräkning				
			Rbl. 504: 89	—	—	549	24
			Lähetteiden tili, maksettua muille virastoille. — Remissers räkning, utbetalat till andra verk	—	—	802 163	90
			803 082: 48				
			Yhteensä Smk. — Summa Fmk.	—	—	50 594 857	06

Osasto. Avd.	Luku. Kap.	M on		Vuositilin mukaan.	Enl. Årsräken- skapen.
				Smk	Fmk
			Siirto — Transport	1 464 955	64
			Virastojen keskinäisetsuoritukset — Transaktioner mellan verken:		
			Leski- ja orpokassa henkilötä varten, jotka kuuluvat erinäisiin laitoksiin. — Enke- och pupillkassan för personer anställda vid speciella verk.	19 453	23
			Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassa. — Civilstatens enke- och pupillkassa	90	—
			Lähetteiden tili, vastaanotettu muilta virastoilta. — Remissers räkning, mottaget från andra verk	38 013 855	20
			38 033 398: 43		
			Bilanssin mukaan oli valtiolaitoksen velka 31 päivänä joulukuuta 1918. — Enligt bilansen utgjorde statsverkets skuld den 31 december 1918	11 096 502	99
			Yhteensä Smk. — Summa Fmk.	50 594 857	06